

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 2 K 015384 17 Kž 13

Datum održavanja sjednice: 19.05. i 22.05.2017. godine

Pred apelacionim vijećem u sastavu: sudija Redžib Begić, predsjednik vijeća
sudija dr Dragomir Vukoje, član vijeća
sudija Tihomir Lukes, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
protiv

BOJANA CVIJANA, MUHAMEDA RAMIĆA, LJUBIŠE LALOVIĆA, MARKA KRAJIŠNIKA, DEJANA VUKOSAVLJEVIĆA, NERMINA TAHIROVIĆA, ELVIRE KAJEVIĆ, AZIMA KAJEVIĆA, ELVISA ZLATIĆA, VLADANA PARAĐINA, DRAGANA OBUĆINA, ANESA KURBEGOVIĆA i MLADENA MIĆIĆA

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Dubravko Čampara

Branioци optuženih:

1. Za optuženog Bojana Cvijan, advokat Lejla Čović
2. Za optuženog Muhameda Ramića, advokat Muhidin Kapo
3. Za optuženog Ljubišu Lalovića, advokat Veljko Čivša
4. Za optuženog Marka Krajišnika, advokat Sabina Mehić
5. Za optuženog Dejana Vukosavljevića, advokat Rusmir Karkin
6. Za optuženog Nermina Tahirovića, advokat Vlado Adamović
7. Za optuženu Elviru Kajević, advokat Behija Ljubović Aganović
8. Za optuženog Azima Kajevića, advokat Tatjana Savić
9. Za optuženog Elvisa Zlatića, advokat Nermin Mulalić
10. Za optuženog Vladana Parađinu, advokat Milenko Vojo Radović
11. Za optuženog Dragana Obućinu, advokat Nina Kisić
12. Za optuženog Anesa Kurbegovića, advokat Senad Kreho
13. Za optuženog Mladena Mičića, advokat Dejan Bogdanović

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, u vijeću Apelacionog odjeljenja sastavljenom od sudije Redžiba Begića, kao predsjednika vijeća, te sudija dr Dragomira Vukoja i Tihomira Lukesa, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Medine Džerahović u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Bojana Cvijana, Muhameda Ramića, Ljubiše Lalovića, Marka Krajišnika, Dejana Vukosavljevića, Nermina Tahirovića, Elvire Kajević, Azima Kajevića, Elvisa Zlatića, Vladana Parađina, Dragana Obućina, Anesa Kurbegovića i Mladena Mičića, zbog krivičnog djela Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. i 3. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), u vezi sa krivičnim djelom Pranje novca iz člana 209. KZ BiH u sticaju sa krivičnim djelom Zločinačka organizacija iz člana 342. stav 2. i 3. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ F BiH) u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. KZ FBiH, Organizovani kriminal iz člana 383a stav 2. i 3. Krivičnog zakona Republike Srpske (KZ RS), u vezi sa krivičnim djelom Teško ubistvo iz člana 149. stav 1. tačka a. KZ RS, krivičnim djelom Dogovor za izvršenje krivičnog djela iz člana 384. KZ RS i dr., odlučujući o žalbama Tužilaštva BiH, braniteljice optuženog Bojana Cvijana, advokaticice Lejle Čović, branioca optuženog Muhameda Ramića, advokata Muhidina Kape, branioca optuženog Ljubiše Lalovića, advokata Veljka Čivše, braniteljice optuženog Marka Krajišnika, advokaticice Sabine Mehić, branioca optuženog Dejana Vukosavljevića, advokata Rusmira Karkina, branioca optuženog Nermina Tahirovića, advokata Vlade Adamovića, braniteljice optužene Elvire Kajević, advokaticice Behije Ljubović-Aganović, braniteljice optuženog Azima Kajevića, advokaticice Tatjane Savić, branioca optuženog Elvisa Zlatića, advokata Nermina Mulalića, optuženog Vladana Parađine lično i njegovog branioca advokata Milenka V. Radovića, braniteljice optuženog Dragana Obućine, advokaticice Nine Kisić, branioca optuženog Anesa Kurbegovića, advokata Senada Krehe, te branioca optuženog Mladena Mičića, advokata Dejana Bogdanovića, izjavljenih protiv presude Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 015384 14 K od 14.09.2016. godine, nakon održane javne sjednice vijeća, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, optuženih, a u odsustvu uredno obaviještenog optuženog Anesa Kurbegovića, i njihovih branilaca, , na osnovu člana 310., u vezi sa članovima 313. i 314. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, dana 22.05.2017. godine donio je sljedeću:

P R E S U D U

Odbijaju se, kao neosnovane, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kao i žalbe branilaca optuženih Muhameda Ramića, Marka Krajišnika, Dejana Vukosavljevića, Nermina Tahirovića, Elvire Kajević, Elvisa Zlatića, Vladana Parađine, Dragana Obućine, Anesa Kurbegovića i Mladena Mičića, kao i optuženog Vladana Parađine lično, dok se

žalbe branilaca optuženih Bojana Cvijana, Ljubiše Lalovića i Azima Kajevića **djelomično uvažavaju**, i presuda Suda Bosne i Hercegovine broj S1 2 K 015384 14 K od 14.09.2016. godine **preinačava** u tački **2. osuđujućeg dijela izreke presude** na način da se u odnosu na optužene Bojana Cvijana, Ljubišu Lalovića i Azima Kajevića, na osnovu člana 283. tačka e) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, za radnje i krivično djelo Dogovor za izvršenje krivičnog djela iz člana 384. Krivičnog zakona Republike Srpske, **optužba odbija**, pa se slijedom toga prvostepena presuda u odnosu na ove optužene **preinačava** i u dijelu odluke o kazni, tako što se optuženi:

Bojan Cvijan, za krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelima: a) Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH¹, u odnosu na tačku 3. izreke presude b) Ubistvo iz člana 148. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske² u vezi sa članom 25. KZ RS, u odnosu na tačku 4. Izreke presude c) Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u odnosu na tačku 6. izreke presude, za koje je tom presudom oglašen krivim ,na osnovu navedenog zakonskog propisa, uz primjenu odredbi iz člana 39., 42. i 48. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine,

OSUĐUJE

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 20 (dvadeset) GODINA

U skladu sa članom 56. KZ BiH, optuženom se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme koje je proveo u pritvoru i to: od 01.09.2009 do 30.11.2009. godine i od 12.09.2012. do 17.07.2013. godine.

Ljubiša Lalović, za krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH u odnosu na tačku 3. izreke presude, za koje je tom presudom oglašen krivim, na osnovu navedenog zakonskog propisa, uz primjenu odredbi iz člana 39., 42. i 48. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine,

OSUĐUJE

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 5 (pet) GODINA

U skladu sa članom 56. KZ BiH, optuženom se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme koje je proveo u pritvoru i to: od 12.09.2012. do 16.08.2013. godine i od 01.09.2009. do 06.11.2009. godine.

Azim Kajević, za krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH u odnosu

¹ „Službene novine Federacije BiH“, br. 36/03

na tačku 3. izreke presude, za koje je tom presudom oglašen krivim, na osnovu navedenog zakonskog propisa, uz primjenu odredbi iz člana 39., 42. i 48. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine,

O S U D U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 5 (pet) GODINA

U skladu sa članom 56. KZ BiH, optuženom se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme koje je proveo u pritvoru i to: 12.09.2012. do 11.03.2013. godine.

Na osnovu člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, troškovi krivičnog postupka iz člana 185. stav 2. tačke a) do f) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, kao i nužni izdaci optuženog i nužni izdaci i nagrada branitelja, u dijelu u kojem se optužba odbija, padaju na teret budžetskih sredstava.

Prvostepena presuda Suda Bosne i Hercegovine broj S1 2 K 015384 14 K od 14.09.2016. godine u ostalom osuđujućem dijelu se **potvrđuje**, dok u nepobijanom oslobađajućem dijelu ostaje **neizmjenjena**.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. TOK POSTUPKA

A. PRVOSTEPENA PRESUDA

1. Prvostepenom presudom Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 015384 14 K od 14.09.2016. godine optuženi Bojan Cvijan, Muhamed Ramić, Ljubiša Lalović, Marko Krajišnik, Dejan Vukosavljević, Nermin Tahirović, Elvira Kajević, Azim Kajević, Elvis Zlatić, Vladan Parađina, Dragan Obućina, Anes Kurbegović, Mladen Mičić oglašeni su krivim da su:

Optuženi Bojan Cvijan radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivična djela:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelima: a) Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH³, u odnosu na tačku 3. izreke presude b) Ubistvo iz člana 148. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske⁴ u vezi sa članom 25. KZ RS, u odnosu na tačku 4. Izreke presude c) Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u odnosu na tačku 6. izreke presude i Dogovor za izvršenje krivičnog djela iz člana

² «Službeni glasnik RS» broj 49/03

³ „Službene novine Federacije BiH“, br. 36/03

⁴ «Službeni glasnik RS» broj 49/03

384. Krivičnog zakona Republike Srpske, odnosu na tačku 2. izreke presude, pa ga je sud osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od **20 (dvadeset) godina**;

Optuženi Muhamed Ramić radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivično

djelo:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelima: a.) Ubistvo iz člana 148. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske a u vezi sa članom 20. i članom 25. Krivičnog zakona Republike Srpske u odnosu na tačku 1. izreke presude b.) Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH odnosu na tačku 3. izreke presude c.) Ubistvo iz člana 148. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske u vezi sa članom 25. KZ RS u odnosu na tačku 4. Izreke presude d.) Teško ubistvo iz člana 149. stav 1. tačka 4. Krivičnog zakona Republike Srpske u vezi sa članom 25. KZ RS u odnosu na tačku 5. Izreke presude e.) Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH u odnosu na tačku 6. izreke presude f.) Ubistvo iz člana 148. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske u vezi sa članom 25. KZ RS u odnosu na tačku 7. Izreke presude, pa ga je sud osudio na kaznu zatvora u trajanju od **8 (osam) godina**;

Optuženi Ljubiša Lalović radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivična

djela:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH u odnosu na tačku 3. izreke presude i Dogovor za izvršenje krivičnog djela iz člana 384. Krivičnog zakona Republike Srpske, odnosu na tačku 2. izreke presude, pa ga je sud osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od **5 (pet) godina i 10 (deset) mjeseci**;

Optuženi Marko Krajišnik radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivično

djelo:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelima: a.) Ubistvo iz člana 148. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske u vezi sa članom 25. KZ RS odnosu na tačku 4. Izreke presude b.) Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u odnosu na tačku 6. izreke presude c.) Ubistvo iz člana 148. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske u odnosu na tačku 7. Izreke presude, pa ga je sud osudio na kaznu zatvora u trajanju od **18 (osamnaest) godina**;

Optuženi Dejan Vukosavljević radnjama opisanim u izreci presude, počinio

krivično djelo:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH u odnosu na tačku 3.

izreke presude, pa ga je sud osudio na kaznu zatvora u trajanju od **4 (četiri) godine**;

Optuženi Nermin Tahirović radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivično djelo:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH u odnosu na tačku 3. izreke presude, pa ga je sud osudio na kaznu zatvora u trajanju od **3 (tri) godine**

Optužena Elvira Kajević radnjama opisanim u izreci presude, počinila krivično djelo:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH u odnosu na tačku 3. izreke presude, pa je sud osudio na kaznu zatvora u trajanju od **2 (dvije) godine**;

Optuženi Azim Kajević radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivična djela:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH u odnosu na tačku 3. izreke presude i Dogovor za izvršenje krivičnog djela iz člana 384. Krivičnog zakona Republike Srpske, odnosu na tačku 2. izreke presude, pa ga je sud osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od **5 (pet) godina i 10 (deset) mjeseci**;

Optuženi Elvis Zlatić radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivično djelo:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH u odnosu na tačku 6. izreke presude, pa ga je sud osudio na kaznu zatvora u trajanju od **3 (tri) godine**;

Optuženi Vladan Parađina radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivično djelo:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u odnosu na tačku 6. izreke presude, pa ga je sud osudio na kaznu zatvora u trajanju od **8 (osam) godina**;

Optuženi Dragan Obućina radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivično djelo:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u odnosu na tačku 6. izreke presude osudio na

kaznu zatvora u trajanju od **8 (osam) godina**;

Optuženi Anes Kurbegović radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivično djelo:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelima: a.) Razbojništvo iz člana 233. stav 2. Krivičnog zakona Republike Srpske u odnosu na tačku 8. izreke presude b.) Razbojništvo iz člana 233. stav 2. Krivičnog zakona Republike Srpske u vezi sa članom 20. KZ RS odnosu na tačku 9. izreke presude, pa ga je sud osudio na kaznu zatvora u trajanju od **15 (petnaest) godina**;

Optuženi Mladen Mičić radnjama opisanim u izreci presude, počinio krivično djelo:

- Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 233. stav 2. Krivičnog zakona Republike Srpske u vezi sa članom 25. KZ RS odnosu na tačku 8. izreke presude, pa ga je sud osudio na kaznu zatvora u trajanju od **1 (jedne) godine**.

2. Na osnovu člana 198. stav (2) ZKP BiH optuženi Elvira Kajević, Azim Kajević, Nermin Tahirović, Bojan Cvijan, Dejan Vukosavljević, Ljubiša Lalović i Muhamed Ramić se obavezani su da solidarno plate oštećenoj „Privredna banka Sarajevo d.d.“ Sarajevo, iznos utvrđen u izreci presude, na ime naknade štete nastale izvršenjem krivičnog djela, a sa ostalim dijelom imovinskopravnog zahtjeva je oštećena upućena na parnicu. Na osnovu istog člana optuženi Bojan Cvijan, Dragan Obućina, Marko Krajišnik, Muhamed Ramić, Elvis Zlatić i Vladan Parađina su obavezani da solidarno plate oštećenoj „JP BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo, iznos utvrđen u izreci presude, dok su optuženi Mladen Mičić i Anes Kurbegović su obavezani da solidarno plate oštećenoj „Pavlović Internacional banci“ utvrđeni iznos, sve pod uslovima određenim u izreci presude.

3. Na osnovu člana 188. stav 1. ZKP-a, optuženi Bojan Cvijan, Muhamed Ramić, Ljubiša Lalović, Marko Krajišnik, Dejan Vukosavljević, Nermin Tahirović, Elvira Kajević, Azim Kajević, Elvis Zlatić, Vladan Parađina, Dragan Obućina, Anes Kurbegović i Mladen Mičić su u odnosu na osuđujući dio presude obavezani da naknade troškove krivičnog postupka, čiju visinu će Sud odrediti posebnim rješenjem. Na osnovu člana 198. stav 2. ZKP-a, oštećeni: Jasmin Žerić, Ervin Žerić, Idriz Avdić, Vahid Stambolić, Borko Mačar, Gorosana Vlaškić, Vesna Magazin i Nagorka Govedarica, su u pogledu izjavljenih imovinsko-pravnih zahtjeva, upućeni na parnicu.

4. Nasuprot tome, na osnovu člana 284. tačka c) ZKP-a optuženi Dragan Jevtović, Vladan Parađina, Mehmed Kajević, Ljubiša Lalović, Bojan Cvijan i Benjamin Halilović, **oslobodeni** su od optužbe da su radnjama opisanim u pobijanoj presudi počinili: **Optuženi Dragan Jevtović** krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 383. A stav 2. Krivičnog zakona Republike Srpske, u vezi sa krivičnim djelom teško ubistvo iz člana 149. stav 1. tačka 1. Krivičnog zakona Republike Srpske a u vezi sa članom 20. KZ-a Republike Srpske, **Optuženi Mehmed Kajević** krivično djelo „Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. KZ-a BiH u vezi sa krivičnim djelom pranje novca iz člana 209.KZ BiH u sticaju sa

krivičnim djelom Zločinačka organizacija iz člana 342. Stav 2. KZ FBiH u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. Krivičnog zakona FBiH, **Optuženi Ljubiša Lalović** krivično djelo organizovani kriminal iz člana 383 A stav 2 Krivičnog zakona Republike Srpske, u vezi sa krivičnim djelom teško ubistvo iz člana 149. stav 1. tačka 1. Krivičnog zakona Republike Srpske, **Optuženi Vladan Parađina** krivično djelo organizovani kriminal iz člana 383 A stav 2 Krivičnog zakona Republike Srpske, u vezi sa krivičnim djelom teško ubistvo iz člana 149. stav 1. tačka 1. Krivičnog zakona Republike Srpske, **Optuženi Bojan Cvijan** krivično djelo Zločinačka organizacija iz člana 383A stav 2. KZ RS-a u vezi sa krivičnim djelom teško Ubistvo iz člana 149. stav 1. Krivičnog zakona RS-a, **Optuženi Benjamin Halilović** krivično djelo „Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. KZ-a BiH u vezi sa krivičnim djelom pranje novca iz člana 209. KZ BiH u sticaju sa krivičnim djelom Zločinačka organizacija iz člana 383A stav 2. KZ RS u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 233. stav 2. Krivičnog zakona RS-a.

5. Na osnovu člana 189. stav 1. ZKP-a, optuženi Dragan Jevtović, Mehmed Kajević, Ljubiša Lalović, Vladan Parađina, Bojan Cvijan i Benjamin Halilović su oslobođeni naknade troškova krivičnog postupka u odnosu na oslobađajući dio presude, i isti padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

B. ŽALBE

6. Protiv navedene presude žalbe su blagovremeno izjavili Tužilaštvo BiH i to zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji; Optuženi Vladan Parađina – zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja; Braniteljica optuženog Bojana Cvijana, advokatica Lejla Čović, branilac optuženog Muhameda Ramića, advokat Muhidin Kapo, braniteljica optuženog Azima Kajevića, advokatica Tatjana Savić, branilac optuženog Vladana Parađine, advokat Milenko V. Radović, braniteljica optužene Elvire Kajević, advokatica Behija Ljubović-Aganović, branilac optuženog Elvisa Zlatića, advokat Nermin Mulalić, branilac optuženog Mladena Mičića, advokat Dejan Bogdanović i braniteljica optuženog Marka Krajišnika, advokatica Sabina Mehić – po svim žalbenim osnovima; branilac optuženog Ljubiše Lalovića, advokat Veljko Čivša i branilac optuženog Nermina Tahirovića, advokat Vlado Adamović – po svim žalbenim osnovima i povrede Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda; Branilac optuženog Anesa Kurbegovića, advokat Senad Kreho i braniteljica optuženog Dragana Obučine, advokatica Nina Kisić – zbog bitnih povreda odradaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji; branilac optuženog Dejana Vukosavljevića, advokat Rusmir Karkin – zbog bitnih povreda odradaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

7. Svi sa prijedlozima kao u pismenim žalbenim podnescima.

8. Odgovore na izjavljene žalbe suprotne strane dostavilo je Tužilaštvo BiH, sa prijedlozima da se žalbe suprotne strane odbiju kao neosnovane.

9. Odgovore na žalbu Tužilaštva BiH, dostavili su branioci optuženih Bojana Cvijana,

Muhameda Ramića, Ljubiše Lalovića, Marka Krajišnika, Nermina Tahirovića, Azima Kajevića, Dragana Obučine, Mladena Mičića sa prijedlozima da se žalba Tužilaštva odbije kao neosnovana.

C. SJEDNICA APELACIONOG VIJEĆA

10. Na sjednici Apelacionog vijeća, koja je na osnovu člana 304. ZKP BiH, održana u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH, Dubravka Čampare, svih optuženih, BOJAN CVIJAN, MUHAMED RAMIĆ, LJUBIŠA LALOVIĆ, MARKO KRAJIŠNIK, DEJAN VUKOSAVLJEVIĆ, NERMIN TAHIROVIĆ, ELVIRA KAJEVIĆ, AZIM KAJEVIĆ, ELVIS ZLATICIĆ, VLADAN PARAĐINA, DRAGAN OBUČINA, i MLADEN MIČIĆ, osim uredno obaviještenog optuženog Anesa Kurbegovića, te njihovih branilaca, tužilac i branioci su iznijeli navode i prijedloge iz pismeno podnesenih žalbi i odgovora na žalbe. Optuženi su se saglasili sa navodima svojih branilaca.

11. Apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine je, u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH ispitalo pobijanu presudu u granicama istaknutih žalbenih prigovora, te donijelo odluku kao u izreci iz slijedećih razloga.

II. OPŠTA PITANJA

12. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, Apelaciono vijeće napominje da je obaveza žalioaca da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.

13. Budući da Apelaciono vijeće na osnovu odredbe iz člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude.

14. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.

15. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude, zbog čega će Apelaciono vijeće neobrazložene i nejasne žalbene prigovore, shodno ustaljenoj praksi apelacionih vijeća, odbaciti bez daljeg razmatranja.

16. Rješavajući pravni spor sudovi utvrđuju određene odlučne činjenice (činjenično stanje) i na tako utvrđeno činjenično stanje primjenjuju određeno pravno pravilo (pravnu normu). Na taj način sudovi prvo rješavaju činjenično, a potom pravno pitanje. Prilikom

isticanja u žalbi nekog pravnog nedostatka i pri ispitivanju istog od strane vijeća apelacionog odjeljenja, uvijek se mora početi od određene činjenične osnove. To znači da se određeni pravni nedostatak ne može pobijati, a da se prethodno nije načisto da li je činjenično stanje, na koje je primijenjeno pravo, pravilno utvrđeno. Žalitelj mora jasno razgraničiti je li do nedostatka došlo usljed pogrešne primjene zakona na pravilno utvrđeno činjenično stanje ili je na nepravilno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenjen zakon. Ovo mora razgraničiti i apelaciono vijeće kada ispituje nedostatke presude.

17. Naravno, naprijed navedeno vrijedi pod uslovom da u presudi, koja se žalbom napada, nije počinjena neka od bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, na koju se u žalbi ukazuje. Ukoliko žalba i to ističe, tada je vijeće apelacionog odjeljenja/ drugostepeni sud dužan prvo ispiti te žalbene navode, pa ako utvrdi da su oni osnovano istaknuti, neće se moći ni upuštati u ocjenu činjeničnog i pravnog pitanja.

18. Dakle, prvo što je predmet ispitivanja po žalbi, koja na to ukazuje, odnosi se na postojanje bitnih povreda odredaba krivičnog postupka.

A. POSEBNO RAZMATRANJE

19. Prije svega, Apelaciono vijeće naglašava da se u svom obrazloženju neće baviti žalbenim prigovorima istaknutih sa različitih žalbenih osnova, kojima se pobija prvostepena presuda u osuđujućem dijelu u odnosu na tačku 2. izreke te presude, obzirom da je ista u tom dijelu preinačena, a optužba odbijena. Ovakva odluka Vijeća će biti obrazložena u dijelu koji razmatra ovo pitanje – preinačujući dio.

20. Apelaciono vijeće smatra da valja istaknuti da drugostepena presuda predstavlja odluku koja je donesena u žalbenom postupku i da kada je u pitanju njeno obrazloženje, da je dovoljno da se u njoj upućuje, odnosno da ona sadrži slaganje sa tvrđenjima i ocjenama nižestepenog suda u tom smislu da žalbeni sud u obrazloženju svoje odluke ukazuje na prihvatljivost stavova i ocjena nižeg suda, odnosno njegovih utvrđenja sa kojima se slaže (*vidi Evropski sud, Gracica Ruiz protiv Španije, 1999-I, 31 EHRR 589 GC*). Navedeno znači da nije neophodno odgovoriti i obrazložiti svaki žalbeni navod, već je dovoljno da je drugostepeni sud razmotrio osnovna pitanja koja žalbe osporavaju i koja su od odlučujućeg značaja u donošenju konačne odluke o postojanju krivičnog djela i krivične odgovornosti (*vidi Ustavni sud, odluke br. U 62/01 od 5. aprila 2002. godine i AP 352/04 od 23. marta 2005. godine*).

21. Vijeće ovom prilikom napominje da je detaljno analiziralo sve žalbene prigovore svih odbrana sa osnova bitnih povreda odredaba procesnog zakona, ali da zbog ponavljanja u obrazloženju, određene suštinski istovjetne prigovore nije argumentovalo više puta, već je dalo odgovor na prigovor koji je najdetaljnije razmatrao određenu problematiku, a sve imajući u vidu da konzumira istovjetne tvrdnje ostalih odbrana. Tako je npr. slučaj sa određenim prigovorima odbrane prvooptuženog Bojana Cvijana, gdje je Vijeće iznijelo detaljnu analizu i odgovor zašto ne nalazi da je prvostepena presuda ostvarila istaknute bitne povrede, a kojim odgovorima su obuhvaćeni suštinski isti prigovori

i odbrana drugih optuženih.

22. Apelaciono vijeće će u svjetlu i u granicama istaknutih žalbenih prigovora obje strane, obrazlagati i iznositi zaključke samo o činjenicama koje su od suštinske važnosti za odluku Suda.⁵ U členu 15. ZKP BiH je sadržan jedan od temeljnih principa krivičnog procesnog prava – princip slobodne ocjene dokaza koji je ograničen jedino principom zakonitosti dokaza iz člana 10. ZKP BiH. Uspostavljajući princip slobodne ocjene dokaza, zakonodavac je dao i neophodnu slobodu nosiocima sudske vlasti – sudijama, i pokazao im povjerenje u njihovu prosudbenu moć. Apelaciono vijeće je jednako kao i prvostepeni sud imalo u vidu i praksu ESLJP⁶ prema kojoj se sud iako je obavezan dati razloge za svoju odluku, ne mora detaljno baviti svakim argumentom koji je iznijela neka od strana u postupku.

III. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 297. ZKP BIH: BITNE POVREDE ODREĐABA KRIVIČNOG POSTUPKA

A. ŽALBE ODBRANA

1. Prvostepeni sud je bio propisno sastavljen i nisu postojali razlozi za izuzeće sudija – član 297. stav 1. tačka a) i b) ZKP BiH

23. Odbrana optuženog Elvise Zlatića u svojoj žalbi ističe da Vijeće koje je donijelo pobijanu presudu nije moglo odlučivati u ovom predmetu, a koji prigovor je istaknut i u toku prvostepenog postupka, kada su se stvorili uslovi za isto – nakon što su postupci u predmetima protiv određenih optuženih okončani. Svoje prigovore žalba temelji na jurisprudenciji odluka ESLJP u predmetu *Poppe v. Nizozemska* u kojem je iznesen zaključak po kojem se pitanje učešća sudije u više predmeta u kojima se sudi saizvršiocima mora posebno sagledati ukoliko ranija presuda sadrži zaključke koji prejudiciraju pitanje krivice optuženog u drugom postupku, a koji stav je potvrđen i u presudi istog suda *Miminoshivili v. Rusija*. Imajući u vidu da se optuženi Elvis Zlatić izrekom pominje u presudama u predmetima protiv drugih optuženih i to na način da je njegova krivica već utvrđena u tim predmetima, a posebno da je u svim tim predmetima presude donijelo Vijeće koje je donijelo i pobijanu presudu, može se zaključiti da je povrijeđeno njegovo pravo na pravično suđenje iz člana 6. EKLJP, kao i povreda iz člana 297. ZKP BiH.

24. Suštinski istovjetne prigovore iznosi i žalba odbrane optuženog Ljubiše Lalovića, elaborirajući predmet ESLJP *Haušild v. Danske* gdje je činjenica da je isti sudija postupao u istražnom postupku u odlučivanju o zadržavanju u pritvoru optuženog, a kasnije u

⁵ MKSJ, presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Kvočka i dr.* (IT-98-30/1-A), para.23-25.

⁶ ESLJP, *Garcia Ruiz v. Spain*, No. 30544/96, 21. Januar 1999.

svojevremeno postupajućeg sudije u odlučivanju o krivici, ukazuje da je mogla biti dovedena u pitanje njegova nepristrasnost.

25. Navedeni prigovori, imajući u vidu praksu Suda BiH, kao i odluke Ustavnog suda BiH, kojima se odlučivalo o istovjetnim prigovorima, prema ocjeni ovog Vijeća nemaju uporište u zakonskim i činjeničnim osnovama konkretnog predmeta, te se isti kao takvi odbijaju u cjelosti.

26. U predmetnoj situaciji nisu postojali razlozi za izuzeće postupajućih sudija u okviru tačke f) člana 29. ZKP BiH. Naime, procesna situacija u okviru koje postupajući sudija/vijeće razmatra sporazum o priznanju krivnje, isti prihvata u odnosu na druge saoptužene, a onda nastavlja vođenje glavnog pretresa, prema dosadašnjoj praksi i stavu Suda BiH ne predstavlja razlog za izuzeće tog sudije.

27. Ovakav stav temelji se i na odluci Ustavnog suda broj AP 1394/07 od 17.12.2009.godine, iz koje proizilazi:

“.....apelant ističe i da mu je povrijeđeno pravo na pravično suđenje zbog toga što su sudije iz prvostepenog vijeća bile istovremeno i sudije vijeća koje je odlučivalo u postupcima u kojima se odlučivalo o sporazumima o priznanju krivnje drugih suoptuženika u ovom postupku. Time se apelant žali na princip nepristrasnosti suda koji je, također, element prava iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije...”. „Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud naglašava da sama činjenica da su određene sudije bile članovi vijeća koje je odlučivalo o prihvatanju sporazuma o priznanju krivnje u postupcima gdje su optuženi bili lica koja su u konkretnom postupku bili i svjedoci, samo po sebi, ne dovodi do povrede prava na pravično suđenje u smislu standarda koje propisuje član 6. stav 1. Evropske konvencije. Također, ne postoje bilo kakvi relevantni dokazi koji bi osnovano mogli ukazivati na to da su te sudije bile pristrane pri donošenju osporene odluke, te da je time povrijeđeno apelantovo pravo na pravično suđenje.”⁷

28. Imajući u vidu odluku Ustavnog suda, kao i praksu Suda BiH, Apelaciono vijeće takođe ne nalazi da u konkretnom predmetu postoje dokazi koji bi osnovano mogli ukazivati da bi postupajuće vijeće bilo pristrasno pri donošenju osporene odluke iz razloga što je razmatralo sporazume o priznanju krivnje, te istaknute žalbene prigovore, odbija kao neosnovane.

2. Sud nije prekršio princip presumpcije nevinosti – bitna povreda iz člana 297. stav 1. tačka d) i stav 2. istog člana u vezi sa članom 3. stav 1. ZKP BiH

29. U okviru bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka d) ZKP BiH i stava 2. istog člana u vezi sa članom 3. stav 1. ZKP BiH, žalba optuženog Cvijana, izjavljena po braniteljici advokatu Čović Lejli, ističe žalbeni podosnov po kojem je od samog početka ovog krivičnog predmeta, tj. od hapšenja optuženih, došlo do povrede njihovih ljudskih prava zagarantovanih Evropskom konvencijom o ljudskim pravima (EKLJP) što je, u konkretnom, rezultiralo tome da je prvostepena presuda zasnovana na kršenju ljudskih prava optuženog Cvijana, tj. da je došlo do povrede njegove prezumpcije

nevinosti. Dakle, prema stavu žalbe, na samom početku postupka još u toku istrage kod nadležnih sudskih vlasti stvorena je predodžba o krivnji optuženih u ovom predmetu, te je i sama prvostepena presuda zasnovana na kršenju ljudskih prava, jer su sudije koje su odlučivale o meritumu već unaprijed imale formiranu predodžbu o krivnji optuženih, što predstavlja navedenu bitnu povredu.

30. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

31. Ustavni sud je u predmetu broj AP 2011/15, rješavajući apelaciju Bojana Cvijana, dana 22.12.2016. godine donio odluku kojom se djelimično usvaja predmetna apelacija, te utvrđuje povreda člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 2. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u krivičnom postupku koji se vodi pred Sudom Bosne i Hercegovine po optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KT 000 2564 12 od 28. augusta 2013. godine u vezi sa izjavama javnih zvaničnika: Gorana Zupca, Sadika Ahmetovića i Borisa Grubešića. Međutim, istom odlukom je pod poglavljem VIII Zaključak para 55. jasno utvrđeno:

„Ustavni sud zaključuje da postoji kršenje prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 2. Evropske konvencije u odnosu na izjave javnih zvaničnika Gorana Zupca, direktora SIPA-e, Sadika Ahmetovića, ministra sigurnosti Bosne i Hercegovine, i Borisa Grubešića, portparola Tužilaštva Bosne i Hercegovine, jer su predstavljale izjavu o apelantovoj „krivici“, te su kao takve prejudicirale ocjenu činjenica od nadležne sudske vlasti i ohrabrile javnost da vjeruje da je apelant kriv prije nego što je i dokazana njegova krivica u skladu sa zakonom.“

32. Ono što proizilazi iz predmetnog zaključka jeste da navedeno nikako ne znači da je došlo do prejudiciranja u samoj ocjeni suda pred kojim je vođen krivični postupak, kako to odbrana neosnovano tumači, već isključivo da su navedena lica koja su učinila utvrđenu povredu, takvim svojim nedopuštenim postupanjima *per se* iznijeli tvrdnje koje su tek trebale biti cijenjene i utvrđivane od strane suda. Ustavni sud u svojoj odluci nije utvrdio povredu učinjenu od strane funkcionalno nadležnog suda, odnosno nije utvrdio da su izjave o krivici navedenih javnih zvaničnika u bilo kojoj mjeri uticale na odluku suda o postojanju osnovane sumnji ili krivice u odnosu na optuženog Cvijana i ostale optužene. Sud, a pri tome i sudija za prethodni postupak, je svoje odluke donosio isključivo na temelju ponuđenih dokaza i u skladu sa zakonom, objektivno i nepristrasno, dajući za svaku utemeljeno i argumentovano obrazloženje.

33. S tim u vezi, odbrana optuženog Cvijana u svojoj žalbi nije ukazala na konkretne, bliže okolnosti iz kojih bi eventualno proizašlo da je prvostepeno vijeće unaprijed zasnovalo svoje uvjerenje o krivici ovog i drugih optuženih. Tim prije, što je ova žalba akcentovala kao temporalnu činjenicu - period početka istrage - u kojoj fazi krivičnog postupka je postupao kao funkcionalno nadležan sudija za prethodni postupak (SPP), a ne pretresno vijeće, te posebno imajući u vidu činjenicu da je optužnica u ovom predmetu podignuta nepunu godinu dana nakon lišenja slobode optuženog, što jeste značajan protek vremena od medijskih izjava javnih zvaničnika. Prema iznesenoj logici odbrane, svaka izjava u javnosti, koju ne kontroliše sud, bi po automatizmu trebala biti tumačena

⁷ Odluka Ustavnog suda BiH broj: AP 1394/07 od 17.12.2009.godine, par. 65.

kao uticaj na sud i prejudiciranje kod sudova, što je protivno svim temeljnim principima i načelima sudske vlasti, osim ukoliko se utemeljeno i osnovano dokaže suprotno, što u konkretnom, prema ocjeni Apelacionog vijeća, nije slučaj.

34. Dakle, izostaje bilo kakav žalbeni navod kojim bi se konkretizovalo navodno prejudicirano postupanje od strane članova prvostepenog vijeća, čak šta više, ostaje nepoznato da li su isti uopšte bili upoznati sa medijskim napisima. Konačno, ako je u korist osumnjičenih/optuženih ustanovljena pretpostavka nevinosti čiji sadržaj je određen u članu 3. stav 1. ZKP, isto tako je u člana 22. Zakona o VSTS BiH propisano da su kao uslovi za vršenje dužnosti sudije, pored drugih, određeni profesionalna nepristrasnost, visoki moralni kvaliteti i dokazana stručna sposobnost.

35. U okviru navedenog žalbenog osnova – povreda prava na odbranu, žalba branioca optuženog Dragana Obučine ističe da je prvostepeno vijeće zanemarilo prigovore odbrana koji se odnose na činjenicu da su iste bile prinuđene pristupiti unakrsnom ispitivanju lica Seada Robovića, bez prethodno obavljenog kompletnog objelodanivanja od strane Tužilaštva BiH. Naime, lice Sead Robović je dao više izjava tokom istrage, koje nisu sve objelodanjene odbrani, čak ni do kraja glavnog prestresa, a posebno prije njegovog unakrsnog ispitivanje, te kako to predmetna žalba tvrdi, Tužilaštvo BiH se čak nije ni izjasnilo koliko puta je Sead Robović prije unakrsnog ispitivanja pristupio u Tužilaštvo BiH i koliko puta je s njim obavljen razgovor, niti su o tome sačinjene službene zabilješke ili izjave ili zapisnici. Odbrana navodi da je posebno problematična činjenica da je prvostepeno vijeće pokazalo zabrinjavajući stepen nepoznavanja odredbi ZKP BiH, koje se tiču unakrsnog ispitivanja, a koje nepoznavanje je dovelo do povrede prava na odbranu, imajući u vidu činjenicu da Sead Robović nije mogao biti unakrsno ispitan na okolnosti sklapanja sporazuma, usljed odluke predsjednice prvostepenog vijeća.

36. Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeni sud ispravno postupio kada je prilikom donošenja odluke o potrebi saslušanja svjedoka Seada Robovića, koji je sklopio sporazum o priznanju krivice sa tužilaštvom, primjenio odredbu člana 261. ZKP BiH, i to na nastavku glavnog pretresa održanom dana 10.09.2015. godine. Naime, pretresno vijeće se, prema stavu ovog Vijeća, rukovodilo interesima pravde i ekonomičnosti postupka, a kod donošenja svog zaključka naročito je cijenjena okolnost da je svjedok Robović od strane odbrane saslušan dana 17.09.2014. godine, iz čega je očigledno da je odbrana imala dovoljno vremena za pripremu. Osim toga, i ovo Vijeće cijeni činjenicu da je zapisnik o ispitivanju svjedoka Seada Robovića, koji je isti dao u svojstvu osumnjičenog u Tužilaštvu, bio predložen i u predmetnoj optužnici, kao materijalni dokazi tužilaštva, zbog čega je odbrani bio poznat i dostupan.

3. Sud je potpuno riješio predmet optužbe – prigovori po osnovu člana 297. stav 1. tačka h) ZKP BiH

37. Branilac optuženog Elvisa Zlatića navodi da je optuženom staljeno na teret i krivično djelo Pranje novca iz člana 209. KZ BiH, a da se izrekom presude ne navodi ni da

je oglašen krivim niti oslobođen za navedeno djelo.

38. Apelaciono vijeće nalazi da je optuženom Zlatiću optužnicom stavljeno na teret da je radnjama opisanim u tački 7. iste počinio krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. KZ BiH u vezi sa k.d. Pranje novca iz člana 209. KZ BiH u sticaju sa k.d. Zločinačka organizacija iz člana 342. stav 2. KZ FBiH u vezi sa k.d. Razbojništvo iz člana 289. KZ FBiH, dok je pobijanom presudom u tački 6. izreke oglašen krivim da je počinio Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH.

39. Prvostepeni sud je iz činjeničnog opisa ove tačke, izostavio dio koji glasi: *“nakon čega su protipravnu imovinsku korist pocjellili te isti novac uložili u nekretnine i kupovinu vozila na području BiH i R Srbije”*, iz razloga što sud nije prihvatio navode Tužilaštva da su ovi optuženi (Cvijan, Ramić, Zlatić, Parađina, Obućina i Krajišnik), počinili krivično djelo pranje novca, imajući u vidu sadržaj odredbe člana 280. stav (2) ZKP BiH, prema kojoj Sud nije vezan za prijedloge tužioca u pogledu pravne ocjene odjela.

40. Apelaciono vijeće nalazi da je pretresno vijeće pravilno postupilo kada je iz činjeničnog djela optužnice u odnosu na tačku 7. iste (tačka 6. izreke pobijane presude) izostavilo pojedine navedene radnje optuženih, među kojima i optuženog Elvisa Zlatića, i posljedice obzirom da iste nisu dokazane, a sve u skladu sa stavom Apelacionog odjeljenja Suda BiH, koje je navelo da u ovakvim slučajevima prvostepeni sud nije u obavezi donositi oslobađajuću presudu, već je dovoljno u obrazloženju dati razloge zašto su pojedine radnje i posljedice izostavljene iz izreke presude, što je pobijanom presudom i učinjeno. Jedino u slučaju da se optužnicom optuženima stavlja na teret više tačaka optužnice izvršenjem i drugih djela koja nisu vezana istom činjeničnom osnovom, u tom slučaju bi bilo primjereno donijeti presudu kojom se optuženi oslobađa svake ili svih konkretnih tačaka optuženja.

41. Dakle, u konkretnom slučaju, ispuštanje jednog dijela činjeničnog opisa u okviru inkriminisanog djela Organizovani kriminal, ne predstavlja neriješenost predmeta optužbe, kako to odbrana neosnovano potencira.

4. Zakonitost naredbi Suda BiH za provođenje posebnih istražnih radnji, međunarodna pravna pomoć i nezakonitost dokaza – pobijana presuda se ne zasniva na dokazu na kojem se ne može zasnovati (član 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH)

42. Branilac optuženog Bojana Cvijana osporava prvostepenu presudu na način da navodi da je sud u para 174. zaključio da su prigovori odbrane u pogledu zakonitosti naredbi za provođenje posebnih istražnih radnji osnovani, osim kada je u pitanju dokaz tužilaštva T-107 Naredba suda broj X-KRN-09/707 od 28.04.2009. godine, obzirom da su u istoj, za razliku od ostalih pobrojanih naredbi, navedeni osnovi sumnje i razlozi zbog kojih se dokazi nisu mogli pribaviti na drugi način. Odbrana u žalbi pobija i predmetnu naredbu sa aspekta osnova sumnje, obzirom da se radi o potpuno drugim krivičnim

djelima od onih koja su predmet optužnice i pobijane presude, na koji način je ostvarena povreda iz člana 297. stav 2. u vezi sa članom 10. stav 2. ZKP BiH. Dodatno, ova naredba je manjkava i sa aspekta člana 118. stav 1. ZKP BiH, jer prema stavu odbrane, ne sadrži podatke o osobi protiv koje se izdaje, već se navodi protiv NN lica, da su razlozi za poduzimanje PIR-ova paušalno navedeni, kao i razlozi zbog kojih se dokazi nisu mogli pribaviti na drugačiji način, čime je ostvarena bitna povreda iz tačke i) navedenog člana, odnosno presuda se zasniva na dokazu na kojem se ne može zasnovati.

43. Odbrane optuženih prigovarale su i da pobijana presuda nije prihvatila njihove prigovore koji se odnose na način na koji su provedene posebne istražne radnje, odnosno činjenicu da iste nisu provedene u skladu sa primjenjivim zakonima o krivičnom postupku u Republici Srbiji i BiH, kao ni u skladu sa praksom ESLJP. U tom pogledu odbrane posebno potenciraju da pobijana presuda ne pruža obrazloženje o tome na koji način je utvrđeno da su posebne istražne radnje koje su provedene u Republici Srbiji, provedene u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku te države.

44. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

45. Prije svega, pretresno vijeće je kod procjene zakonitosti naredbe suda broj X-KRN-09/707 od 28.04.2009. godine pravilno utvrdilo da su sadržajno ispunjeni svi zakonom zahtijevani kriteriji iz člana 118. ZKP BiH. Apelaciono vijeće je ovakav zaključak izvelo nakon što je izvršilo uvid u predmetnu naredbu, te utvrdilo da se ista izdaje protiv NN osoba sa pseudonimima ili nadimcima hronološki navedenim „Milanče“, „Acika“, „Patika“, „Englez“, „Milan“ i „Marko“, što pored navođenja brojeva korisničkih aparata i serijskih brojeva pripadajućih mobilnih telefonskih aparata, predstavlja dovoljnu određenost u smislu „podataka o osobi“ protiv koje se radnja preduzima.

46. Ne stoje ni navodi odbrane kojima se narušava zakonitost sporne naredbe kroz pitanje osnova sumnje, i to na način da se tvrdi da krivična djela navedena u istoj ne odgovaraju krivičnim djelima koja su predmetom optuženja i pobijane presude. U tom smislu, bitno je ukazati da je svrha provođenja istražnih radnji, koje su posebnog karaktera, upravo ako se na drugi način ne mogu pribaviti dokazi, u konkretnom kako bi se identifikovali učesnici razgovora, odnosno počinioci potencijalnih krivičnih djela, kao i specificirale same inkriminacije i u konačnici utvrdilo koja su krivična djela počinjena.

47. Naime, jasno je da primjena posebnih istražnih radnji, osim što ima za svrhu prikupiti potrebne dokaze koji se ne mogu prikupiti na drugi način ili je njihovo prikupljanje povezano sa nesrazmjernim teškoćama, imaju za cilj i individualizirati sva umiješana lica, prikupiti saznanja o načinima funkcionisanja i metodama rada kriminalnih organizacija njihovim unutrašnjim hijerarhijskim odnosima i načinima komuniciranja. Uvidom u predmetnu naredbu, Apelaciono vijeće je zaključilo da su svi potrebni zakonski kriteriji ispunjeni, kako u pogledu navođenja razloga za postojanje osnova sumnje, tako i činjenice da se dokazi nisu mogli pribaviti na drugi način, odnosno da bi pribavljanje istih bilo povezano sa nesrazmjernim teškoćama, a sve imajući u vidu samu prirodu djela i organizaciju i uvezanost kriminalne grupe, odnosno, a kako se to decidno navodi u naredbi jer se radi o zasigurno dobro organizovanoj grupi ljudi koja djeluje na području BiH i Republike Srbije, i iz razloga što ovlaštene službene osobe BiH ne mogu primjenjivati

istražne radnje propisane krivičnim zakonima BiH na području drugih država.

48. Za ovakav zaključak, ovo Vijeće nalazi podlogu i samoj prirodi naredbe, odnosno činjenici da se ista izdaje u početnoj fazi krivičnog postupka, kada se zahtijeva najniži stepen izvjesnosti o počinjenju krivičnog djela – osnov sumnje, te čija svrha i jeste prikupljanje dokaza i informacija o događaju koje mogu pružiti podlogu za detaljnije obrazloženje i osnovanost višeg nivoa sumnje. S tim u vezi potrebno je napomenuti da je prema standardima ESLJP za obrazloženost osnova sumnje kod provođenja posebnih istražnih radnji, dovoljno uputiti na argumente (činjenice i dokaze) koji su „objektivno provjerljivi“ u bilo kojoj fazi postupka, bez detaljnog iznošenja sadržaja samih dokaza. U predmetnoj naredbi jasno je navedeno da osnov sumnje da osumnjičeni vrše, organizuju i pripremaju krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. KZ BiH, a u vezi sa drugim navedenim krivičnim djelima, proizilazi iz materijalnih dokaza prikupljenih na teritoriji Republike Srbije, a koji dokazi su pobrojani u dostavljenim aktima Republike Srbije.

49. Naš ZKP u pogledu uslova vezanih za provođenje PIR reklo bi se slijedi Zakon SAD br. 18, član 2518. koji reguliše izdavanje naredbi za elektronski nadzor. Tumačeći zakonski uslov za posotjanje „opravdanog razloga“ za elektronsko praćenje, jedan američki sud je obrazložio da „[o]pravdan razlog“ za izdavanje naredbe za presretanje telefonske komunikacije postoji kada su, u svim okolnostima u cjelini, činjenice sadržane u potkrepljujućim pisanim izjavama dovoljne da razumnu osobu uvjere da ove tražene okolnosti postoje.“⁸ Isti Sud je jasno konstatovao da opravdan razlog (sumnja) zahtijeva „samo vjerovatnoću, a ne da prima facie pokaže kriminalnu aktivnost“. Stav jednog drugog suda bio je da se „[k]ao i kod tradicionalnih naloga za pretres i zaplijenu, zahtijevi za izdavanje naredbe za pretresanje ne trebaju čitati na previše tehnički način.“⁹ Takođe, Vrhovni sud je zauzeo stav po kome se „svaki propust da se u potpunosti postupi u skladu s preduslovima propisanim [ovim zakonom] kod presretanja telefonskih ili usmenih razgovora ne bi smatrao 'nezakonitim'“.¹⁰ Umjesto toga, u svakom predmetu u kojem se utvrdi da zakonski preduslov nije (u potpunosti) ispoštovan kod izdavanja naredbe za nadzor, sud mora utvrditi da li je svrha uslova bila „da isti ima ključnu ulogu u zakonskom sistemu.“¹¹

50. Također, neosnovani su i prigovori odbrana optuženih, u vezi sa provođenjem posebnih istražnih radnji po naredbama Posebnog odjeljenja Okružnog suda u Beogradu. Naime, žalbom braniteljice optuženog Cvijana, između ostalih, se navodi da je sud propustio osvrnuti se na prigovore odbrane da predmetne naredbe nisu izdate u skladu sa procesnim zakonima Republike Srbije, koje su važile za vrijeme njegovog izdavanja, već ih je bezuslovno prihvatio, bez da se upustio u njihovu zakonitost u formalnom smislu, a skoro pa i identičan prigovore ističe i branilac optuženog Elvisa Zlatića.

⁸ SAD protiv McGuinnessa, 764 F Supp.888,898 (1991)

⁹ SAD protiv Lyonsa, 507 F. Supp. 551, 555 (1981)

¹⁰ SAD protiv Chaveza, 416 U.S. 562, 574-575 (1974)

¹¹ SAD protiv Giordana, supra n. 64, at 528 (emphasis added)

51. Apelaciono vijeće, protivno ovakvim tvrdnjama, u cijelosti podržava zaključak prvostepenog suda iznijet u paragrafu 187. pobijane presude, gdje se navodi da se u konkretnom „radilo o naredbama izdatim od strane organa druge države i u skladu sa njenim procesnim zakonima“.

52. Naime, ovo Vijeće nalazi da se prvostepeni sud, prilikom ocjene prihvatljivosti konkretnog dokaznog materijala, pravilno rukovodio procjenom ispunjenosti relevantnih kriterija, i to: da su ovi dokazi izvedeni u državi (R. Srbija), potpisnici Evropske konvencije o uzajamnoj sudskoj pomoći u krivičnim stvarima, čija potpisnica je i Bosna i Hercegovina, a na osnovu koje su i pribavljeni konkretni dokazi za potrebe krivičnog postupka pred našim pravosudnim organima; da su isti izvedeni od strane službenih organa R. Srbije, na način propisan zakonima te države, odnosno na temelju izdatih naredbi istražnog sudije Posebnog odjeljenja Okružnog suda u Beogradu, koje naredbe su uložene u spis; da je odbranama omogućeno da prisustvuju njihovom izvođenju, da iznesu svoju ocjenu tih dokaza, kao i da im suprotstave svoje dokaze; te da je ispunjem princip srazmjernosti ciljeva, obzirom da je konkretnom slučaju više okolnosti podržavalo težnju društva da se zaštiti od organizovanog kriminala nego težnju da se zaštite pojedinačna prava građana.

53. Pored navedenog, i za ovo Vijeće nije zanemariva uloga organa gonjenja u pogledu pribavljanja spornih dokaza, obzirom da je očigledno da organi gonjenja svojim postupkom ničim nisu doveli do kršenja zakona u tom smislu, kao i da su sporni dokazi dostavljeni shodno Zamolnici za pružanje pravne pomoći Tužilaštva BiH, upućenoj Tužilaštvu za organizovani kriminal R. Srbije (T.145)¹², pa isto ne može biti dovedeno u pitanje paušalnim navodima odbrana o navodnim nezakonitostima ovlaštenih organa. Naime, za razliku od dovoljnih i konkretnih razloga koje u tom pravcu iznosi prvostepeni sud, odbrane ničim ne konkretizuju u čemu se to isticane povrede ogledaju, odnosno na koji način je došlo do povrede procesnog zakona u postupku prikupljanja predmetnih dokaza, od strane nadležnih organa druge države. Namjesto toga odbrane se zadovoljavaju neutemljenim i nedokazanim tvrdnjama, zbog čega Apelaciono vijeće iste nalazi prima facie neosnovanim.

54. U prilog navedenom ide i režim uzajamnog priznavanja odluka, koji se zasniva na ideji da državni organi jedne zemlje članice priznaju odluke državnih organa druge zemlje članice, kao da su njihove, bez potrebe da se preispituje zakonitost takve odluke prije postupanja po istoj, što za posljedicu ima da se odluka izvršava u skladu sa principom forum regit actum, čime je olakšano priznavanje dokaza koji su pribavljeni u inostranstvu. U konačnici, a slijedom ovako istaknutih žalbenih navoda, Apelaciono vijeće cijeni da se takvim prigovorom skoro narušavaju instituti ustanovljeni kroz međunarodnu pravnu pomoć, prilikom čije primjene upravo dolazi do izražaja načelo „povjerenja“, bazirano na

---

¹² Navedeno proizlazi iz sadržaja Akta Tužilaštva za organizovani kriminal R. Srbije, broj 6/12 od 13.03.2012. godine (T.139) u kojem se navodi da se predmetni DVD-ovi¹² (optički diskovi koji se koriste kao vrsta medija za visokokvalitetno pohranjivanje podataka) snimljenog materijala dostavljaju u skladu sa Evropskom konvencijom o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima i Drugim dodatnim protokolom ove konvencije, a čiji član 4. omogućava direktnu komunikaciju između sudskih organa države moliteljice i sudskih organa zamoljene države.

pretpostavci da država ima povjerenja u pravni poredak države sa kojom ostvaruje saradnju.

55. Nadalje, Apelaciono vijeće zaključuje da ostvarena komunikacija Tužilaštva BiH i Tužilaštva za organizirani kriminal R. Srbije u okviru međunarodne pravne pomoći nije bila protivna članovima 4. stav 8. i 13. Drugog dodatnog protokola, a kako to odbrana navodi, odnosno predmetna korespondencija je izvršena u skladu sa procedurom navedenog protokola. Naime, odredbama člana 4. Drugog Dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, koji je izmijenio član 15. pomenute konvencije, omogućena je direktna komunikacija između sudskih organa strane molilje i sudskih organa zamoljene strane, na sljedeći način: "Zahtjev za pružanje pravne pomoći, kao i za dostavljanje informacija bez prethodno upućenog zahtjeva, Ministarstvo pravde strane molilje uputiće Ministarstvu pravde zamoljene strane i vratiće se istim putem. Sudski organi strane molilje mogu ih takođe uputiti direktno Sudskim organima zamoljene strane, i u tom slučaju će se zahtjevi vratiti istim putem".

56. Nadalje, član 6. istog Protokola propisuje sljedeće: Član 24. Konvencije se zamjenjuje sljedećim odredbama: "Svaka država će u trenutku potpisivanja ili predaje svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, navesti u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Savjeta Evrope, koje organe će smatrati pravosudni organima u smislu ove konvencije. Istim postupkom, u bilo koje vrijeme, može promijeniti uslove navedene u svojoj izjavi."

57. S tim u vezi, Sud ističe da je u verbalnoj noti upućenoj od strane Ministarstva inostranih poslova BiH u prilogu instrumenta o ratifikaciji deponovan 07.11.2007. godine navedeno da u vezi člana 6. Drugog Dodatnog protokola BiH izjavljuje da redovni Sudovi i Tužilaštvo u BiH će se smatrati sudskim vlastima u svrhu Konvencije i Protokola.

58. Stoga, direktna komunikacija između dva Tužilaštva je, prema ocjeni Suda, u skladu sa naprijed navedenom odredbom Drugog Dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima¹³.

59. Šta više, u konkretnom slučaju, Tužilaštvo BiH je ispoštovalo redovnu proceduru slanja Zamolnice, a što proizilazi iz dokaza uloženi u okviru dokaza replike u prvostepenom postupku, i to: Akt Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj KTA – 366/09 od 06.01.2012. godine upućen Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine; zahtjev za pružanje pravne pomoći upućene Tužilaštvu za organizovani kriminal Republike Srbije od 06.01.2012. godine, Akt Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine broj: 08/3-21-14-4-75/12 od 09.05.2012. godine kojom se dostavlja odgovor na zamolnicu, zajedno sa aktom Ambasade Republike Srbije broj Pov 03/2012 od 04.05.2012. godine (T-145), Akt Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije; Uprava kriminalističke policije; Služba za borbu protiv organizovanog kriminala broj: 03/4-1 „O“ str. Pov. Br. 230-53/09 od 26.08.2009. godine i zahtjev za pružanje pravne pomoći Tužilaštva BiH broj KTA-163/09 od 22.04.2009. godine (T-146), kao i Akt Ministarstva pravde BiH broj 08-14-5-2178/15 od

01.09.2015. godine kojim se dostavlja akt Ministarstva pravde Republike Srbije broj 713-03-1858/2014-08 od 20.08.2015. godine sa aktom Posebnog Tužilaštva za organizirani kriminal broj: MP 48/15 od 03.08.2015. godine kojim se dostavljaju Naredbe Višeg Suda u Beogradu o provođenju posebnih istražnih radnji protiv D.E. i dr. (T-147).

60. Iz predmetnih materijalnih dokaza, posebno dokaza T-145, jasno proizilazi da je Tužilaštvo BiH Ministarstvu pravde BiH dana 6.1.2012. godine, kao centralnom organu, dostavilo Zamolnicu za pružanje međunarodne pravne pomoći, upućenu Specijalnom tužilaštvu u Beogradu sa molbom da se ista proslijedi nadležnim organima u Republici Srbiji. Uvidom u Zamolnicu, Apelaciono vijeće nalazi, a protivno prigovorima odbrana, da se radi o dokumentu sa sadržajem kako je to predviđeno članom 3. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima BiH¹⁴ (ZoMPP BiH), kao i da je komunikacija ostvarena shodno članu 4. istog Zakona. U prilogu ovog dokaza je i Akt Ministarstva vanjskih poslova BiH upućen Tužilaštvu BiH, sa odgovorom ambasade Republike Srbije u BiH, iz kojeg je vidljivo da ista prema ustaljenim i zakonskim procedurama prosljeđuje tražene dokaze prikupljene od strane Tužilaštva za organizovani kriminal Republike Srbije, a kao odgovor na predmetnu zamolnicu. Dakle, sporni dokazi su nesumnjivo dostavljeni shodno Zamolnici za pružanje međunarodne pravne pomoći Tužilaštva BiH i članu 4. Drugog dodatnog protokola.

61. U konačnici, predmetna Zamolnica kao inicijalni akt o međunarodnoj pravnoj pomoći postoji kao dokaz u spisu predmetu, odnosno uložena od strane tužioca u toku dokaznog postupka, što ukazuje na činjenicu da je ista mogla biti formalno i sadržajno pobijana od strane odbrane, te je i na taj način zadovoljena pravičnost postupka. Temeljem svega navedenog, ovo Vijeće nema dilema da je tužilac dokazao zakonitost postupka pribavljanja dokaza primjenom instituta međunarodne pravne pomoći, te su sljedstveno tome zadovoljena oba principa i pravičnosti i zakonitosti, bez davanja primata ovom prvom, kako to odbrana neosnovano potencira.

62. Ne stoje ni žalbeni prigovori kojima se potencira tvrdnja da sud nije obrazložio svoj zaključak zbog čega smatra zakonitom zamolnicu za pružanje pravne pomoći iz sasvim drugog krivičnog predmeta – Nasera Keljemendija, kao valjan pravni osnov za pribavljanje spornih dokaza iz R Srbije. Naime, iako je činjenica da se radi o dokazima koji su pribavljeni u drugom predmetu koji se vodi pred nadležnim organima R. Srbije, Apelaciono vijeće nalazi da ta činjenica ne onemogućuje korištenje tih dokaza u ovom krivičnom postupku, s obzirom da se radi o dokazima koji su prikupljeni u skladu sa zakonom zamoljene države, pri čemu su isti na zakonit način dostavljeni organima države molilje, imajući u vidu i odredbu člana 3. stav 1. Evropske konvencije o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, prema kojoj će zamoljena strana u skladu sa načinima koje predviđa njeno zakonodavstvo, izvršavati zamolnice koje se odnose na krivične predmete koje joj budu uputili sudski organi strane molilje, a koje se odnose na obavljanje istražnih radnji ili dostavljanje dokaznog materijala, dosijea ili dokumenata.

---

¹³ Saglasno stavu Apelacionog vijeća ovog Suda iznesenom u presudi broj: X-KŽ-07/436 od 16.12.2010. godine.

¹⁴ Službeni glasnik BiH broj 53/09 i 58/13.

63. Bezuspješni su i navodi žalbe braniteljice optuženog Cvijana kojima se tvrdi da su naredbe o provođenju posebnih istražnih radnji iz R. Srbije nezakonite, obzirom da se u istim navodi potpuno drugi osnov sumnje u odnosu na one koji su predmet pobijane presude, pri tom ističući da je prvostepni sud upravo svoje naredbe oglasio nezakonitim iz razloga nedostatka osnova sumnje u odnosu na optužene. Apelaciono vijeće prije svega nalazi pogrešnim tumačenje odbrane u pogledu razloga oglašavanja nezakonitim predmetnih naredbi Suda BiH. Naime, iste su od strane prvostepenog suda oglašene nezakonitim obzirom da nisu sadržavale dovoljno konkretizacije u pogledu činjenične osnove i dokaza na osnovu kojih je Sud utvrdio postojanje osnova sumnje, a zbog kojih bi bilo osnovano izdati takve naredbe, niti obrazloženje razloga zbog kojih se na drugi način ne mogu pribaviti dokazi ili bi njihovo pribavljanje bilo povezano s nesrazmjernim teškoćama, a ne iz razloga što se naredbe ne odnose na konkretna lica – optužene u ovom predmetu.

64. S tim u vezi, pretresno vijeće je dalo prihvatljivo obrazloženje u pogledu prihvatljivosti naredbi nadležnih organa R Srbije, izdatih prema licu D.E., a koje nisu sadržavale istovjetni osnov sumnje za počinjenje krivičnog djela koja se ostalim optuženima stavljaju na teret. I ovo Vijeće, a protivno žalbenim prigovorima, prihvata kako navedena činjenica ne dovodi u pitanje mogućnost korištenja sadržaja presretnutih razgovora pribavljenih na osnovu naredbe organa druge države, s obzirom da je nedvojbeno utvrđeno da su optuženi kao pripadnici organizovane kriminalne grupe, koju je formirala i rukovodila osoba prema kojoj su posebne istražne radnje bile primjenjivane, učestvovali u izvršenju konkretnih krivičnih djela. Dakle, bez obzira na činjenicu što krivično djelo koje je stavljeno na teret optuženima nije navedeno i kao djelo za koje se tada sumnjičio D.E., postoji njihova evidentna povezanost, a koja se ogleda kroz počinjenje krivičnih djela u sastavu grupe za organizovani kriminal, te ovi dokazi predstavljaju pravno valjane dokaze s obzirom da je kriminalna djelatnost optuženih ušla u kriminalnu zonu osobe prema kojoj se mjera primjenjivala.

65. Da odbrana svoje žalbene navode tvori na osnovu parcijalnog pristupa analizi pobijane presude, proizilazi i iz navoda u vezi „kontrolnih dokaza“, gdje se tvrdi da je netačan zaključak suda da je dokazima pribavljenim posebnim istražnim radnjama iz Republike Srbije dao takav karakter, obzirom da je iz paragrafa 512. pobijane presude (Razbojništvo BH Pošte), očigledno da je sud svoje zaključke u odnosu na optuženog Cvijana bazirao upravo na presretnutim razgovorima. Međutim, nasuprot ovakvim tvrdnjama, Apelaciono vijeće nalazi da zaključak iz paragrafa 512. da se radilo upravo o optuženom Cvijanu, kao licu koje je iskočilo iz kombija, Sud je utvrdio i na osnovu presretnutih telefonskih razgovora, jasno pokazuje stav tog suda da takve dokaze okarakteriše kao potkrijepljujuće i kontrolne, pogotovo imajući u vidu formulaciju utvrdio i na osnovu (...presretnutih telefonskih razgovora između optuženog i D.E. i drugih lica, između ostalog i D.E. i Davora Mandića (razgovor broj: 003658 od 20.07.2009. godine), u kome D.E. navodi kako optuženom Cvijanu oprašta sve zbog toga što je s njima ušao u Poštu, te dodaje: „vozi, ulijeći, tovari, vidi je li ko ostao, boli njega k., on išao 50 metara i izašao“), što ukazuje da je takvim dokazom kontrolirao prethodno navedeni niz dokaza koji ukazuju na optuženog Cvijana kao aktera događaja (iskazi svjedoka Robovića,

Ahmetspahića, kao i suoptuženog Ramića).

(a) Nezakonitost dokaza

(i) Identifikacija lica – učesnika presretnutih razgovora

Svjedok Željko Lubura

66. Oспорavajući usvajanje prijedloga tužioca za prezentovanje presretnutog razgovora za vrijeme unakrsnog saslušanja svjedoka Željka Lubure, braniteljica optuženog Cvijana prije svega ističe da tužilac nije najavio upotrebu ovog dokaza, da sud prije toga nije donio odluku da li je taj dokaz zakonit ili ne, te da tužilac nije naveo okolnosti na koje želi prezentovati razgovor. Pri tome, braniteljica posebno potencira da se sud nije bavio pitanjem da li je prezentovani razgovor zakonit, što predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz tačke k) člana 297. stav 1. ZKP BiH.

67. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

68. Naime, na nastavku pretresa održanog dana 09.12.2015. godine, odbrana je direktno ispitala svjedoka Željka Luburu, nakon čega je tužilac pristupio unakrsnom ispitivanju ovog svjedoka, te imajući u vidu navod svjedoka iz direktnog ispitivanja kojim je potvrdio da je ostvario kontakt sa D.E., odnosno da je Bojan Cvijan nazvao D.E. i onda mu dao slušalicu, predložio da se svjedoku Luburi prezentuje presretnuti razgovor broj: 163830 od 29.03.2009. godine, ostvaren između D.E. i optuženog Bojana Cvijana, u kojem mu optuženi daje telefon, da bi potom isti razgovarali oko lica Save Tomaševića. Cijeneći žalbene prigovore u vezi sa navedenim, Apelaciono vijeće prevashodno nalazi da se ne radi o tzv. „zasjedi u suđenju“, kako to odbrana potencira, jer prezentovani razgovor nije predstavljao novi dokaz, obzirom da je već bio uložen u spis predmeta, u okviru dokazne građe, pa shodno tome nije postojala ni potreba za njegovim najavljivanjem odbrani. Kod takvog stanja stvari, a cijeneći činjenicu da je prezentovanje spornog razgovora proisteklo iz navoda svjedoka datih u okviru direktnog ispitivanja, to ovo Vijeće nema dileme da je tužilac zakonito postupio kada je ovakav dokaz koristio isključivo kao sredstvo prilikom unakrsnog ispitivanja.

69. Nadalje, odbrana pogrešno potencira i tvrdnju da prethodno navedeni razgovor nije mogao biti prezentovan svjedoku Luburi, bez unaprijed riješenog pitanja njegove zakonitosti od strane suda. Zakonitost samog razgovora nije bila odlučujuća prilikom njegovog prezentovanja svjedoku Luburi, obzirom da je pretresno vijeće moglo donijeti odluku i naknadno, pa za slučaj da je našlo isti nezakonitim, tada bi bilo u obavezi zanemariti i taj dio iskaza svjedoka Željka Lubure, kao „plod otrovne voćke“. Međutim, Apelaciono vijeće zaključuje da je pretresno vijeće pravilno postupilo kada je prihvatilo prijedlog tužioca za izvođenjem ovog dokaza, te ga cijeno valjanim kod odlučivanja o krivici optuženog, čemu u prilog ide i činjenica da za odbranu sporni razgovor svakako proizilazi iz zakonite naredbe. Naime, presretnuti razgovor je snimljen dana 29.03.2009. godine, iz čega je očigledno da se nije moglo raditi o razgovoru proisteklom iz naredbi koje su oglašene nezakonitim, obzirom da sve takve naredbe datiraju poslije navedenog

datuma.

70. Nakon što je riješilo pitanje zakonitosti predmetnog dokaza, ovo Vijeće je pristupilo analizi mogućnosti njegovog korištenja kao „nespornog uzorka“ prilikom fonetskog vještačenja glasa optuženog, nalazeći ispravnim utvrđenje prvosepenog vijeća da je lice (sagovornik) presretnutog razgovora broj: 163830 od 29.03.2009. godine nesumnjivo optuženi Bojan Cvijan. S tim u vezi, sasvim je osnovano i zakonito njegovo korištenje kao „nespornog uzorka“ za vještačenje odnosno identifikaciju ljudskog glasa/govora na spornim uzorcima - presretnuti razgovori broj: 171302, 183540, 203427, 190605, 201646.

71. Protivno tvrdnjama žalbe optuženog Bojana Cvijana stručna lica koja su obavila fonetsko vještačenje, te sastavila Izvještaj o vještačenju glasa i audio zapisa, a koji ima karakter nalaza i mišljenja, u svemu su postupali u skladu sa procedurama i preporukama koje se koriste prilikom izuzimanja nespornog snimka, kao i samog poređenja sa spornim snimcima, a kojima se zvanično u svom radu rukovodi Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja. Iz navedenog Izvještaja proizilazi da je napravljena razlika između kvaliteta govora (razumljivost govora, prirodnost glasa, prepoznatljivost govornika, prijatnost za slušaoca, karakteristike maskirajućih smetnji) i kvaliteta forenzičkog snimka spornog i/ili nespornog glasa. Također, lica koja su izvršila vještačenje, vodila su računa i o dužini snimka, jezičkom sadržaju, zdravstvenom i emotivnom stanju govornika i potencijalnoj manipulaciji glasom (simuliranja, imitacije). Na osnovu svega navedenog, nesporno je utvrđeno da je predmetni snimak po svom kvalitetu podoban za korištenje kao nesporni uzorak. Pri tome, u prilog kvaliteti i podobnosti „nespornog“ snimka, govori i činjenica da se u konkretnom slučaju upravo radi o spontanom govoru kojima su realizovane individualne karakteristike i da se u njemu nalazi dosta različitih riječi. U konačnici, a nasuprot navodima odbrane, za govorni uzorak je, u skladu sa prethodno navedenim standardima, potrebno da isti traje dovoljno dugo bez izričite naznake o minimalnom vremenskom trajanju kako to odbrana potencira, pri čemu je nesumnjivo da bi se ovlaštena lica koja su predmetni nalaz izradila, a shodno pravilima struke, izjasnila o takvoj smetnji, da je ona zaista postojala. Odnosno za slučaj da je postojala nevalidnost materijala – predmetnog snimka na nosaču zvuka (CD) za forenzičku analizu, isti bi metodom segmentacije bio odbačen još samoj fazi pripreme.

72. U prilog navedenom, govori i činjenica da je pripremi audio snimaka za vještačenje, posvećena naročita pažnja, a kako je to detaljno opisano na str. 5. – 7. Izvještaja. Naime, prilikom pripreme nespornih snimaka izvršeno je izdvajanje glasova osoba naredbom traženih govornika, na način da je lice Bojan Cvijan označen sa Nesporni B.wav sa dužinom trajanja od 00:00:38 h. Odbrana nije uspjela dovesti u pitanje ovakav način postupanja pozivanjem na Kodeks struke usvojen u Helsinkiju 2004. godine (O.I.129), naročito jer nije ukazano na obaveznost primjene ovakvog Kodeksa. Navedeni dokaz – Kodeks je pronađen na internetu, te ničim nije dokazana njegova imperativna primjena, dok s druge strane kao dokaz egzistira Izvještaj ovlaštenih službenih lica koji je urađen u skladu sa pozitivnim normativnim aktima i pravilima. U konačnici, iz samog nalaza proizilazi da je utvrđeni stepen vjerovatnoće za 4 vještačena razgovora označen kao visok ili vrlo visok stepen vjerovatnoće sličnosti sa nespornim uzorkom (razgovori 1, 2, 4. i 5.), koji parametri predstavljaju prva dva najveća stepena sličnosti, dok je samo jedan

razgovor označen kao značajan stepen vjerovatnoće (razgovor 3.), što je takođe pouzdan pokazatelj na skali ocjena.

73. U vezi sa svim prethodno navedenim, a sve s ciljem umanjenja vrijednosti tzv. "nespornog uzorka", odbrana optuženog Cvijana tvrdi i da isti potiče iz privremeno oduzetih predmeta (telefona i SIM kartica) koji su nezakoniti dokazi, obzirom da nije ispoštovana odredba člana 71. ZKP BiH, a čemu je odbrana prigovarala i u završnoj riječi, dok prvostepeni sud nije dao odgovor na takve navode.

74. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

75. Prije svega, pogrešna je tvrdnja odbrane kojom tzv "nesporni uzorak" povezuje sa dokazom T-131, obzirom da za isto, osim paušalnog navoda, ne pruža nikakve konkretne dokaze, dok je za ovo Vijeće s druge strane nesporno da takav razgovor potiče iz rezultata posebnih istražnih radnji iz Republike Srbije, o čijoj valjanosti je već dato obrazloženje. Naime, predmetni razgovor, čiju vjerodostojnost je potvrdio svjedok Željko Lubura, potiče iz posebnih istražnih radnji poduzetih preduzetih prema licu D.E., zbog čega je irelevantno raspravljati o zakonitosti otvaranja privremeno oduzetih predmeta (telefona i SIM kartica), obzirom da odbrana nije ni uspostavila direktnu konkeciju između predmetne komunikacije i baš tih telefona i SIM kartica. Pri tome, ni prvostepeni sud svoje konačne zaključke u ovom pogledu, ne zasniva na zatvorenom krugu dokaza između rezultata posebnih istražnih radnji i oduzetih telefona i SIM kartica, već na osnovu fonetskog vještačenja glasa.

76. Kod takvog stanja stvari, a nakon detaljne analize spornog dokaza T-131, Apelaciono vijeće je zaključilo da isti po svom sadržaju – izlistani sadržaj SMS poruka i pregled ostvarenih komunikacija (bez sadržaja istih), nije bio relevantan dokaz kod ocjene odlučnih činjenica vezanih za krivicu optuženog. Upravo iz tih razloga, prvostepeno vijeće se opravdano nije posebno osvrtao na njegovu dokaznu vrijednost, niti zakonitost, te obzirom da nije korišten za potkrijepu odlučnih činjenica, to nije mogla biti ni ostvarena bitna povreda da sud nije dao razloge o odlučnim činjenicama, kako to odbrana potencira.

77. U grupi prigovora kojima se problematizira pitanje identifikacije lica učesnika presretnutih razgovora, Vijeće je cijenilo prigovor branioca optuženog Vladana Parađine, da tužilac nije pravilno proveo identifikaciju lica čiji su razgovori snimljeni na preslušanom CD-u. Prema tvrdnji istog navedena radnja je trebala biti urađena putem vještačenja – vještaka lingviste forenzičara, što posljedicu ima nezakonitost koja ne može biti konvalidirana saznavnom vrijednošću tog dokaza.

78. U pogledu ovog prigovora, Apelaciono vijeće primjećuje ispravne zaključke prvostepenog suda da je optuženi po ovoj presudi oslobođen za jednu od dvije tačke optužnice za koje ga je Tužilaštvo teretilo, odnosno upravo za tačku optužnice za koju je Tužilaštvo kao dokaz Sudu prezentovalo presretnute razgovore navodno ovog optuženog i D.E, i to zbog činjenice što tužilaštvo nije dokazalo krivicu optuženog, zbog čega i nije bilo potrebe da se sud bavi utvrđivanjem da li je optuženi jedan od učesnika u razgovoru, jer to u konačnici nije bilo ni bitno niti je odluka u bilo kojem pravcu mogla doprinijeti drugačijem

stavu suda.

79. Odbrana optuženog Bojana Cvijana osporava identitet optuženog kao jednog od učesnika u razgovoru. Kako ista navodi, i prvostepeni sud je zaključio da je D.E. nadimak „Milan“ i „Milanče“ koristio za više lica, pa je nejasno zašto je onda u paragrafu 200. pobijane presude zaključak o identifikaciji optuženog vezao isključivo za sporni nadimak.

80. Prije svega, a u vezi prigovora braniteljice optuženog Cvijana, ovo Vijeće nalazi da je nesporno da pobijana presuda navodi da je D.E. nadimak „Milan“ i „Milanče“ koristio za više lica, međutim u situaciji kada je nesporno da se takav nadimak odnosi baš na optuženog Bojana Cvijana, prvostepeni sud podastire niz dokaza koji ukazuju na nesumnjivost takvog zaključka.

81. Pa tako, primjera radi da se radilo upravo o optuženom Cvijanu, kao licu koje je iskočilo iz kombija, prvostepeni sud u paragrafu 512. pobijane presude, navod iz presretnutog razgovora broj: 003658 od 20.07.2009. godine, „Milan ide sa nama u pljačku u Poštu a tamo narod dira“, potkrijepljuje dokazom Tužilaštva Akt SIPA-e (T.150) iz kojeg proizilazi da je Bojan Cvijan učestvovao u hapšenju određenih lica što potvrđuje navode predmetnog razgovora, dok je odbrana takođe uložila dokaze u vidu Izvještaja o počinjenom krivičnom djelu i poziv za lice Dragan Perišić – Ol.131 i Ol.132, a i sam Dragan Perišić je svjedočio kao svjedok odbrane optuženog Cvijana kada je da je bio pozvan u SIPA-u u vezi predmeta Lutka, pitali su ga je li mu ikad išta Cvijan pomogao, rekao je da nije jer ga nije ni poznavao. Kasnije je saznao ko je Cvijan i da je rukovodio akcijom u kojoj ste hapšeni. Nikad mu ništa nije pomogao, jer da jeste, navodi da ne bi dobio 18 mjeseci zatvora.

(ii) Prigovori na zakonitost koji se odnose na Zapisnike o uviđaju, Zapisinike o kriminalističko-tehničkom pregledu, Skice lica mjesta i Fotodokumentaciju

82. Braniteljica optuženog Azima Kajevića ističe prigovore nezakonitosti slijedećih dokaza: DT-7 Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu KIO o izvršenoj istražnoj radnji rekonstrukcije događaja – da je rekonstrukcija provedena suprotno odredbama člana 93. ZKP BiH, obzirom da se po sadržini uopšte ne radi o rekonstrukciji događaja, jer isto praktično predstavlja svjedočenje Anđelka Veljančića; DT-21 „Foto - dokumentacija“ sačinjena od strane MUP-a KS dana 16.6.2012. godine – fotodokumentacija sama po sebi ne može biti dokaz jer iz glave VIII ne proizilazi niti jedna radnja dokazivanja koja bi za rezultat imala samo fotodokumentaciju; DT-22 Izvještaj o kriminalističko-tehničkoj pretrazi lica mjesta sačinjen u Ministarstvu unutrašnjih poslova Sarajevo sektor kriminalističke policije broj 1755/06 O.R. 2044/06 i O.R. 2045/06 od 29.06.2006.godine – nije predviđena radnja dokazivanja pod ovim nazivom.

83. Apelaciono vijeće istaknute prigovore nalazi neosnovanim, te prihvata pravilnim navode pretresnog vijeća u tom pogledu. Naime, isto je u para 148. pobijane presude dalo u svemu valjano i prihvatljivo obrazloženje u pogledu dokaza vezanog za rekonstrukciju događaja (D)T-7, navodeći da je predmetni akt sačinjen po usmenoj naredbi postupajućeg

tužioca. I ovo Vijeće nalazi da predmetna radnja ima sva obilježja radnje dokazivanja – rekonstrukcija događaja, te da je provedena u skladu sa članovima 219. stav 1. i članom 93. ZKP BiH. To što je date prilike bio prisutan i svjedok Anđelko Veljančić, na način da je svjedok bio u vozilu Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA-e), te pokazivao lokacije koje se dovode u vezu sa izvršenjem krivičnih djela i objašnjavao detalje koji su mu poznati, što je dokumentovano audio i video zapisom na službenoj kameri koju je koristio tehničar SIPA-e, to se ne može govoriti da se radilo isključivo o svjedočenju Anđelka Veljančića, kako to odbrana neosnovano potencira. Pravilno je tumačena i odredba člana 93. stav 1. ZKP BiH kojom je propisano da, *kada se radi provjeravanja izvedenih dokaza ili utvrđivanja činjenica koje su od značaja za razjašnjenje stvari, organ koji vodi postupak može odrediti rekonstrukciju događaja, koja se vrši tako što se ponavljaju radnje ili situacije u uslovima pod kojima se prema izvedenim dokazima događaj desio*, što je prema ocjeni ovog Vijeća i učinjeno, prisustvom svjedoka Veljančića.

84. Ista situacija je i sa dokazima označenim sa (D)T.21 i (D)T.22, koji predstavljaju prateću dokumentaciju Zapisnika o uviđaju T-19. Pretresno vijeće je pravilno tumačilo odredbu člana 152. stav 3. ZKP BiH, po kojoj Zapisnik o uviđaju mora obavezno sadržavati podatke koji su važni s obzirom na prirodu takve radnje ili za utvrđivanje istovjetnosti pojedinih predmeta (opis, mjere i veličine predmeta ili tragova, stavljanje oznaka na predmetima i dr.), a ako su napravljene skice, crteži, planovi, fotografije, filmski snimci i slično, to će se navesti u zapisniku i priključiti uz zapisnik. Pored zapisnika kao njegov sastavni dio, koriste se i drugi načini prikazivanja činjeničnog stanja zatečenog uviđajem: skice, fotografije, snimanje činjeničnog stanja fotokamerom, makete i dr.

85. Apelaciono vijeće zaključuje da obzirom da se u konkretnom radilo o pratećoj dokumentaciji Zapisnika o uviđaju, koja čini njegov sastavni dio i odnosi se na njegovu sadržinu i na neko od krivičnih djela koja su optuženima u ovom krivičnom predmetu stavljena na teret, to ista ima dokaznu vrijednost i kao takva može biti tretirana kao dokaz.

86. Vijeće se neće detaljnije baviti ocjenom prigovora vezanih za zakonitost dokaza DT-5, DT-16, DT-17 i DT-18, obzirom da se isti odnose se na tačku 2. izreke pobijane presude, za koju je donesena preinačujuća odluka kojom se optužba odbija.

5. Prvostepeno vijeće je pravilno postupilo kada je kao dokaze koristilo iskaze svjedoka „pokajnika“, te svjedoka koji su zaključili sporazum o priznanju krivnje

87. Branioци svih optuženih su u svojim žalbama osporavali kredibilitet svjedoka optužbe, kojima je dodijeljen imunitet, i to Anđelka Veljančića i svjedoka pod pseudonimom L2, kao i svjedoka koji su potpisali sporazume Seada Robovića, Edina Ahmetspahića, Himze Čate, Admira Ahmetspahića i Slaviše Bobara, navodeći da je upitan kredibilitet istih s obzirom na primjenu navedenih instituta, te apostrofirajući upitnost dokazne vrijednosti istih i njihove upotrebe i ocjene u ovom predmetu. Posebno, branilac optuženog Mladena Mičića ističe da je iskaz svjedoka Slaviše Bobara, na kome se prema

tvrdnjama istog odluka u odnosu na njegovog branjenika zasniva isključivo na iskazu ovog svjedoka, rezultat pritiska, zbog čega je neprihvatljiv. Odbrana optuženog Mičića tvrdi da sud nije dao valjano obrazloženje zašto smatra da je iskaz ovog svjedoka održiv, vjerodostojan i valjan, a da bi se mogao prihvatiti i kada nije potkrijepljen drugim dokazima.

88. Pri tom su, prema stavu odbrane, tvrdnje ovih svjedoka samo indicije, koje nisu potvrđene nijednim materijalnim dokazom, niti iskazima drugih saslušanih svjedoka, na koji način su u najkraćem, prema stavu odbrana, ostvarene različite forme bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. ZKP BiH, i to: da se presuda zasniva na dokazu na kome se po odredbama procesnog zakona ne može zasnivati (tačka i) navedenog člana), da u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama (tačka k) navedenog člana, kao i da je došlo do povrede prava na odbranu optuženih (tačka d) navedenog člana).

(a) Svjedok pod imunitetom

89. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

90. Kod donošenja ovakvog zaključka, pretresno vijeće se pravilno rukovalo standardima koji su u domaćoj i međunarodnoj praksi izdiferencirani u pogledu instituta svjedoka pod imunitetom, tzv. „svjedoka pokajnika“.

91. Pa tako, prema stavu i ovog Vijeća nesporno je da je u praksi prepoznat zajednički indikator članstva u organizovanoj kriminalnoj grupi, odnosno činjenica međusobne unutrašnje strukturiranosti po načelima subordinacije, te poseban „zavjet šutnje“, koji ovako ustrojenu strukturu „štiti“ od mogućnosti otkrivanja njenog članstva i njene djelatnosti, a koja predstavlja kriminalnu, zakonom zabranjenu aktivnost u najrazličitijim modalitetima¹⁵. Stoga je vrlo često u praksi takvu specifičnu kriminalnu djelatnost, jedino moguće „razotkriti“ korištenjem ovog krivičnog pravnog instituta, koji svoj temelj u nacionalnom zakonodavstvu nalazi u samom procesnom zakonu, u odredbi člana 84. ZKP BiH, ali čijom već prima facie analizom je jasno da ista ne predstavlja siguran putokaz za praktičare u suočavanju sa izazovima koji neminovno proizilaze iz svakog konkretnog predmeta u kojem dođe do primjene ovog instituta.

92. Donošenje jedne takve odluke predstavlja možda i najveću odgovornost tužitelja, budući da ona predstavlja odstupanje od principa legaliteta krivičnog gonjenja i podrazumjeva da osoba koja je na određeni način učestvovala u izvršenju krivičnog djela, ne bude zbog toga procesuirana, što se može činiti kao izuzetno nepravična odluka. Svoje opravdanje za ovakvo postupanje tužilac će nesporno naći u činjenici da pripadnik tako ustrojene zločinačke organizacije, kojem se eventualno imunitet daje, tu organizaciju dobro poznaje iznutra, kako u hijerarhijskom smislu, tako i u samom preduzimanju

---

¹⁵ Kos, Damir, Primjena načela oportuniteta u kaznenom progonu, str. 2, tekst dostupan na web stranici: http://www.pravosudje.ba/vstv/faces/docservlet?p_id_doc=1035

inkriminiranih radnji, što opravdava njegovo aboliranje od krivičnog postupka u svrhu otkrivanja drugih mnogobrojnih članova, pa i organizatora, koji takvu organizaciju čine.

93. Slijedom navedenog ni ovo Vijeće nema dileme da se imunitet može dati osobama koje su u početnoj fazi krivičnog postupka bile tretirane kao osumnjičena lica, te da se, pod određenim uslovima, iskazi takvih lica mogu koristiti kao relevantni dokazi kod utvrđivanja krivice optuženih, a kako je to u konkretnom predmetu bio slučaj.

(i) Kredibilitet iskaza svjedoka Anđelka Veljančića

94. Vezano za prigovore odbrana, naročito odbrane prvooptuženog Bojana Cvijana, Apelaciono vijeće nalazi da su iste bezuspješno pokušale osporiti kredibilitet svjedoka pod imunitetom Anđelka Veljančića. U tom smislu iz pobijane presude nesporno proizilazi da je ista cijenila sve navode i dokaze usmjerene na „rušenje“ kredibiliteta ovog svjedoka, sve sa ciljem dokazivanja da se radi o kriminogenoj osobi, sklonoj uživanju narkotika i davanju neistinitih iskaza, čijem iskazu Sud ne treba pokloniti vjeru, a koji navodi se ponavljaju u žalbenim prigovorima. Dakle, analizom paragrafa 218. pobijane presude, jasno je da je pretresno vijeće imalo u vidu dokaze odbrane, i to da je Anđelko Veljančić višestruko osuđivana osoba (Ol.15 i Ol.16), da se protiv istog vodio postupak pred drugim sudom u kojem je vrijeđao postupajućeg sudiju (Ol.17), tvrdnje o disciplinskim prijestupima istog (Ol.18 i Ol.23), kao i novinske članke (Ol.19 do Ol.22, Ol.24, Ol.27, Ol.28, Ol.29, Ol.93 do Ol.103, Ol.105 do Ol.108, Ol.127, Ol.128) i rukom pisane izjave (Ol.116). U tom smislu, činjenica da je pretresno vijeće ovako brižljivom analizom iznesenih dokaza odbrane, došlo do drugačijeg, ali, prema stavu ovog Vijeća, pravilnog zaključka u odnosu na onaj koji odbrana potencira, i to da takvi navodi i dokazi nisu relevantni za odlučivanje u ovoj krivičnopravnoj stvari, te da nisu doveli u pitanje kredibilitet svjedoka Veljančića, odbrani ne ostavlja mogućnost da svoje tvrdnje i dalje potencira kroz žalbene prigovore na temelju istih činjenica koje su već razmotrene od strane prvostepenog suda.

95. Nesporno je da je Anđelko Veljančić osoba koja potiče iz kriminalnog miljea, na što naročito odbarana optuženog Cvijana ukazuje u svojoj žalbi, kroz iznošenje sadržaja niza materijalnih dokaza (str. 17.- 22.), međutim, takve okolnosti na strani ovog svjedoka ne mogu biti u direktnoj vezi sa njegovim svjedočenjem za koje je utvrđeno da je istinito, i to na osnovu niza drugih dokaza, objektivne i subjektivne prirode, koji ga potkrijepljuju. Pri tome, razumljivo je različito postupanje takve osobe u fazi kada je bio osumnjičeni, u odnosu na fazu kada se pojavljuje kao svjedok pod imunitetom, zaštićen od krivičnog progona sa definitivnom odlukom da prekine „zavjet šutnje“ i iznese saznanja o svim događajima u kojima je učestvovao kako lično, tako kroz grupu kojoj je pripadao.

96. Naime, to što je Anđelko Veljančić višestruko osuđivana osoba, njegov iskaz ne može a priori biti vrijednosno eliminisan, već je bilo neophodno isti cijeniti sa aspekata potkrijepljenosti drugim izvedenim dokazima, njegovog držanja tokom svjedočenja tj. direktnog i unakrsnog ispitivanja, unutrašnje i vanjske saglasnosti u zavisnosti od faze davanja istog, te procjene njegove zainteresovanosti za inkriminisanje ostalih optuženih, a

što je sve prvostepeni sud pravilno učinio. U tom smislu, žalbe kada iznose tvrdnje da je isti manipulativna osoba sklona laganju u korist vlastitih interesa, čine upravo ono čemu prigovaraju, tačnije pozivaju se na navode ovog svjedoka (str. 22. žalbe advokata Lejle Čović) kada je izjavio da je Bojan Cvijan „...operativac koji je 100% veliki profesionalac...“, a sve u korist vlastitih tvrdnji.

97. U pogledu žalbenih navoda da su sve izjave svjedoka Veljančića bile konstruisane i usmjerene isključivo na dobivanje imuniteta za teška djela ubistva i pokušaja ubistva, kao i puštanja na slobodu, ovo Vijeće zaključuje da prema stanju stvari, Anđelko Veljančić dobivanjem imuniteta od strane Tužilaštva nije ostvario takve pogodnosti koje bi očigledno ukazivale na njegov interes da zbog toga po svaku cijenu iznosi lažne konstrukcije u odnosu na ostale saučesnike (pripadnike kriminalne grupe). Odnosno, isti nije u tolikoj mjeri „profitirao“ da bi takvim svjedočenjem ishodio aboliranje od krivičnog gonjenja u potpunosti. Stoga po ocjeni Vijeća, u konkretnom slučaju, nije riječ o izmišljanju i iznošenju nečega što optuženi nisu učinili, nego jednostavno o prestanku šutnje i otkrivanju onoga što je znao, a do tada tajio, kako zbog vlastitog učešća u inkriminiranim radnjama, tako i opštepoznate pojave solidarnosti među saučesnicima, koji se u takvim slučajevima gotovo redovno nastoje prikriti. U prilog neosnovanim tvrdnjama odbrane ne idu ni navodi o različitim iskazima Anđelka Veljančića koji su dati u vrijeme prije i poslije davanja imuniteta, obzirom da je takav slijed, pak, i logičan, obzirom da se imunitet i daje u većini slučajeva osobama koje jesu u jednoj fazi postupka bile osumnjičene da bi se nakon toga dobio odgovor i na pitanja zaštićena od samooptuženja i ostvario mnogo veći interes, odnosno saznanja o brojnim učesnicima kriminalne grupe i poduzetim inkriminacijama. U konkretnom slučaju, navedeno je i u uskoj vezi sa činjenicom da su dokazi do kojih se primjenom ovog instituta došlo, bili ključni i od izuzetno velikog značaja za procesuiranje težeg krivičnog djela i izvršioca čija je krivična odgovornost veća od odgovornosti osobe kojoj je dat imunitet – Anđelko Veljančić.

98. U konačnici, sa aspekta same dokazne vrijednosti iskaza ovog svjedoka, prvostepena presuda se i sa ovim pitanjem bavila na pravilan i u svemu prihvatljiv način, te je tako između ostalog istaknuto da su odbrane svih optuženih imale mogućnost da istog unakrsno ispituju i ospore njegove navode, pa činjenica da je isto bilo bezuspješno ne može biti podloga za žalbene prigovore o nekredibilnosti ovog svjedoka. Dokle god iskazi svjedoka, pa i svjedoka pod imunitetom Anđelka Veljančića, tvore jednu logičku cjelinu i pojašnjavaju pojedine detalje cjelokupnog toka događaja za koje se optuženi terete, nema osnova za nepoklanjanje vjere i manje vrednovanje takvog iskaza, samo iz razloga njegove specifične uloge.

99. U prilog navedenom govori činjenica da Sud, dovodeći u vezu iskaz svjedoka Anđelka Veljančića sa onim što su govorili drugi svjedoci i na šta upućuju materijalni dokazi, dolazi do nesumnjivog uvjerenja da je iskaz istog u vezi sa aktivnostima optuženih istinit i da predstavlja izraz onoga što se zaista dogodilo i u čemu je sam učestvovao, a što je do dobijanja imuniteta od krivičnog gonjenja, tajio od tužioca i suda. Navode svjedoka Veljančića o organiziranoj grupi koju su činili optuženi, potkrijepili su svjedoci Sead Robović, Edin Ahmetpahić, Himzo Čato, Bobar Slaviša L1, L2 i drugi svjedoci neposredno saslušani na glavnom pretresu, kao i relevantni materijalni dokazi.

Svi navedeni svjedoci govore i o organizaciji grupe, o hijerarhiji grupe i govore o autoritetu D.E. kao organizatora. Ovi svjedoci govore saglasno izjavi Anđelka Veljančića da je grupa imala unaprijed pripremljene stanove u Sarajevu, govore ko je iznajmljivao stanove, po čijoj naredbi, ko je nabavljao oružje, po koga su išli svojim vozilima, kako su se prelazile granice između BiH i R. Srbije, kako su se izvršavala pojedina krivična djela, što će biti posebno obrazloženo u odnosu na svaku pojedinu tačku izreke pobijane presude.

100. Da bi izbjeglo ponavljanje, Apelaciono vijeće će samo ukazati da je prilikom donošenja svojih zaključaka također cijeniло odluke Ustavnog suda BiH, koje su pravilno citirane u pobijanoj presudi (npr. AP-2118/08, AP-661/04, AP-1394/07).

101. Slijedom svega iznesenog, Apelaciono vijeće odbija kao nesonovane sve prigovore usmjerene na osporavanje kako samog imuniteta Anđelka Veljančića, tako i njegovog kredibiliteta, zaključujući da isti predstavlja dokaz kao i svaki drugi, koji je ocijenjen prema načelu slobodne ocjene dokaza.

(b) Svjedoci koji su sklopili sporazume o priznanju krivice

102. U predmetnom krivičnom postupku kao svjedoci su se pojavila i lica koja su sklopila sporazum o priznanju krivice sa tužiocem, i to svjedoci Edin Ahmetspahić, Sead Robović, Hizmo Ćato, Admir Ahmetspahić i Slaviša Bobar, a čiji iskazi su zbog navedenog, upravo i problematizirani od strane odbrana.

103. Kada je u pitanju prihvatljivost iskaza svjedoka koji su zaključili sporazum o priznanju krivice Apelaciono vijeće ukazuje na činjenicu da kada lice, koje je također bilo optuženo u ovom krivičnom predmetu, zaključi sporazum o priznanju krivice, isto a priori, sama po sebi, ne isključuje mogućnost zasnivanja presude na njegovom iskazu, budući da se njegov iskaz dovodi u vezu sa ostalim provedenim dokazima, posmatrano pojedinačno i u međusobnoj povezanosti pa tek, na osnovu tako provedene ocjene dokaza, izvodi zaključak o krivici.

104. U tom smislu, bitno je naglasiti da je o ovom pitanju standarde postavio i Ustavni sud BiH, a prema kome činjenica da se radi o iskazu svjedoka, koji je prethodno zaključio sporazum o priznanju krivice, ne umanjuje vrijednost iskaza, ukoliko je isti ocijenjen u smislu člana 281. stav 2. ZKP BiH, ali da postoji kršenje prava na pravično suđenje kada se osuđujuća presuda u najvećoj mjeri zasniva na iskazu svjedoka, koji je sa tužiocem sklopio sporazum o priznanju krivice, a sud ne daje logično i uvjerljivo obrazloženje za ocjenu, kako tog, tako i drugih provedenih dokaza, već se ta ocjena doima proizvoljnom. S tim u vezi, Ustavni sud BiH je u Odluci o dopustivosti i meritumu AP 661/04 konstatovao da „...Što se tiče svjedočenja navedenog svjedoka, iako ovakvi svjedoci često mogu biti nepouzdana, to samo po sebi nije razlog da se iskazu takvog svjedoka ne pokloni vjera. Zakon, s druge strane, daje mogućnost odbrani da korištenjem unakrsnog ispitivanja pokuša pokazati nedosljednost u izjavama takvog svjedoka i da ga,

eventualno, na taj način diskredituje¹⁶". Osim toga, u Odluci Ustavnog suda BiH broj: AP-1394/07¹⁷ iznesen je stav da je: „... Sud BiH saslušao više lica koja su prvo bila optužena zajedno sa apelantom, a potom su sklopila sporazume o priznanju krivnje. Dalje, Ustavni sud smatra da je u obrazloženju presude kojom je apelant pravosnažno proglašen krivim detaljno navedeno zašto je Apelaciono vijeće iskaze ovih svjedoka prihvatilo kao istinite. Ustavni sud zapaža da je Apelaciono vijeće obrazložilo da je utvrdilo da su iskazi ovih svjedoka međusobno saglasni, da se potvrđuju u svim detaljima, te da su saglasni iskazima drugih saslušanih svjedoka kao i materijalnim dokazima izvedenim na glavnom pretresu. Dalje, Apelaciono vijeće je obrazložilo da iskazi ovih svjedoka tvore jednu logičku cjelinu i da objašnjavaju pojedine detalje cjelokupnog toka događaja za koje se apelant tereti. Zbog toga, Ustavni sud ističe da se ne radi o istoj situaciji kao u predmetu koji je riješen Odlukom Ustavnog suda broj AP 661/04 i da su ovi apelantovi navodi neosnovani¹⁸".

105. Međutim, ispitujući pobijanu u okviru ovakvih standarda, ovo Vijeće nesumnjivo zaključuje da su iskazi za odbranu spornih svjedoka, dovedeni u vezu sa svim ostalim provedenim dokazima, te su isti u biti „zaokružili“ cjelinu konstruisanu od drugih provedenih dokaza, pa je očigledno da se ne radi o situaciji u kojoj se osuđujuća zasniva samo na iskazima svjedoka koji su zaključili sporazum o priznanju krivice (zavisno od tačke optuženja).

106. Također, pretresno vijeće je bilo u najboljoj poziciji da cijeni držanje i ponašanje ovih svjedoka tokom davanja iskaza, da ispita konzistentnost njihovih iskaza datih u sudnici, uporedi činjenice o kojima je određen svjedok svjedočio sa činjenicama koje su utvrđene od strane drugih svjedoka, te činjenicama utvrđenim materijalnim dokazima, a sve kako bi se utvrdilo da li su potkrijepljeni ili osporeni drugim dokazima u ovom predmetu. Pri tome, iskazi i ne mogu biti međusobno u potpunosti identični, upravo zbog obimnosti činjenica, događaja i okolnosti na koje su svjedočili, različitih percepcija i sjećanja svjedoka, ali je bitno, što u konkretnom predmetu i jeste, da su isti u pogledu odlučnih činjenica saglasni.

107. Tako, i ovo Vijeće u cjelosti prihvata stav prvostepenog suda iznesen u para 222. pobijane presude:

„...Osim toga, Sud je imao u vidu navedene razlike u iskazima svjedoka iz istrage i onih datih na glavnom pretresu, pri tome imajući u vidu da su svjedoci na glavnom pretresu na posebne upite odbrane, zbog čega se njihovi iskazi iz istrage razlikuju od iskaza koji su tom prilikom dali, objasnili pojedine situacije kada svjesno nisu iznosili potpunu istinu, odnosno ono što znaju, što zbog straha za vlastiti život, što zbog osjećaja srama ili stida. Bez obzira na navedeno, Sud je njihovim iskazima poklonio vjeru u dijelovima u kojima su u saglasnosti sa drugim izvedenim dokazima, a kako je naprijed i navedeno...“ „...Treba istaći da je u ovom predmetu uložen i

¹⁶ Odluka o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda BiH, broj AP-661/04 od 22.04.2005. godine, objavljena u „Službenom glasniku BiH“, br. 44/05, paragraf 37.

¹⁷ Odluka o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda BiH, broj AP- 1394/07 od 17.12.2009. godine, objavljena u „Službenom glasniku BiH“, br.23/10

¹⁸ Ibid, paragraf 62

veliki broj materijalnih dokaza, te je Sud ispitao svaki uloženi dokaz kako bi odlučio o njihovoj pouzdanosti i dokaznoj vrijednosti.“

108. Dakle, ovo Vijeće nalazi da prvostepeni sud, imajući u vidu sve prethodno navedeno, zaključak o krivičnoj odgovornosti optuženih, nije izveo na temelju paušalne ocjene dokaza. Naprotiv, kada su u pitanju svjedoci Edin Ahmetpahić, Sead Robović, Hizmo Ćato, Admir Ahmetpahić i Slaviša Bobar, ovo Apelaciono vijeće zaključuje da su isti, na glavnom pretresu bili podvrgnuti unakrsnom ispitivanju od strane odbrana, pa stoga, i u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava, ne postoji smetnja da takvo svjedočenje bude i odlučujuće, odnosno da se na njemu, u odlučujućoj mjeri temelji osuđujuća presuda.

109. Naime, u presudi Luca protiv Italije (27. februar 2001, Predstavka Br. 33354/96, stav 41) ESLJP zaključuje: „ (...) činjenica da je izjave dao, ustvari, suoptuženi, a ne svjedok, nije relevantna. U vezi s tim Sud ponovo naglašava da termin „svjedok“ ima „autonomno“ značenje u sistemu Konvencije (vidi presudu Vidal protiv Belgije od 22. aprila 1992, Serija A br. 235-B, stav 33). Prema tome, ako izjava može u materijalnom smislu predstavljati osnov za krivičnu osudu, onda, neovisno o tome da li je takvu izjavu dao svjedok u užem smislu riječi, ili suoptuženi, ona predstavlja dokaz optužbe na koji se primjenjuju garancije predviđene članom 6, stavovima 1. i 3.d Konvencije (vidi, mutatis mutandis presudu Ferrantelli i Santangelo protiv Italije od 07. augusta 1996, Izvještaji 1996-III, stavovi 51 i 52).“

110. U vezi navoda branioca optuženog Mičića, koji posebno osporava iskaz Slaviše Bobara, uz tvrdnju da je isti sklopio sporazum pod pritiskom, Apelaciono vijeće nalazi da je ovakav prigovor paušalan, te utemeljen u nastojanjima odbrane da na svaki način obezvrijedi iskaze svjedoka koji inkriminišu optuženog. Pri tome, iz pobijane presude je očigledno da ovo nije jedini svjedok na čijem iskazu je zasnovana krivica optuženog Mičića, a što će biti detaljnije obrazloženo u okviru žalbenog prigovora pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

(c) Zaključak

111. Slijedom svega navedenog, ovo Vijeće zaključuje da je prvostepeni sud prilikom ocjene iskaza svjedoka koji su svjedočili u ovom postupku, cijenio njihovo držanje i ponašanje tokom davanja iskaza, ispitao konzistentnost njihovih iskaza datih u sudnici, uporedio činjenice o kojima je određen svjedok svjedočio sa činjenicama koje su utvrđene od strane drugih svjedoka, te činjenicama utvrđenim materijalnim dokazima, a sve kako bi se utvrdilo da li su potkrijepljeni ili osporeni drugim dokazima u ovom predmetu. Pored toga, a kako to proizlazi iz obrazloženja pobijane presude, vidljivo je da su iskazi navedenih svjedoka prvo dovedeni u vezu, a potom i cijinjani s drugim dokazima objektivne prirode, što sve ukazuje na nesumnjiv zaključak da nisu ostvarene bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačke d), i) i k) ZKP BiH, kako su to odbrane u svojim žalbama istaknule, zbog čega je iste, a sa aspekta formalnoprocesne ispravnosti, valjalo odbiti kao neosnovane.

6. Izreka pobijane presude nije nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude, presuda sadrži razloge i u njoj su navedeni razlozi o odlučnim činjenicama – član 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH

(a) Prigovori koji se tiču vremenske odrednice inkriminisanog perioda

112. Prigovore koji se tiču vremenske odrednice inkriminisanog perioda, istaknuli su branioci optuženih Bojana Cvijana, Ljubiše Lalovića, Elvire Kajević, Azima Kajevića, Elvisa Zlatića i Dragana Obučine. Pa tako, ističe se da iz formulacije izreke presude nije jasno do kada je djelovala organizovana grupa u smislu člana 250. KZ BiH, obzirom da se u odnosu na vremenski period samo navodi početak 2005. godine, dok se ne navodi do kada su vršena krivična djela koja su predmet pobijane presude. Nadalje, prema tvrdnjama odbrana očigledno je da nedostaje činjenični supstrat o vremenskoj sukcesiji u kojoj su realizovani pojedini sastavni elementi predmetnog djela.

113. Odbrane smatraju da prilikom donošenja pobijane presude nije pravilno primjenjena odredba člana 285. stav 1. tačka a) ZKP BiH, obzirom da se ne navodi u koje je vrijeme grupa organizovana, i u koje vrijeme su koje osobe postale navodni pripadnici grupe, dok se za pojedine optužene čak tvrdi da iz presude proizilazi da su postali pripadnici grupe i prije nego je ista organizovana.

114. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

115. Naime, preispitujući pobijanu presudu u okviru ovako istaknutih žalbenih prigovora odbrana optuženih, usmjerenih na navodne deficiente u pogledu vremenske odrednice počinjenja krivičnih djela, Apelaciono vijeće se prije svega rukovalo samom prirodom krivičnih djela koja su istima stavljena na teret. S tim u vezi nesporno je da se pojava organizovanog kriminala teško empirijski dokazuje, što implicira posebne poteškoće u preciziranju kompletnog vremenskog perioda u kojima su inkriminacije preduzimate. Međutim, ono što je neophodno dokazati i precizirati, to je vrijeme učinjenja konkretnih inkriminacija za koje se svi ili pojedini članovi organizovane kriminalne grupe osuđuju.

116. Pa tako, konkretan predmet gledano, prvostepeni sud nije učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, a kako to odbrane optuženih potenciraju, obzirom da eventualna odstupanja u opštem vremenskom okviru postojanja organizovane grupe sa vremenom poduzimanja pojedinačnih inkriminacija, ne determiniraju nikakve deficite u činjeninom opisu, niti su na štetu optuženih. Naime, ono što je neophodno dokazati i što više precizirati, to je počinjenje konkretnih inkriminacija poduzetih u sklopu djelovanja organizovane grupe, smještenih u konkretnije vrijeme učinjenja, obzirom da se lica u konačnici osuđuju za takve pojedinačne inkriminacije, a ne za neki opšti vremenski okvir.

117. Navedeno implicira i obrazloženje po pitanju prigovora odbrana u vezi

činjenice kada su to postali pripadnici grupe, odnosno da se detaljnom analizom dolazi do zaključka da su određene radnje poduzete i prije nego je grupa zaista formirana. S tim u vezi Apelaciono vijeće ukazuje da se grupa namijenjena kriminalnim aktivnostima ne formira nikakvim formalnim aktom, niti takvim aktom pristupaju članovi, pa se ukazuje bezuspješnim graditi tezu odbrane na ovakvim prigovorima. Tome u prilog idu i zaključci prvostepene presude o samom načinu djelovanja pojedinih članova unutar grupe u izvršenju različitih inkriminacija. Dakle, a na osnovu izvedenih dokaza, predmetna grupa je djelovala duži vremenski period, odnosno sve od 2005. godine (kada je pokušano razbojništvo na štetu Nove banke AD Banja Luka) – prva preduzeta inkriminacija, pa do 2008. godine (kada je izvršeno ubistvo Zorana Goluba) – posljednja preduzeta inkriminacija. I ovo Vijeće podržava stav prvostepenog vijeća da su se članovi grupe, po pojedinim tačkama optužnice, odnosno krivičnim djelima, ali i u zavisnosti od vremenskog perioda, mijenjali, ali da ih je uvijek bilo najmanje tri člana, odnosno da su u pojedinim krivičnim djelima učestvovali kako Sead Robović, Edin Ahmetspahić, Anđelko Veljančić, L2, Himzo Ćato, Admir Ahmetspahić, Slaviša Bobar – koji su ne samo priznali izvršenje djela koje im se stavlja na teret, nego i pripadništvo grupi, te optuženi Bojan Cvijan, Muhamed Ramić, Ljubiša Lalović, Marko Krajišnik, Dejan Vukosavljević, Nermin Tahirović, Azim Kajević, Elvira Kajević, Elvis Zlatić, Dragan Obućina, Vladan Parađina, Anes Kurbegović i Mladen Mičić, a da je jedina konstanta kroz sva krivična djela i kroz čitav period, bio upravo organizator grupe, D.E . Optuženi su djelovali po unaprijed razrađenom planu, unutar grupe imali su različite – unaprijed određene uloge, te su postupali bilo kao neposredni izvršioc i ili saizvršioc i bilo kao pomagači koji su svojim radnjama doprinijeli izvršenju krivičnih djela. Konačno, jasno je da je grupa bila organizovana radi sticanja materijalne koristi, s obzirom na prirodu krivičnih djela koje su činili (razbojništva).

118. Dakle, suštinski je bitno utvrditi, a što prvostepeno vijeće i jeste nesumnjivo učinilo, da je svaka pojedinačna radnja počinjena u sklopu organizovane grupe, odnosno da se počinjenjem iste dijelila svijest o takvom postupanju. Kako je navedeno, ne postoji formalni akt osnivanja grupe, pa da bi se moglo reći da svako postupanje izvan drugog vremenskog okvira, ne pripada toj grupi, naročito obzirom na sve prethodno navedeno o svakako skoro pa nemogućem preciznom određivanju opšteg vremenskog okvira postojanja grupe. Organizovani kriminal je po svojoj prirodi krivično djelo koje čine svršene inkriminacije, zbog čega je ključno dokazati izvršenje istih, a ne eventualni okvir postojanja kao što je to možda bitnije kod drugih krivičnih djela slične prirode, kao što je udruživanje radi činjenja krivičnih djela i sl.

119. S tim u vezi neosnovani su i prigovori braniteljice optužene Elvire Kajević, u žalbi istaknuti kao bitna povreda – prekoračenje optužbe, a prema kojoj je sud prekoračio optužbu određenim intervencijama u činjeničnom opisu i to upravo u vezi momenta pristupanja grupi.

(b) Prigovori koji se tiču radnje izvršenja

Prigovori odbrane optuženog Bojana Cvijana u odnosu na tačku 3. izreke presude (tačka 4. izmjerjene optužnice) – pljačka PBS banke

120. Odbrana smatra da je izreka presude u ovom dijelu nerazumljiva iz razloga što je Sud u izreci jednu od radnji izvršenja optuženog Cvijana okarakterisao kao radnju „zloupotrebe statusa ovlaštenog službenog lica“, što predstavlja radnju izvršenja krivičnog djela iz člana 220. KZ BiH – Zloupotreba položaja ili ovlaštenja, dok je isti oglašen krivim za krivično djelo iz člana 250. KZ BiH u vezi sa krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. KZ F BiH kao pojavni oblik.

121. Apelaciono vijeće izneseni prigovor nalazi neosnovanim.

122. Analizirajući pobijanu presudu u okviru ovako istaknutog prigovora odbrane optuženog Cvijana, Apelaciono vijeće nalazi da ista parcijalno pristupa analizi izreke pobijane presude, pogrešno smatrajući da iz navoda zloupotrebivši svoj status ovlaštenog službenog lica proizilazi radnja izvršenja krivičnog djela Zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 220. KZ BiH. Cjelokupnom analizom izreke pobijane presude u odnosu na ovu tačku, uzimajući u obzir suštinu počinjene inkriminacije, jasno je da ista nije usmjerena na obilježja djela zloupotrebe položaja ili ovlaštenja, već je samo prikazano kako je navedeni status optuženog Cvijana istom samo olakšao izvršenje opisanih inkriminiranih radnji.

123. Dakle, dajući detaljan činjenični opis, kako je isti postavljen i egzistirajućom optužnicom, pobijana presuda prikazuje kompletnu radnju izvršenja Organizovanog kriminala iz člana 250. stav 2. KZ BiH u vezi sa krivičnim djelima Razbojništvo iz člana 289. stav 1. KZ F BiH u vezi sa članom 33. KZ F BiH, u odnosu na ovu tačku, prikazujući sve metode kojima su se optuženi koristili kao modus operandi pojedinih inkriminacija, pa tako i Bojan Cvijan svojim službenim položajem. Dakle, prema stavu Apelacionog vijeća, izneseni prigovori ostaju bez dovoljne logičke i dokazne osnovanosti, obzirom da je navedeni činjenični detalj, u smislu bitnih obilježja djela, irelevantan, ali bitan prilikom utvrđivanja na koji način je nešto počinjeno. U konačnici, takvo tretiranje određenih činjeničnih pojedinosti iz izreke presude, bez da se podvode pod zasebnu inkriminaciju, nije na štetu optuženog, već naprotiv, ukoliko bi bilo predmetom razmatranja svakako bi se moglo shvatiti kao in favorem optuženog.

Prigovori odbrane optuženog Vladana Parađine

124. Prema tvrdnjama odbrane, iz opisanih inkriminacija proizilazi da se u dispozitivu ne navodi koje je konkretne zadatke optuženi Parađina imao u cijeloj akciji, koliko se lica nalazilo u prostorijama Pošte, a koja su navodno vezana od strane optuženih, i koja od tih lica je optuženi lično vezao, pri čemu se ne navode ni imena lica prema kojima je optuženi primjenjivao silu, fizički ih tukao, a niti se navodi koji iznos novca je optuženi dobio od navodno izvršene pljačke.

125. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

126. Analizirajući tačku 6. izreke pobijane presude, a za koje radnje date u istoj je optuženi Vladan Parađina oglašen krivim, Apelaciono vijeće nesumnjivo zaključuje da je ista jasna i konzistentna u pogledu opisa preduzetih radnji, da zadovolji kriterije objektivnog posmatrača u smislu zaključka šta se optuženom stavljalno na teret, odnosno za šta je presuđen. Naime, po ovoj tački izreke utvrđeno je da su optuženi Vladan Parađina, Bojan Cvijan i Marko Krajišnik u inkriminisano vrijeme kao članovi grupe za organizovani kriminal uzeli učešće skupa sa ostalim članovima iste na način da su ušli u prostorije pošte i izvršili razbojništvo.

127. Imajući sve navedeno u vidu, Apelaciono vijeće nalazi da su radnje optuženog Parađine jasno i konkretno izdiferencirane i određene na način naveden u izreci presude „...nakon čega po ranije pripremljenom planu u krug centra Pošte sa vozilom VW Kombi Transporter 2, a koji se nalazio u neposrednoj blizini pošte, naoružani automatskim puškama E.D., Bojan Cvijan, B.D., Marko Krajišnik, Vladan Parađina, Vaso Ljubibratić, M.M., V.P. ulaze u unutrašnje prostorije Pošte 2, gdje po ranije pripremljenom planu i zadacima, savladavaju sve uposlene i iste vežu sredstvima za vezivanje te uposlenike Pošte fizički napadaju udarajući ih po tijelu, nakon čega iz trezora Pošte iznose vreće sa oznakama vrijedonosnih pošiljki u kojima se nalazio novac u iznosu od 668.282,44 KM te isti prebacuju u kombi vozilo da bi nakon što su ispraznili trezor u prostor istog zatvorili uposlenike BH Pošte te nakon toga napustili unutrašnjost...“.

128. Kod ovakvog stanja stvari, pojedinačne radnje optuženih, pa tako i optuženog Parađine, čine dio lanca ukupnih događaja, koji za cilj i rezultat imaju izvršenje krivičnog djela razbojništva. Krivično djelo postoji i dovršeno je i onda kada svaki od učesnika u izvršenju krivičnog djela poduzme radnju, kojom ostvaruje svoju ulogu i kojom doprinosi ukupnom izvršenju djela, pri čemu u konkretnom slučaju nije od odlučujućeg značaja koliko se lica nalazilo u prostorijama Pošte, a koja vezana od strane optuženih, te koja od tih lica je optuženi lično vezao. Dakle, analizom činjeničnog opisa predmetne inkriminacije, Apelaciono vijeće nalazi da je pretresno vijeće izvršilo potrebnu individualizaciju radnji optuženog Parađine, koje su preduzete u sklopu cjelokupne inkriminacije. Iako su radnje optuženog Parađine date kroz jedinstvo djelovanja svih pripadnika grupe u konkretnoj inkriminaciji, njihovo pojedinačno djelovanje čini upravo jedinstvo radnje preduzete u konkretnom postupanje, bez da je potrebno opisati svaki pojedinačni korak svakog od optuženih.

(c) Prigovori koji se tiču oblika vinosti

129. Povredu iz tačke k) člana 297. stav 1. ZKP BiH, braniteljica optuženog Bojana Cvijana vidi i u navodnom propustu Suda da u odnosu na pravne kvalifikacije za krivična djela iz tačaka 6. i 2. izreke presude izričito precizira saizvršilačku ili pomagačku ulogu, a što je učinjeno za ostale tačke osuđujućeg dijela presude, dok odbrane optuženih Elvire Kajević i Vladana Parađine po pitanju subjektivnog elementa krivičnog djela ukazuju na deficit pobijane presude iskazan kroz nedostajući opis subjektivnog odnosa optuženih.

130. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

131. Cijeneći ovakav prigovor odbrane optuženog Cvijana, ovo Vijeće nalazi da nije učinjena povreda onako kako to odbrana potencira. Naime, analizom činjeničnog opisa, te odnosne pravne kvalifikacije za svaku tačku izreke za koju je optuženi Cvijan oglašen krivim, jasno da je u svim pojedinim inkriminacijama opisan njegov vid učešća, odnosno oblik saučesništva. S tim u vezi, bitno je prije svega ukazati da je za ovaj prigovor, usmjeren ka tački 2. izreke osuđujuće presude, necjelishodno davati obrazloženje, obzirom da je za istu donesena presuda kojom se optužba odbija. Međutim, kada je u pitanju tačka 6. izreke osuđujuće presude, Apelaciono vijeće zaključuje da iz same prirode preduzimanja krivičnih djela kroz pripadnost grupi za organizovani kriminal, proizilazi saizvršilačka uloga učesnika, što potvrđuje i sam činjenični opis tačke 6. izreke presude, pa je, samo za slučaj drugačijeg djelovanja, odnosno kada pripadnici inkriminacije poduzimaju kao pomagači, a kako je to u konkretnom slučaju, neophodno u pravnoj kvalifikaciji posebno navesti zakonsku odredbu pomagačke djelatnosti. To, pogotovo, jer navedeno ima direktne implikacije na odluku o sankciji. Obzirom da je optuženi Cvijan predmetnu inkriminaciju počinio kao pripadnik grupe za organizovani kriminal, te da njegovo radnje predstavljaju odlučujući doprinos izvršenju djela, nesumnjivo je da je isti djelovao kao saizvršilac, što i nije ništa drugo nego multiplikovano izvršilaštvo, pa nije bilo neophodno prilikom pravne kvalifikacije krivičnog djela opisanog u tački 6. izreke, posebno navoditi zakonsku odredbu koja se odnosi na oblik njegovog učešća.

(d) Izreka presude nije kontradiktorna njenom obrazloženju, te ista sadrži razloge o odlučnim činjenicama

Tačka 3 izreke presude (tačka 4. izmjenjene optužnice) – pijačka PBS banke

132. Da nema razloga o odlučnim činjenicama, odbrana vidi kroz oblik radnje izvršenja - pomaganje, obzirom da je prema tvrdnji iste Sud propustio da razloge zbog čega su radnje optuženog Cvijana okarakterisane kao radnje pomaganja.

133. Ovakva tvrdnja odbrane je u cjelosti netačna, obzirom da je prvostepeni sud, prije nego je dao konačan zaključak o krivici i vidu učešća optuženog Cvijana (i drugih učesnika) u predmetnoj analizi, izvršio detaljnu analizu i ocjenu radnji poduzetih od strane istog, da bi potom u posljednjem paragrafu svog obrazloženja, iznio svoje utvrđenj. Naime, u paragrafu 404. pobijane presude je navedeno:

„...optuženi Bojan Cvijan, Ljubiša Lalović, Elvira Kajević, Azim Kajević, Nermin Tahirović, Muhamed Ramić, Dejan Vukosavljević, postupali su sa umišljajem, kao pripadnici grupe, odnosno u konkretnom slučaju sa svijesti i voljom da u krivičnom djelu razbojništva svojim radnjama, nabavkom oružja i opreme (optuženi Vukosavljević i Cvijan), dojavom informacija (optuženi Elvira i Azim Kajević), usmjeravanjem rute voženja po unaprijed dogovorenom planu, na relaciju gdje su već prethodno pripremljeni čekali neposredni izvršioци razbojništva (optuženi Tahirović), prebacivanjem izvršilaca i otuđenog novca preko granice na dogovorenu lokaciju (optuženi Cvijan i Lalović), opremanjem automobila koje će biti korišteno za izvršenje djela (optuženi Ramić), kao pomagači, doprinose ostvarenju istog, te su radnjama izvršenim prije i poslije izvršenja djela, omogućili drugim licima da izvrše predmetno krivično djelo, svjesni da će se tuđa pokretna stvar – novac, oduzeti upotrebom sile i prinude, od strane neposrednih izvršilaca a sve sa namjerom pribavljanja protivpravne imovinske koristi.“

Tačka 6. izreke presude (tačka 7. izmjerjene optužnice) – razbojništvo BH Pošte

134. I u ovoj tački odbrana nalazi kontradiktornosti između izreke i obrazloženja, u smislu da je u obrazloženju propušten niz radnji iz izreke – da je optuženi ušao u unutrašnjost Pošte, savladao sve uposlene, fizički ih napao i udarao, iznio vreće novca, napustio lice mjesta i otišao u pravcu Gornjih Velešića, napustio kombi vozilo zajedno sa drugim izvršiocima i udaljili se u nepoznatom pravcu, dok je nasuprot tome u obrazloženju navedena radnja – iskakanje iz kombija, koja se u izreci ni ne spominje.

135. Protivno navodima žalbe, a posmatrajući sa formalnog aspekta, Apelaciono vijeće nalazi da se pobijana presuda u svom obrazloženju detaljno bavila svim radnjama izvršenja, koje su u konačnici pravno kvalifikovane kao razbojništvo. Naime u samoj izreci, u pogledu učešća optuženog Cvijana je navedeno da je isti, kao pripadnik grupe za organizovani kriminal, a skupa sa tačno navedenim licima, takođe pripadnicima grupe „...nakon čega po ranije pripremljenom planu u krug centra Pošte sa vozilom VW Kombi Transporter 2, a kcji se nalazio u neposrednoj blizini pošte, naoružani automatskim puškama E.D., Bcjan Cvijan, B.D., Marko Krajišnik, Vladan Parađina, Vaso Ljubibratić, M.M., V.P. ulaze u unutrašnje prostorje Pošte 2, gdje po ranije pripremljenom planu i zadacima, savladavaju sve uposlene i iste vežu sredstvima za vezivanje te uposlenike Pošte fizički napadaju udarajući ih po tijelu, nakon čega iz trezora Pošte iznose vreće...te nakon toga napustili unutrašnjost i krug Centra pošta Sarajevo sa vozilom VW Kombi Transporter i vozilom Golf V gdje ih po unaprijed dogovorenom planu ...te svi zajedno napuštaju lice mjesta i odlaze u pravcu Gornjih Velešića ...“ Dakle, iz navedenog je očigledno da su radnje svih optuženih predstavljene kao zajedničko djelovanje, koje je u konačnici rezultiralo jedinstvom radnje u lancu ukupnih događaja, pri čemu nije bilo od odlučujućeg značaja koju konkretnu aktivnost je poduzeo svaki od učesnika ponaosob.

136. U tom smislu pobijana presuda je i iznijela svoju argumentaciju, razjašnjavajući odlučne činjenice – dokazanost prisustva optuženih (njihova identifikacija) i preduzetih radnji u cjelini. Ista je prije svega utvrdila da se događaj desio na način kako je to opisano, a potom identifikovala počinioca, ne ostavljajući nikakve dileme da je optuženi Bojan Cvijan zajedno sa ostalim akterima preduzeo predmetne radnje. Stoga, ne stoje tvrdnje odbrane da pretresno vijeće nije dalo nikakvo obrazloženje u odnosu na radnje optuženog navedene u izreci, obzirom da su iste predstavljene kao zajednička djelatnost, uslijed čega ni svaki činjenični detalj radnje izvršenja nije morao biti doveden u vezu sa svakim pojedinim izvršiocom. Uzimajući u obzir da su isti dijelili zajedničku svijest i namjeru, te pristupili izvršenju djela sa konačnim ciljem – pljačka i otuđenje novca JP Pošta, to je u konačnici irelevantno na koji to način konkretno optuženi savladava uposlene, veže ih, na koji način napušta poštu itd.

137. Vezano za „iskakanje iz kombija“ optuženog Cvijana, Apelaciono vijeće nalazi da predmetna radnja predstavlja samo pojedinost u radnjama izvršenja, te kao takva ne mora biti navedena u činjeničnom opisu izreke, koji mora biti jasan i koncizan bez suvišnog opterećavanja detaljima. Svrha obrazloženja i jeste da argumentuje svaku odlučnu činjenicu i pojedinosti na kojima se temelji, što i jeste učinila, koristeći navode svjedoka da je isti „iskočio iz kombija“, a sve u cilju utvrđivanja njegovog identiteta.

138. Pored navedenog, neosnovani su i navodi odbrane da je izreka suprotna njenom obrazloženju iz razloga što se u paragrafu 474. iste kao vrijeme izvršenja djela navodi 22.06.2009. godine, dok je u izreci navedena 2008. godina. Analizom pobijane presude u okviru ovakvog prigovora, Apelaciono vijeće je našlo očiglednim da se radi o omašci u kucanju, upravo u tom jednom paragrafu, obzirom da iz svih drugih dijelova obrazloženja koji govore o predmetnom događaju, prvostepeni sud navodi ispravno vrijeme izvršenja – 2008. godinu.

Izreka presude nije nerazumljiva iz razloga navođenja incijala – žalba branioca optuženog Azima Kajevića

139. Oспорavajući pobijanu presudu kroz sve osnove tačke k) člana 297. stav 1 ZKP BiH, braniteljica prije svega ističe nerazumljivost izreke presude iz razloga navođenja incijala, koji nisu pojašnjeni čak ni u obrazloženju iste, pri čemu je nerazumljivost iskazana ne samo u pogledu identiteta osoba koje se referišu incijalima, već i u dijelu radnji koje su preduzele pojedine osobe na koje se incijali odnose.

140. Apelaciono vijeće izneseni prigovor nalazi neosnovanim.

141. Nesporno je da su u izreci presude, kao i u njenom obrazloženju navedeni incijali drugih osoba koje su učestvovala u predmetnim inkriminacijama, ali kako se pobijana presuda ne odnosi na takva lica, to je prvostepeno vijeće zauzelo prihvatljiv stav o tome da se ne navode puna imena takvih lica. Da takvim postupanjem nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, kako to odbrana nastoji prikazati, ovo Vijeće nalazi na osnovu činjenice da u svakom slučaju isto nije išlo na štetu optuženih lica, pa ni optuženog Azima Kajevića, obzirom da su uloge njega i suoptuženih u ovom predmetu nesporne, konkretizovane i jasne. Dakle, za Apelaciono vijeće je ključno da je izreka presude potpuno razumljiva u pogledu uloga i poduzetih inkriminisanih radnji optuženih lica koja su tom presudom oglašena krivim (ili oslobođena), pa su ovakvi prigovori odbrane neutemeljeni.

142. Prilikom analize pobijane presude za Apelaciono vijeće je ključna činjenica da je konkretizovana djelatnost svakog od izvršioca predmetnih djela, kako bi se razumjela hijerarhija i uloga svakog od pripadnika grupe, dok je subjektivni identitet istih bitan samo u odnosu na lica koja se pobijanom presudom oglašavaju krivim. Konkretan predmet gledano, presuda će biti razumljiva sve dokle su jasno definisani činjenični detalji koji se tiču konkretnih optuženih. U tom smislu, puni identitet drugih lica nije od krucijalnog značaja za razumljivost izreke presude, sve dokle je jasna njihova djelatnost i korelacija koja objektivnom posmatraču pruža jasnu sliku o ulogama u organizovanoj grupi.

143. U konačnici, ako su optužnicom obuhvaćene samo pojedine krivičnopravne radnje za koje su optužene samo neke osobe koje su ih počinile (nisu optužene sve osobe), onda sud može utvrđivati samo činjenice i okolnosti koje se odnose na te krivičnopravne radnje i postupak voditi protiv optuženih osoba, jer se u smislu zakona presuda može odnositi samo na djelo koje je predmet optužbe i na osobe koje su optužene (Vrhovni sud FBiH, KŽ – 409/00 od 24. 10. 2000.).

7. Pobjijana presuda nije ostvarila bitnu povredu iz člana 297. stav 2. ZKP BiH

144. Branilac optuženog Azima Kajevića ističe da je sud protivno odredbama ZKP BiH naveo da je osuđujuću presudu dovoljno da se može zaključiti – da postoji veći stepen vjerovatnoće da je optuženi počinio krivično djelo, te zaključuje da primjena navedenog standarda predstavlja direktno kršenje standarda *in dubio pro reo*.

145. Apelaciono vijeće istaknute prigovore nalazi neosnovanim.

146. Prevažodno, pobjijana presuda je predmetnu formulaciju koristila u para 274. u okviru citiranja sudske prakse u standardima dokazivanja, da bi odmah u para 275. navela *"Dakle, dokaz van razumne sumnje je stoga najviši standard dokaza, kcji se mora postići u svakom postupku. Razumna sumnja je definisana kao stvarna sumnja, zasnovana na razboritosti i logičkom rasuđivanju nakon pomnog i nepristrasnog razmatranja svih dokaza, ili nedostatka dokaza, u predmetu. Dokaz van razumne sumnje je, prema tome, dokaz tako ubjedjive prirode da se bilo kcja osoba na njega može osloniti i po njemu postupati bez okljevanja i u svjcim najbitnijim ličnim poslovima..."*

147. Odbrana veoma uskim tumačenjem pomenutog termina dovodi u pitanje ispravnost utvrđenja prvostepenog suda, a da se zaista sadržajno ne osvrće na navode pobjijane presude. Iako su navodi odbrane značajni sa teoretskog aspekta i pozivaju na dodatni oprez pri korištenju izraza u odlukama suda, ipak nije moguće govoriti o bitnim povredama odredaba krivičnog postupka. Naposljetku, radi se o jednom terminu, koji upućuje upravo na odsustvo svake sumnje, kod utvrđenja činjenica i krivice optuženog, što u cijelosti odgovara zahtjevima i duhu ZKP BiH.

148. Navedena formulacija, korištena u propedeutskom smislu, sama po sebi nije dovela do kršenja principa *in dubio pro reo*. Naime, načelo *in dubio pro reo* na koje se žalbe skoro svih optuženih pozivaju, kao izraz pogodovanja optuženom, u sebi sadrži dva pravila. Prvo, koje se odnosi na činjenice koje idu na štetu optuženom. Ove činjenice, a radi se o bitnim, pravno relevantnim činjenicama, moraju biti utvrđene sa potpunom sigurnošću, u čemu je po ocjeni ovog vijeća, prvostepeno vijeće nakon svestrane analize i ocjene izvedenih dokaza na glavnom pretresu, uz primjenu dokaznog standarda izvan razumne sumnje, tako i postupilo. Što se tiče primjene drugog pravila iz ovog načela koje se veže za činjenice koje idu u korist optuženom, apelaciono vijeće nalazi da branioci optuženog ničim nisu ukazali da bi iste postojale ili da bi ih trebalo smatrati vjerovanim.

149. Apelaciono vijeće je jednako kao i prvostepeno vijeće imalo u vidu da prilikom opšteg razmatranja u vezi s ocjenom dokaza optužba snosi teret dokazivanja krivice optuženog. Tužilaštvo je izvan razumne sumnje dokazalo sve ključne navode tačaka optuženja za koje su optuženi oglašeni krivim, pri čemu se odlučujuća činjenična utvrđenja iz presude, kada je riječ o kvalitetu izvedenih dokaza tužilaštva, ne zasnivaju samo na indicijama, već i na postojanju mnoštva direktnih dokaza, u prvom redu svjedočenja učesnika u inkriminiranim radnjama, kao i svjedoka – oštećenih, te uložениh

materijalnih dokaza.

150. Ovo Vijeće analizom pobijane presude takođe nalazi da i kada se pobijana presuda poziva na indicije, ona to čini na način što prvenstveno iste navodi u dijelu presude koji se odnosi na opšta razmatranja i dokazne standarde, bez da imaju u vidu da se u daljem nastavku analiziraju dokazi u odnosu na mnoštvo različitih okolnosti koje uzete u svojoj kombinaciji konstruišu postojanje konkretne činjenice od koje zavisi krivica optuženog. Stoga, Apelaciono vijeće u svjetlu istaknutih žalbenih prigovora nije moglo doći do utvrđenja da postoji još neki takođe razumno moguć zaključak na osnovu istih dokaza osim onog do kojeg je došlo prvostepeno vijeće, a kojim bi se podrazumijevalo da određena činjenica možda nije postojala.

151. U vezi sa pitanjem ocjene svakog pojedinog dokaza, potrebno je istaći da prvostepeno vijeće nije bilo dužno baviti se svakim dokazom već je ono u smislu odredbe iz člana 15. i 281. ZKP BiH izvršilo slobodnu ocjenu dokaza baveći se u prvom redu onim dokazima koji su nužni za ostvarenje svrhe ove presude, što i ovo Vijeće u cijelosti podržava, smatrajući da nije nužno raspravljati baš o svakom dokazu.

152. Konačno, činjenica da prvostepeno vijeće nije ocijenilo dokaze na način koji je odgovarao odbrani ne čini pobijanu presudu manjkavom i nepotpunom, već upravo suprotno, čini je jasnom i koncentrisanom na bitne elemente krivičnog djela za koje se optuženom i sudi. Tako je zajedničkom, sveobuhvatnom ocjenom vjerodostojnosti navedenih iskaza saslušanih svjedoka, te dovodeći ih u vezu sa uloženom materijalnom dokumentacijom, prvostepeno vijeće, po ocjeni ovog vijeća, u metodološkom smislu na ispravan način iznijelo valjane i prihvatljive razloge za sva relevantna činjenična utvrđenja, poštujući standard „isključujući svaku razumnu sumnju“, odnosno „nesumnjivosti“.

Ne postoje utolike bitne razlike između između presude izrečene usmeno i pismenog otpavka koje bi predstavljale povredu člana 290. stav 1. ZKP BiH u cilju u kojem je propisan

153. Braniteljica optuženog Dragana Obučine, svojom žalbom (para 22.- 26.) potencira tvrdnju da je prvostepeni sud povrijedio odredbu člana 290. stav 1. ZKP BiH na način da postoje razlike između presude izrečene usmeno i pismenog otpavka iste.

154. Prije svega, Apelaciono vijeće je izvršilo detaljno upoređivanje Izvornika presude tj izreke koja je usmeno objavljena i izreke pismenog otpavka, te utvrdilo da zaista u pismenoj verziji jeste u tački 6. izreke osuđujućeg dijela presude, u rečenici „... a koju grupu ...“ dodana riječ „ljudi“, te riječ „POLICE“, kao i slova „VW“ na više mjesta. Međutim, tumačeći sadržajno i sa aspekta bitnih činjeničnih detalja, ovo Vijeće nalazi da se radi o takvim neznatnim omaškama, odnosno gramatičkim ispravkama, koje ne dovode u pitanje niti mijenjaju značenje ijednog detalja objavljenog na izricanju presude. Naime, evidentno je da je organizovana grupa, ustvari grupa ljudi, a ne nečega drugog, da je POLICIJA na engleskom jeziku POLICE, dakle isto značenje, te da je Kombi Transporter 2 marke „VW“, što jasno proizilazi iz nastavka činjeničnog opisa gdje je naveden broj šasije WV2ZZZ25ZBH015849. Imajući u vidu sve navedeno, ne postoji povreda iz člana 297. stav 2. ZKP BiH, na način da odredba člana 290. stav 1. ZKP BiH nije pravilno

primjenjena. Sve navedeno nije bilo niti je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

155. Slijedom te iste odredbe, Apelaciono vijeće zaključuje da su neosnovani i prigovori odbrane o razlikama između kratkog obrazloženja sa objave presude i obrazloženja u pismenom otpravku u odnosu na tačku 6. izreke, obzirom da ne postoji obaveza da kratko obrazloženje u potpunosti odgovara obrazloženju pismenog otpravka.

IV. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 299. ZKP BIH: POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

A. GENERALNI NAVODI ODBRANA U POGLEDU ČINJENIČNOG STANJA UZ OPŠTI OSVRT APELACIONOG VIJEĆA

156. Žalbeni prigovori odbrana se po osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja u najkraćem mogu svesti na osporavanje svih bitnih činjeničnih utvrđenja u pogledu učešća svih optuženih u inkriminisanim radnjama za koje su oglašeni krivim uz tvrdnju o navodnom nedostatku dokaza.

157. Vijeće će analizirati žalbene prigovore po tačkama osuđujućeg dijela izreke presude, razlažući ih i grupišući po pojedinim činjeničnim cjelinama, osim u odnosu na optuženog Muhameda Ramić, gdje će se na jednom mjestu osvrnuti na prigovore po svim tačkama za koje je isti oglašen krivim, imajući u vidu da sami činjenični događaji za odbranu nisu sporni već isključivo znanje optuženog da djeluje u okviru kriminalne grupe i namjera da pomaže u inkriminisanim djelatnostima njenih članova.

158. Ovo vijeće je u pristupu razmatranja žalbenih navoda odbrane imalo na umu misao čuvenog američkog sudije Feliksa Frankfurtera da „istorija slobode jeste istorija pridržavanja proceduralnih garancija“ Uspjeh u borbi protiv organizovanog kriminala ne leži u dužini kataloga krivičnih djela koja se izvodi iz odredbe člana 117. ZK BiH za koja se mogu odrediti posebne istražne radnje (PIR), već u institucionalnim garancijama višeg nivoa ljudskih sloboda.¹⁹ Reklo bi se bezrezervno da je ovo bila i misao vodilja žalbi svih optuženih. Sa druge strane, Apelaciono vijeće je, pored navedenog, takođe imalo u vidu staru izreku koja se vezuje za anglosaksonski sistem, (koju je preuzeo i ESLJP) koja kaže da pravda ne samo da treba da bude učinjena, nego i da treba da bude viđeno da je učinjena.²⁰

---

¹⁹ Takođe, U preveniranju organizovanog kriminala i njegovom suprotstavljanju ne možemo se pozivati na postojanje zakonskog deficita, koliko se trebamo pribojavati tužilačkog deficita. V.Koprivica, Tajnim nadzorom do efikasnog procesuiranja kriminala DPS-a. Izvor: <http://www.cdm.me/politika/koprivica-tajnim-nadzorom-do-efikasnog-procesuiranja-kri...> 6/1/2017.

²⁰ Napr. Slučaj *Kunarac, Kovač, Vuković* (IT-06-23), *Decision on Defence Motion Pursuant to Rule 79*, 22 March 2000, 5.

159. Kada se analiziraju sve žalbe odbrane optuženih i usmeni sadržaji žalbenih navoda odbrane iznijetih na javnoj sjednici Apelacionog vijeća, da se uočiti da je manje-više fokus odbrane svih optuženih i njihovih branilaca bio usredotočen na ocjenu pojedinačnih dokaza. U tom smislu, paradigmatičan je primjer nastojanje odbrane optuženih, u prvom redu, optuženog Cvijana, ali i ostalih optuženih, kojim osporavaju kredibilitet svjedoka Veljančića. U tom pravcu, odbrane optuženih su uložili značajnu energiju u pokušaju da ukažu na kontraditornosti u iskazima saslušanih svjedoka kako u odnosu na ono što su oni sami iskazivali u različitim fazama krivičnog postupka tako i u njihovim međusobnim iskazima.

160. U članu 281. stav 1. ZKP BiH sadržana je odredba na kojim činjenicama i dokazima Sud zasniva presudu. U narednom stavu istog člana je regulisan način ocjene dokaza. Naime, po odredbi iz stava (2), „Sud je dužan savjesno ocjeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi s ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene izvesti zaključak je li neka činjenica dokazana“.

161. Dovodeći u vezu istaknutre žalbene prigovore odbrane sa navedeni odredbama, Apelaciono vijeće zaključuje da se radi o parcijalnim ocjenama i fragmentiranom pristupu dokaznoj građi shodno potrebama odbrane, o čemu će detaljnije biti riječi u nastavku obrazloženja ove presude. Za ovu priliku, Apelaciono vijeće nalazi dovoljnim istaći ocjenu da se, na odabiru takvog pristupa od strane žalbi odbrana optuženih nema šta zamjeriti, jer je to njihovo pravo, ali je sasvim druga stvar sa verifikacijom ispravnosti njihovog stava u kontekstu cjeline dokazne građe izvedene na glavnom pretresu.

162. Međutim, takođe se da primjetiti da u njihovim analizama izostaje cjelovita ocjena izvedenih dokaza, o čemu Sud, kad već to ne čini odbrana, polazeći od naprijed citirane zakonske odredbe itekako mora voditi računa. Uvid u cjelinu izvedene dokazne građe upućuje na dijametralno drukčije zaključke u odnosu na ekskulpirajuće žalbene tvrdnje kakve nastoje predstaviti odbrane optuženih. Upravo pristup kojim se rukovodilo Apelaciono vijeće a koji je nakon pažljivog sagledavanja brojne dokazne građe, doveo do afirmativnih zaključaka po održivost prvostepene presude, u potpunosti je saobrazan standardima dokazivosti a u konačnici i dokazanosti inkriminacija iz izmijenjene optužnice. Razumije se, prvostepeni sud gledano sa metodološke strane u prvostepenoj presudi nije zanemario iznijeti ocjenu pojedinačnih dokaza, čak šta više, taj sud ih je nakon te ocjene doveo u međusobnu vezu kako mu i nalaže gore citirana odredba krivičnog procesnog zakona, prije nego što je povukao definitivne zaključke o krivici optuženih izloženih u osuđujućem dijelu presude koje kao ispravne u cjelini prihvata i ovo vijeće. Konačno, Apelaciono vijeće je imalo u vidu i praksu MKSR i stav Žalbenog vijeća u predmetu Nahimana i dr. u kojem Žalbeno vijeće podsjeća da „pretresno vijeće ima punu diskreciono pravo da odrjeri kcju će težinu i vjeordostcjnost pripisati iskazu nekog svjedoka...“²¹

---

²¹ MKSR, presuda Žalbenog vijećau predmetu *Nahimana i dr.* (ICTR-99-52-A), para. 194.

1. Dokazanost postojanja grupe za organizovani kriminal i pripadnosti optuženih

163. Apelaciono vijeće je prilikom ocjenjivanja dokazne snage iskaza saslušanih svjedoka razmotrilo razlike u iskazima datim na glavnom pretresu i u ranijim fazama postupka, na koje su ukazivali branioci optuženih u svojim žalbenim podnescima.

164. Prilikom ocjene dokaza prvostepeni sud je vodio računa o prirodi inkriminacija koje se stavljaju na teret optuženim izmijenjenom optužnicom, a koje se sintetizuju u pojmu organizovanog kriminala izvršenog od strane pripadnika organizovane kriminalne grupe. To upućuje već po njenoj samoj prirodi na uzajamnu povezanost članova te grupe i „podjeli uloga“, a time, gledano i sa aspekta dokazivosti da se radnje njenih aktera ne mogu izolovano posmatrati već se moraju sagledavati u svojoj ukupnosti, što uključuje i njihov pojedinačan doprinos ukupnom kriminalnom efektu obuhvaćenom njihovim zajedničkim umišljajem. Pripadnost organizovanoj kriminalnoj grupi je upravo distinktivno obilježje koju ovu vrstu kriminalnih aktivnosti bitno razdvaja od ostalih oblika kriminalnog ponašanja čak i kad su u pitanju potpuno ista krivična djela (npr. ubistvo) koja nisu izvršena od strane kriminalne organizacije i u vezi s njenim djelovanjem.

165. Gledano sa krivičnoprocesne strane i polazeći od prirode predmetnih inkriminacija izvršenih od strane optuženih u sastavu organizovane kriminalne grupe prilikom primjene standarda ocjene dokaza od strane prvostepenog suda isti se s razlogom rukovodio stavljanjem akcenta na ocjenu cjeline raspoložive dokazne građe.

166. Gledano sa materijalnopravne strane organizovani kriminal koji se izmijenjenom optužnicom stavlja na teret optuženim, karakteriše postojanje: visokog stepena organizovanosti, što najčešće uključuje postojanje prethodnog dogovora, planiranja, izdavanje naređenja, itd., što prvostepena presuda u svom osuđujućem dijelu nedvosmisleno i na uvjerljiv način i pokazuje u paragrafima 261. - 273. Tako, ovo Vijeće u cjelosti podržava zaključak iznesen u para 272. pobijane presude, gdje se suštinski objašnjava način djelovanja same grupe, vrijeme djelovanja, kao i organizacija i članstvo pojedinih pripadnika iste – optuženih, te cilj djelovanja – sticanje protivpravne imovinske koristi:

„Sud je dakle, na osnovu izvedenih dokaza, utvrdio da je ova grupa, djelovala duži vremenski period, odnosno sve od 2005. godine (kada je pokušano razbojništvo na štetu Nove banke AD Banja Luka) pa do 2008. godine (kada je izvršeno ubistvo Zorana Goluba). Takođe je iz provedenih dokaza utvrđeno da su se članovi grupe, po pojedinim tačkama optužnice, odnosno krivičnim djelima, ali i u zavisnosti od vremenskog perioda, mijenjali, ali da ih je uvijek bilo najmanje tri člana, odnosno da su u pojedinim krivičnim djelima učestvovali kako Sead Robović, Edin Ahmetspahić, Anđelko Veljančić, L2, Himzo Ćato, Admir Ahmetspahić, Slaviša Bobar – koji su ne samo priznali izvršenje djela koje im se stavlja na teret, nego i pripadništvo grupi, te optuženi Bojan Cvijan, Muhamed Ramić, Ljubiša Lalović, Marko Krajišnik, Dejan Vukosavljević, Nermin Tahirović, Azim Kajević, Elvira Kajević, Elvis Zlatić, Dragan Obućina, Vladan Parađina, Anes Kurbegović i Mladen Mičić, a da je jedina konstanta kroz sva krivična djela i kroz čitav period, bio upravo organizator grupe, D.E (Sud nije našao dokazanim da je optuženi Cvijan niti po jednoj tački optužnice bio organizator izvršenja krivičnog djela, što će biti obraloženo u odnosu na svaku tačku posebno). Optuženi su djelovali po unaprijed razrađenom planu, unutar grupe imali su različite – unaprijed određene uloge, te su postupali bilo kao neposredni izvršioци ili saizvršioци bilo kao pomagači koji su svojim radnjama doprinijeli izvršenju krivičnih djela. Konačno, jasno je da je

grupa bila organizovana radi sticanja materijalne koristi, s obzirom na prirodu krivičnih djela koje su činili (razbojništva).“

167. Prigovori upućeni prvostepenoj presudi na način kako ih žalba postavlja nužno upućuju na razmatranje i sagledavanje dijelom i teoretskog okvira organizovanog kriminala, da bi se na te prigovore moglo suštinski odgovoriti i razumjeti ih.

168. U razmatranju krivičnopravnih aspekata organizovanog kriminala treba ukazati na postojanje određenog oblika saučesništva u odnosu na postojanje inkriminacija tipičnih za organizovani kriminalitet, pa otud ova prva oblast spada u sferu opšteg djela krivičnog prava. Dok se ova druga oblast situira u dio posebnog krivičnog prava. Otud možemo reći da krivična djela koja svojim zbirom čine organizovani kriminal, predstavljaju njegovu osnovnu kriminalnu sadržinu, dok oblici saučesništva u kojima se manifestuju izvršenja pojedinih krivičnih djela organizovanog kriminala, čine krivičnopravne manifestacije ispoljavanja, odnosno neposredne realizacije te sadržine.

169. Upravo izlaganje ovih teoretskih aspekata organizovanog kriminala se pokazalo nužnim u svjetlu prigovora koje žalbe optuženih upućuju prvostepenoj presudi da izostaje bliža konkretizacija radnji pojedinih od optuženih a time i njihove dokazivosti, kod čega Apelaciono vijeće smatra da u predmetima oorganizovanog kriminala nije potrebno u svakom slučaju davati detaljan opis pojedinačnih radnji svakog od optuženih već je dovoljno dokazati njihovo pripadništvo organizovanoj kriminalnoj grupi te da njihove pojedinačne aktivnosti ulaze u zajedničku cjelinu njihove djelatnosti sračunate na ostvarenje zabranjenog cilja.

170. Saučesništvo u svom opštem smislu znači učešće više lica (najmanje dva ili veći broj lica) u izvršenju određenog krivičnog djela, uz ispunjenje ostalih uslova koji se mogu označiti kao postojanje „spone“ ili „tačaka vezivanja“, koja djelovanje više lica – saučesnika objedinjuje u jedno zajedničko djelo. U užem smislu saučesništvo znači podstrekavanje, pomaganje i organizovanje zločinačkog udruženja, a u širem smislu, ono obuhvata i saizvršilaštvo.²²

171. Saizvršilaštvo će postojati u dva alternativno označena slučaja: 1) kada više lica učestvovanjem u radni izvršenja zajednički učine krivično djelo, i 2) kada više lica na drugi način zajednički učine krivično djelo. U praksi je veoma teško razgraničiti saizvršilaštvo od drugih oblika saučesništva – prije svega podstrekavanja i pomaganja. Doktrina i sudska praksa su prihvatili objektivno-subjektivnu teoriju po kojoj ako je i djelimično preduzeta ranja izvršenja, za postojanje saizvršilaštva se na subjektivnom planu zahtijeva psotojanje svijesti o zajedničkom djelovanju. Ukoliko neki od učesnika ne preduzimaju radnju izvršenja, već neke druge radnje koji omogućuju djelo odnosno doprinose nastanku djela, smatraće se saizvršiocima ako kod njih postoji volja da krivično djelo zajednički izvrše, a te radnje predstavljaju prirodnu i logičku cjelinu sa radnjama ostalih saizvršilaca.

---

²² Milan Škulić, Organizovani kriminalitet, Beograd, 2003., str. 114.

172. Tako, da je prvostepeno vijeće jasno i precizno izvršilo individualizaciju radnji svakog od optuženih u izvršenju pojedinih inkriminacija, kao članova grupe, u mjeri kojoj je to dovoljno za određivanje njihovog doprinosa, a samim tim i vida učešća, govori i činjenica da je optuženi Bojan Cvijan, za razliku od navoda optužnog akta da je postupao kao organizator, nakon što je ocjenom svih dokaza podvuklo konačne zaključke u pogledu bitnih činjeničnih utvrđenja, utvrdilo da isti niti u jednoj tački za koju je oglašen krivim nije postupao kao organizator kriminalne grupe, već isključivo kao njen član u jasno izdiferenciranim ulogama pomagača ili saizvršioca.

173. U sudskoj praksi je veoma uticajna koncepcija „prethodnog dogovora“ u okviru podjele rada, uz uzimanje u obzir i stava saučesnika u pogledu toga da djelo orihvataju kao svoje, i ovo pitanje je karakteristično upravo za organizovane kriminalne aktivnosti. U tom pravcu ilustrativan je slijedeći primjer: „...*On je po prethodnom dogovoru sa ostalim učesnicima na bazi pocjele uloga preduzeo radnje koje su izvan bića ovog krivičnog djela, ali su bitni dio procesa njegovog izvršenja, pri čemu je samo izvršer je djela htio kao svcje i kao zajedničko, tako da se njihov svcjstvo saizvršioca ne može dovoditi u pitanje.*“²³

174. Upravo izneseni primjer je aplikativan za tačke optuženja u odnosu na optuženog Muhameda Ramića, čiji branilac u žalbi nastoji minimizirati njegovu ulogu u radnjama opisanim u optužnici koje mu se stavljaju na teret, do nivoa kojim se isključuje njegova krivična odgovornost, sa tvrdnjom da je isti u najmanju ruku zatamnjujući stakla na vozilima i zamjenjujući tablice obavljao radnje koje spadaju u redovan krug njegove profesionalne djelatnosti. /... *in fine*). Kod toga žalba odbrane ovog optuženog zanemaruje materijalni dokaz – presretnuti razgovor između Darka Eleza i Muhameda Ramića u kojem Elez govori koje radnje Ramić treba preduzeti odnosno koji su njegovi zadaci unutar ove organizovane kriminalne grupe, što ne promiče pažnji tužilaštva onako kako je to iznio u odgovoru na žalbe optuženih: Dragana Obučine, Muhameda Ramića i Dejana Vukosavljevića od 04.01.2017. godine. Prema tome, Apelaciono vijeće smatra da je žalbeni navod odbrane optuženog Ramića da isti nije znao da će vozila koje je on pripremao u svojoj auto-praonici kasnije biti korištena prilikom izvršenja krivičnog djela, neosnovan.

175. Dodatnu argumentaciju za ovakav zaključak Apelaciono vijeće nalazi u činjenici koju ni Ramić ne osporava da je u više prilika mijenjao tablice i zatamnjavao stakla na vozilima, što upućuje na ponovljeni obrazac ponašanja koji je ulazio u sadržaj djelovanja organizovane kriminalne grupe kojoj je i sam pripadao i čiji mu kriminalni sadržaj nije mogao ostati nepoznat, utoliko prije što su pripadnici, te grupe kod njega boravili određeno vrijeme i kontinuirano. Konačno, i okolnosti koje su povezane sa njegovim radnjama koje je preduzimaao kao što su zatamnjenje stakala na auta i promjena registarskih tablica, očito u svrhu konspirativnosti, upućuju već po sebi na nelegalne aktivnosti.

---

²³ Presuda Vrhovnog suda Srbije, Kž. 1482/99, od 6.4.2000.

176. Nadalje, u pogledu subjekata i međusobnog odnosa optuženog Cvijana i drugih optuženih - članova grupe, a protivno prigovorima odbrana, Apelaciono vijeće nema nikakvih dilema da je ista funkcionisala po principu kriminalnog djelovanja i da su optuženi bili članovi iste, dok je organizator bio Darko Elez. Ovakav zaključak fundiran je iskazima svjedoka, tačnije, svjedoci Sead Robović kao i Edin Ahmetspahić u svojim svjedočenjima opisuju da je grupa funkcionisala iz dva dijela te da je dio u kojem su se oni nalazili dolazio sa područja Federacije BiH i da je za organizaciju ovog dijela u koordinaciji sa D.E. bio zadužen E.A., što sve potvrđuje i svjedok Himzo Čato koji izjavljuje da je E.A. bio konstantno na vezi sa D.E., te da su koordinirali i izdavali zadatke drugim članovima grupe. Svi ovi svjedoci jednoglasno navode da je D.E. imao čovjeka od povjerenja na visokoj poziciji u SIPA-i, te da je znao sve vezano za istrage koje SIPA i MUP RS provode a vezano za krivična djela koja je počinila navedena grupa. Da je pretresno vijeće pravilno utvrdilo da je to bio upravo optuženi Cvijan, koji je svakodnevno obavljao telefonsku komunikaciju sa D.E., u kojoj su više puta govorili o planiranju izvršenja krivičnih djela, ovo Vijeće nalazi i u sadržaju presretnutih telefonskih razgovora iznesnih na str. 107. pobijane presude.

177. Sve navedeno, a imajući u vidu na nesumnjivu dokazanost poduzetih inkriminiranih radnji, po ocjeni ovog Vijeća, ukazuje da se radilo o organizovanoj grupi za organizovani kriminal, kako je to naprijed navedeno.

2. Odgovornost optuženog Muhameda Ramića

178. Branilac optuženog Muhameda Ramića osporava sve tačke izreke pobijane presude kojima je isti oglašen krivim, i to tačka 1. izreke pobijane presude, 3. izreke, 4. izreke, 5. izreke, 6. izreke i 7. izreke. U tom smislu žalba ističe da je u sporan umišljaj optuženog Ramića u odnosu na sve radnje preduzete od strane pripadnika predmetne organizovane grupe, naročito obzirom na činjenicu da su radnje istog okarakterisane kao pomaganje, kroz određene pripremne radnje, te da ni na koji način nije dokazano da je umišljaj istog sezao do svake konačne posljedice.

179. Upravo zbog navedenog Apelaciono vijeće je u odnosu na ovog optuženog odstupilo od sistema izlaganja prigovora na utvrđeno činjenično stanje, kako je to urađeno za ostala optužena lica, te će u nastavku dati jedinstveno obrazloženje zašto smatra da je prvostepeni sud donio ispravnu odluku kada je optuženog Muhameda Ramića oglasio krivim, kao pomagača, za radnje opisane u prethodno navedenim tačkama.

180. Naime, prije svega neophodno je ukazati da pomaganje kao oblik saučesništva obuhvata one radnje koje su usmjerene na omogućavanje izvršenja krivičnog djela koje čini drugo lice, koje su na liniji unapređenja ili olakšavanja izvršenja tuđeg krivičnog djela, odnosno radnje koje podupiru drugo lice u izvršenju krivičnog djela. U tom smislu, a slijedom prigovora odbrane kojima se preko navodnog nedostatka umišljaja za konačne posljedice preduzetih inkriminacija pokušava izdejstvovati aboliranje optuženog Ramića od krivične odgovornost, Apelaciono vijeće nalazi da pomagač ni djelimično ne učestvuje u izvršenju krivičnog djela, već da je on samo (sa)učesnik u tuđem

djelu, djelu koje ostvaruje neko drugi.

181. Kako objektivno gledano radnje pomaganja, između ostalog, mogu predstavljaju pripremne radnje koje se preduzimaju prije izvršenja djela (pribavljanje sredstava, uklanjanje prepreka, i dr.), to je nesporno da je prvostepeni sud pravilno kvalifikovao radnje optuženog Muhameda Ramića kao pomagačke, obzirom da se pomaganje istog upravo ostvarivalo kroz pripremne radnje – rad na automobilima koja su korištena u izvršenju krivičnih djela. Pri tome, takve radnje optuženog su doprinosile ostvarenju krivičnog djela, odnosno imale su određeni značaj u njegovom izvršenju, te je u tom kontekstu irelevantno da li je isti u konačnici želio posljedicu koja je proizašla iz istih, obzirom da je kod ovakvog stanja stvari dovoljna njegova volja da izvršiocu/saizvršiocu pomogne u njegovoj namjeri, bez da ga se u konačnici tiče šta će iz takvog postupanja proizaći.

182. U prilog ovakvim zaključcima, Apelaciono vijeće ističe upravo i činjenicu da ono što razlikuje pomaganje od samog izvršenja djela je namjera: naime ako je lice, čije je postupanje doprinijelo izvršenju djela, imalo namjeru da npr određenu osobu liši života, onda je to lice izvršilac, dok s druge strane ako je lice samo znalo za namjeru izvršilaca, a nije i samo imalo takvu namjeru, onda je to lice je pomagač.

183. Pa tako je u tački 1. izreke pobijane presude, prvostepeni sud je pravilno zaključio da nije prihvatljiv navod optuženog da nije znao za šta će biti korišten automobil, i da je radio ono što i inače radi u svojoj zanatskoj radnji, s obzirom da su radnje koje je poduzimao izlazile izvan okvira njegovih svakodnevnih poslova koje je obavljao u autopraonici (zatamnivanje stakla na autu i postavljanje tablica). Optuženi je stavio na raspolaganje garažu u kojoj je bio sakriven i pripremljen automobil koji je korišten prilikom pokušaja ubistva Ždrale, slijedom čega je, imajući u vidu prirodu preduzetih radnji (pripremanje auta), bio svjestan da njihovim preduzimanjem pomaže izvršenju predmetnog krivičnog djela, te je upravo to i htio.

184. Nadalje, analizirajući činjenično stanje iz tačke 3. izreke pobijane presude, očigledno je da Sud imao u vidu iskaz svjedoka Veljančića koji je naveo da je optuženi Ramić bio u garaži kada su se izvršioc razbojništva spremali, da ih je isti vidio, te iskaze svjedoka Edina Ahmetspahića i Seada Robovića koji saglasno navode da misle da je optuženi Ramić, kao pripadnik grupe, znao da se auto priprema kako bi bilo korišteno prilikom razbojništva, a čemu u prilog naročito idu i presretnuti razgovori između optuženog Ramića i D.E, kada govore o automobilu koji je trebalo zapaliti, što nije učinjeno, gdje optuženi govori kako je upravo oko tog automobila imao najviše posla, da se automobil trebao vratiti kod njega u garažu i da je činjenica da je automobil ostavljen nezapaljen bila njihova najveća greška. Sve naprijed navedeno govori upravo o tome da je optuženi Muhamed Ramić znao za šta će biti upotrijebljen auto Opel Omega, tako da je svojim radnjama pomogao u izvršenju predmetnog krivičnog djela.

185. Za ovo Vijeće je nesumnjivo da se nije mogla prihvatiti tvrdnja odbrane optuženog Ramića da isti nije znao da se automobil priprema za ubistvo Borisa Govedarice – tačka 4. izreke pobijane presude. U tom smislu, naročito je indikativna činjenica da su svjedoci saglasno potvrdili da su u garaži optuženog Ramića boravili

određeni period dok nisu dočekali pogodan trenutak za izvršenje djela, da ih je optuženi Ramić tu viđao jer se radi o njegovoj garaži, te da je auto pripremljeno na način da je u njega stavljeno oružje i perike. Slijedom ovakvog stanja stvari, nesumnjivo je optuženi Muhamed Ramić svojim radnjama, pripremom automobila, kao pripadnik grupe, pomogao izvršiocima ovog krivičnog djela, postupajući sa umišljajem, svjestan da na taj način doprinosi izvršenju krivičnog djela ubistva Borisa Govedarice.

186. Da je optuženi Ramić svojim radnjama doprinio i izvršenju krivičnog djela opisanog pod tačkom 5. izreke pobijane presude, za Apelaciono vijeće je, kao i za prvostepeni sud, nesporno naročito iz iskaza svjedoka Robovića, koji je potvrđen iskazom svjedoka Ahmetspahića (da je napravu sklopio B.M., da je ista montirana u garaži optuženog), zatim svjedoka Čate (da je B.M. bio u gradu u to vrijeme i da je došao kako bi se neko ubio), te iskaza svjedoka L1 (da je B.M. postavio napravu). Navedenom naročito doprinosi činjenica da je svjedok Robović lično vidio kako su B.M. i optuženi Ramić nešto radili naprijed u autu, oko motora, a da je vještak Rutalja naveo da je eksplozivna naprava upravo bila postavljena na prednjoj strani motornog prostora uz desni blatobran, dakle tačno na mjesto na koje je ukazao i svjedok Robović. Dakle, na osnovu svega navedenog jasno je da je optuženom Ramiću bilo poznato da se eksplozivna naprava u automobil postavlja radi ubistva. Pri tome, optuženi Ramić je postupao sa umišljajem, svjestan da svojim radnjama pomaže lišenju druge osobe života te druge osobe, dovodi u opasnost, te je takvu posljedicu (smrt i ranjavanje više lica) i htio. Sud je predmetno krivično djelo kvalifikovao kao Teško ubistvo iz člana 149. stav 2. KZ RS, iz razloga koji su navedeni u dijelu presude koji se odnosi na relevantne odredbe materijalnog prava.

187. Pravilno, i na standardu van razumne sumnje, utvrđena je i odgovornost optuženog Ramića za radnje pomaganja u inkriminacijama opisanim pod tačkom 6. izreke pobijane presude. U tom smislu, prvostepeni sud je ispravno postupio cijenivši iskaz svjedoka Edina Ahmetspahića koji je naveo da je auto bilo kod Ramića u garaži, kao i svjedoka Robovića koji je naveo da je Ramić auto doradio i ofrabao²⁴, te da je za te radnje, kako navodi svjedok Edin Ahmetspahić, optuženi Ramić dobio 10.000 KM. U prilog navedenom, a što je bitno i za ostale radnje u kojima je optuženi Ramić djelovao pomagački, jeste navod svjedoka Čate, koji je rekao da je on lično dovezao kombi i ključeve predao optuženom Ramiću, a što govori u prilog činjenici da je to bila unaprijed dogovorena procedura, jer optuženi Ramić nije bio iznenađen što se kombi ostavlja baš kod njega u garažu, te da je njegova uloga da ga pripremi za izvršenje krivičnog djela.

188. U konačnici, ne ostaje u sumnji ni činjenica da je optuženi Ramić imao informaciju i o likvidaciji Čarlame – tačka 7. izreke pobijane presude. Navedeno proizilazi kako iz iskaza svjedoka Robovića datog u istrazi (Ol.3), kada navodi da je optuženi Ramić bio stalno na vezi sa D.E., od njega dobijao upute, te iste prenosio svjedoku Roboviću, i da je zajedno sa svjedokom Robovićem pripremao auto (stavljao tablice i ostalo), tako i iz iskaza svjedoka Ahmetspahića (i Robovića), da su na povratku za Sarajevo zajedno sa optuženim Ramićem komentarisali šta se desilo.

---

²⁴ Tužilac: Dobro. Ko ga je pripremio, doradio, ofarb'o?
Svjedok: Ma Ramić znači.

189. Iz utvrđenog činjeničnog stanja moguće je isključujući svaku razumnu sumnju zaključiti da je optuženi Ramić u vrijeme izvršenja djela, svjestan postojanja tuđeg plana, preduzeo radnje kojima je značajno doprinio njegovom izvršenju, zbog čega je u predmetnim krivičnom djelima za koja je oglašen krivim učestvovao kao pomagač. Navedeno je za Apelaciono vijeće nesporno naročito iz razloga što se radi o određenom obrascu postupanja, ne o jednom izolovanom slučaju, zbog čega je nemoguće da optuženi Ramić nije mogao imati saznanja o zabranjenim postupanjima članova organizovane grupe, čiji član je i sam postao obzirom da je bez pogovora pristao na poduzimanje višestrukih pripremnih radnji za počinjene inkriminacije.

3. Tačka 3. izreke pobijane presude

190. Pod tačkom 3. izreke pobijane presude optuženi Elvira Kajević, Azim Kajević, Nermin Tahirović, Bojan Cvijan, Dejan Vukosavljević, Ljubiša Lalović, Muhamed Ramić oglašeni su krivim da su na način opisan u izreci presude, odnosno zajedničkim djelovanjem kao pripadnici grupe, organizovano, silom i prijetnjom da će izravno napasti na život i tijelo - upotrebom vatrenog oružja oduzeli tuđe pokretne stvari, te su novcem koji su pribavili kao protupravnu imovinsku korist, raspolagali i upotrijebili ga u privrednom i drugom poslovanju, dakle, utvrđenim radnjama počinili razbojništvo i pljačku PBS Banke u Sarajevu.

191. Braniteljica optuženog Bojana Cvijana u žalbi detaljno elaborira razloge zbog kojih smatra da je činjenično stanje u pogledu ove tačke izreke pobijane presude pogrešno utvrđeno, međutim, ono što je za odbranu najviše sporno, ista sumira u sljedeće konstatacije: položaj i radno mjesto optuženog Cvijana - iz njegovog svjedočenja i materijalnih dokaza odbrane proizilazi da isti nikad nije radio u MUP-u KS, te da se radilo o improvizovanoj policijskoj uniformi, što je čak potvrdio i nekredibilni svjedok Anđelko Veljančić; dojavljivanje o kretanju policije – pobijana presuda se ovim pitanjem bavila u para 385. do 388., nedopušteno se pozivajući na dokaz T-7, obzirom da dio predmetnog iskaza svjedoka Anđelka Veljančića istom nije predložen na glavnom pretresu; Sud je pogriješio kada je zaključio da je iskaz Veljančića potkrijepljen izjavom svjedoka Himze Čate, koji je kritične prilike bio skupa sa D.E. i slušao šta se govori sa druge strane motorole, i koji nije izjavio da je bilo ko bio na vezi sa D.E., a naročito Cvijan što je suprotno navodima Veljančića; prevoz saučesnika do Trebinja i preko granice - pobijana presuda je u para 389. do 404. iznijela argumentaciju, pozivajući se na iskaze svjedoka Veljančića, Seada Robovića, Edina Ahmetspahića i Himze Čate, dok je svoj zaključak sud bazirao isključivo na iskazu svjedoka Veljančića, iako to nije smio uraditi u situaciji kada se radi o svjedoku pod imunitetom, a pogotovo imajući u vidu da su iskazi direktnih učesnika u prevozu potpuno suprotni i kontradiktorni iskazu ovog svjedoka, što žalba detaljno elaborira.

192. Branilac optuženog Dejana Vukosavljevića smatra da je pobijana presuda činjenično stanje koje se odnosi konkretno na optuženog utvrdila na potpuno pogrešan način, te da je svoje zaključke donijela korištenjem dokaza na kojima se nije mogla zasnovati presuda. Prema mišljenju odbrane, iz tačke 3. izreke pobijane presude proizilazi

da je na dan kada je izvršeno krivično djelo razbojništvo na štetu PBS banke, formirana grupa iz člana 250. KZ BiH, te da nakon toga optuženi Vukosavljević Dejan nabavlja automatsko naoružanje, te da je taj dan – 29.06. 2006. godine i počinjeno navedeno krivično djelo. Nadalje, odbrana ističe da pobijana presuda niti jednom riječju ne konstatuje na koji način i na osnovu čije agitacije postaje član organizovane grupe, te koji je njegov motiv za pristupanje. U slučaju da se jedina dva dokaza ponuđena od tužilaštva i uzmu kao zakoniti (njegova izjava iz istrage i iskaz Veljančića), opet se može samo zaključiti da je isti imao marginalnu ulogu, odnosno da je iskorišten za nabavku opreme, ali bez ikakvog znanja za šta će ista biti upotrijebljena, te se u konačnici potencira zakonitost dokaza.

193. U odnosu na ovu tačku, odbrana optuženog Lalovića u svojoj žalbi, prije svega, ističe da se u činjeninom opisu djela navodi samo realna djelatnost optuženog Lalovića. U tom smislu se žalbom potencira da je učinjeno djelo kvalifikovano sa umišljajem, a da se postavlja pitanje iz kojih bi to činjenica i okolnosti proizlazilo da je postupao sa umišljajem, da li direktnim ili eventualnim. Odbrana zaključuje da, ako se izvrši brižljiva analiza cjelokupnog pravno - logičnog sistema u kome je presuda riješila ovaj slučaj, onda je jasno da je riješen na osnovu iskaza svjedoka Anđelka Veljančića i po „njegovoj mjeri“, koji je na glavnom pretresu tvrdio da ga je nakon pljačke PBS do Trebinja doveo Benan Dorić, te da je nakon izlaska iz tog vozila, sjeo u karavan kojim je upravljao Ljubiša Lalović i u kojem je bio Davor Elez, dok je u istrazi tvrdio da mu nije poznato kako je Davor Elez došao do Trebinja. Pri tom, prema tvrdnji odbrane, drugi svjedoci negiraju tvrdnje Veljančića sa glavnog pretresa, i to kako Himzo Ćato, tako i Edin Ahemtspahić. Ukazujući da je Veljančić tvrdio da su Bojan Cvijan i Ljubiša Lalović prenijeli novac i da se Darko Elez pojavio u Beogradu nakon 50 sati od učinjenog djela, to odbrana tvrdi da je ovo vrijeme veoma bitno, jer je u spis uložena potvrda DGS da je optuženi Lalović 29.06.2006. godine izašao iz noćne smjene i da je na radnom mjestu bio već 01.07.2006. godine u prvoj smjeni.

194. Branilac optuženog Nermina Tahirovića, ukazujući na paragraf 325. i 363. pobijane presude, iznosi tvrdnju da je sud nakon ispravnog odbijanja tvrdnje tužilaštva o tome da je optuženi otvorio iznutra vrata blindiranog vozila prilikom zaustavljanja protivno pravilima Zaštitarske agencije, istu jednostavno izostavio kroz izreku presuđenja, a čime je izostala i tvrdnja tužilaštva u pogledu aktivnih radnji koje je trebao navodno počinuti Tahirović da bi doprinio radnji izvršenja. Odbrana tvrdi da je potpuna i pravilna analiza činjeničnog stanja trebala obuhvatiti sve tvrdnje, posebno one optuženog Tahirovića, zaposlenika CIPOS-a, onih koji su učestvovali u prevozima i onda bi se došlo do zaključka potpunim i pravilnim tumačenjem. Prema navodima branioca, učesnici u pljački, Anđelko Veljančić i Sead Robović ne znaju šta su uobičajene rute, prvo što nisu radili, a drugo što je njihovo kazivanje u potpunosti suprotno sa kazivanjem svih svjedoka koji su po svom poslu učesnici u prevozima. Pa kada se izuzme pogrešan prepis kazivanja svjedoka Anesa Korića, to prema mišljenju odbrane svi svjedoci koji su učesvovali u prevozu, potvrđuju da su normalne, uobičajene, korištene, a zavisno od frekvencije i gustine saobraćaja, i rute preko Vraca, Lukavice, Dobrinje, Aleje Bosne Srebrene i čak preko Kasindolske. U tom smislu, odbrana gradeći svoju tezu tvrdi i da podatak da je prethodna pljačka propala jer je vozilo skrenulo „pogrešno“, nije dokaz da ranije nisu imali svog

vozača, a da je to sada Tahirović, već nečeg drugog. Pa tako, u nastavku svojih navoda žalba ističe da je svjedok Robović izjavio da je njegov zadatak bio da prati blindirano vozilo i dojaviti da li će skrenuti prema Stupu, Dobrinji ili Alejom Bosne Srebrene, pa je onda nelogično da je Tahirović bio dojavljivač rute, jer bi u tom slučaju uloga svjedoka Robovića bila potpuno bespredmetna. U konačnici, žalba zaključuje da nije bilo potrebno aktivno učešće Tahirovića jer su sve ostale okolnosti govorile da će vozilo svakako naići u tom pravcu, da će se vrata otvoriti jer se to već ranije radilo, što su potvrdili svjedoci.

195. Oспорavajući činjenično stanje utvrđeno pobijanom presudom, žalba odbrane optužene Elvire Kajević tvrdi da je prvostepeni sud svoje uvjerenje o krivnji optužene utemeljio jedino i isključivo na iskazu privilegovanog svjedoka Veljančić Anđelka. U tom smislu, odbrana navodi da je prvostepeni sud pravilno citirao sudsku praksu na okolnosti prihvatanja iskaza privilegovanih svjedoka u krivičnom postupku, a zatim postupio sasvim suprotno, te zanemario sve dokaze i prigovore odbrane kojima je ukazano na nedosljednosti u iskazu ovog svjedoka. U tom smislu, analizom žalbe u pogledu ovog osnova, može se zaključiti da je ista usmjerena isključivo na osporavanje kredibiliteta svjedoka Anđelka Veljančića.

196. Branilac optuženog Azima Kajevića ukazuje da sud bezrezervno prihvata iskaz Anđelka Veljančića, a protivno vlastitim navodima iz obrazloženja 85. – 92. Ukoliko sud kao tačnu prihvata izjavu Anđelka Veljančića da je 53 dana živio u kući Azima Kajevića, sasvim je nelogično da je isti pokazao na treći sprat umjesto na prizemlje kuće u kojoj je toliko dugo živio. Odbrana nadalje navodi da je sud propustio utvrditi da niti jedan od svjedoka na čijim iskazima je zasnovao svoju odluku nema nikakva neposredna saznanja, niti je bilo ko od njih neposredno komunicirao sa Elvirom i Azimom Kajevićem, te se očigledno radi o dokazivanju putem indicija, pri čemu sud nigdje ne daje obrazloženje kako iste zatvaraju krug da postoji čvrsta i logična povezanost činjenica na osnovu kojih proizlazi jedini mogući zaključak o krivici optuženih. Žalbom se u konačnici navodi da je sud pogrešno utvrdio i iznos otuđenog novca koji navodi u para 399., obzirom da iz specifikacije novca uložene kao dokaz tužilaštva (T-101) uopšte ne proizilazi da se radi upravo o novcu otuđenom te prilike.

197. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim, te će prvo iznijeti analizu žalbenih prigovora vezanih za utvrđenja pobijane presude koji su prethodili razbojništvu i sva dešavanja oko samog zaustavljanja blindiranog vozila i uloge optuženih, kao i formiranja same grupe za organizovani kriminal, čiji su pripadnici optuženi postali sa ciljem izvršenja predmetnog krivičnog djela.

198. Suprotno prigovorima branilaca da iskazi svjedoka Veljančića i drugih svjedoka, između ostalih, Seada Robovića, Edina Ahmetpahića i Himze Čate, nisu međusobno podudarni, te da nisu potkrijepljeni drugim izvedenim dokazima, ovo Vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće u obrazloženju pobijane presude prije svega pravilno konstatovalo u pogledu kojih činjenica su iskazi ovih svjedoka međusobno saglasni, ali isto tako i u pogledu kojih činjenica se potvrđuju drugim dokazima. Tako, pored svjedoka Veljančića koji je detaljno opisao pripremu presretanja blindo vozila PBS banke te pljačku istog, svjedok Sead Robović je kazao da je to bio prvi posao koji je odradio i dodao je da je

planirana pljačka blindiranog vozila, te su u tu svrhu kupili Opel Omega koja je zatamnjena.²⁵

199. Protivno tvrdnjama odbrane optuženog Cvijana, ovo Vijeće nalazi da se pretresno vijeće detaljno bavilo pitanjem nabavke uniforme policije MUP KS, koja je korištena za predmetnu pljačku, te po tom pitanju pravno cijeno i dovelo u međusobnu vezu izvedene dokaze Tužilaštva (naprijed navedene na ove okolnosti) kao i odbrane, a posebno saslušane svjedoke - svjedoka Anđelka Veljančića, Seada Robovića i Edina Ahmetspahića. Evidentno je da su sporne uniforme nabavljane sa više strana, ali i da je jedan dio istih nabavio upravo optuženi Cvijan, za koji zaključak nema dilemu ni ovo Vijeće. Tako je svjedok Anđelko Veljančić kazao da im je Elvira Kajević šila uniforme, odnosno znak policija na leđima, da je od nekog stražara uzeta košulja koju je obukao B.M, dok je u svojoj izjavi od 23.08.2011. godine (Ol.14) naveo da su prilikom izvršenja razbojništva svi izvršioци bili obučeni u uniforme kakve nosi specijalna jedinica MUP Kantona Sarajevo, na koje uniforme su stavili ambleme odnosno oznake specijalne jedinice MUP Kantona Sarajevo, koje je nabavio Bojan Cvijan, a po zahtjevu D.E.. Sve navedeno ne čini kontradiktornim navode na koje se poziva odbrana u smislu da je „nekredibilni“ svjedok Veljančić i sam potvrdio da se radilo o improvizovanoj policijskoj uniformi.

200. S tim u vezi, svjedok Edin Ahmetspahić je naveo: „Ma, šta znam, odem ja kupim pantole, onaj skupi košu,ju, ovaj nađe evo ima na otvorencj pijaci lupam amblem, nešta, šta, n,je ništa“, dok je svjedok Sead Robović naveo: „Pa obuk'o je znači polic,jsku uniformu znači cipele, pantole, košu,ju, sa amblemima, napisano znači to ime prezime stop, pa tu uniformu su znači pribavili s naše strane od E.A nekako...pribavili su ne znam odakle tačno to...uglavnom se pribavila“.

201. Apelaciono vijeće prihvata tvrdnje odbrane da optuženi Cvijan, a slijedom ponuđenih dokaza odbrane, nikada nije bio zaposlen u MUP Kantona Sarajevo (Ol.109), ali ne prihvata tvrdnje da isti nije niti mogao nabaviti njihove ambleme, a sve imajući u vidu da se radi o amblemima službenih policijskih institucija, koji zasigurno međusobno sarađuju, isti su sigurno bili dostupni optuženom te ih je mogao nabaviti, obzirom na visoku poziciju koju je u inkriminisano vrijeme obnašao u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA).

202. Ista situacija je i sa tvrdnjama odbrane u pogledu činjenice da optuženi Cvijan dojavljivao D.E. tok cijele operacije, odnosno pretresno vijeće nije pogriješilo da je u tom pravcu iskaz Veljančića potkrijepljen izjavom svjedoka Himze Čate, koji je kritične prilike u jednom dijelu događaja bio skupa sa D.E. i slušao šta se govori sa druge strane motorole.

---

²⁵ Za ovo vozilo, E.A. je dao pare da se kupi i odveze kod Ramića u garažu, gdje su je on i optuženi Ramićem zatamnili. Tu je bilo E.A. i Čato, oni su imali dogovor sa D.E., i pred sami kraj oni su saznali da treba da se izvrši pljačka PBS banke, i to im je saopštio E.A., koji je svjedoku rekao koji je njegov dio posla – da isprati odnosno poprati blindu i da javlja na kojoj je lokaciji i gdje se kreće, od centra grada do Nedžarića, zbog činjenice da je prvi pokušaj nije uspio jer je vozač skrenuo pogrešno.

203. Tako je svjedok Veljančić na glavnom pretresu rekao: „Pa imali smo telefone sa slušalicama, D.E. je bio sa Bcjanom Cvijanom na vezi, i Bcjan je javio D.E. samo da nema bratko ništa. Ima samo taj neki „Golf“ tu kad je bio. A taj je „Golf“ i prije staj'o tu, nikak'e veze, bjeli „Golf“ je neki stao. Al' n'je im'o nikakve veze sa nama. Al' mi smo sumnjali....“.²⁶ Dok je svjedok Himzo Čato potvrdio činjenicu da je u određenom dijelu inkriminirane operacije bio sa D.E.²⁷, te naveo „da je D.E. imao motorolu preko koje se čulo da je policija traži Golfa 2, bjele bcje, da bi onda po svjedoka Čatu došao E.A. zajedno sa D.E.1 i odlaze prema Mostaru. Svjedok je takođe naveo da je prilikom razbojništva korišteno vozilo Opel Omega bjela kcja je bila kod Ramića u garaži, da je oružje nabavio D.E. kao i da mu n'je poznato ko je bio vozač blinde.“ Dakle, svjedok Čato je potvrdio da je Anđelko Veljančić bio prisutan i učestvovao u predmetnoj pljački, da je D.E. imao motorolu, koja je bila u funkciji i preko koje su se čule određene informacije vezane za izvršenu pljačku, što nesumnjivo potvrđuje i na bitan način predstavlja kontrolni dokaz u odnosu na svjedočenje Veljančića. Ukoliko su potvrđeni navodi Veljančića u pogledu ovih detalja, onda ni ovo Vijeće nema dilemu u istinitost i vjerodostojnost ostalih detalja koje je isti iznio na ovu činjeničnu okolnost.

204. U odnosu na ostale radnje izvršenje ovog krivičnog djela odbrane su prigovarale ulogama optuženih Cvijana i Lalovića i to konkretno na činjenična utvrđenja pobijane presude oko prevoza izvršilaca djela od Sarajeva do Trebinja pa dalje preko granice. U pogledu ove činjenice, Apelaciono vijeće je cijeno da je i pobijana presuda konstatovala da saslušani svjedoci nisu bili saglasni u pogledu ko s kim ide prema Mostaru, s obzirom da je svjedok Veljančić naveo naprijed navedeni raspored, svjedok Edin Ahmetspahić je naveo da je on u Mostaru susreo Himzu Čatu i D.E.1, te da onda on vozi D.E.1 od Mostara do Trebinja, dok je svjedok Himzo Čato kazao da je on zajedno sa D.E.1 i E.A krenuo prema Mostaru. Optuženi D.E.1., svjedočeći na glavnom pretresu navodi sasvim nešto drugo, da je autobusom otišao do Mostara kod prijatelja, te da je jedno jutro poslije Vidovdana dobio poziv od Anđelka da ga čeka u Mostaru, te je po njega došao E.A. taksista, u šta optuženi nije siguran, odnosno da li se radi o njemu ili Edinu. Iz

²⁶ Svjedok Veljančić u svojoj izjavi od 31.05.2012. godine (T.7), bio je nešto detaljniji u tom pogledu, te naveo:

“Prvo odredište je bilo ovim putem da idemo putem Trnova sve je bila varjanta kako nam Bcjan Cvijan dcjavi, Bcjan Cvijan je bio taj kcji se kreato po Lukavici, Dragan Batinić „Čoba“ je bio kcji je bio na Šentiju gore na razgraničerju, Bcjan Cvijan, Lalović onaj kum njegov ,oni su dcjavjivali, imaju ovo, nemaju ovo, tad je Bcjan Cvijan dcjavio bratu imaju samo nekog „Golfa II“ znači, e kad je Bcjan to dcjavio
Ovl.sl.lice SIPA: Kako imaju Golfa, ko ima „Golfa II“?

Svjedok: Imaju agenti, policija iz Sarajeva, kako su fol viajeli na mjestu izvršerja samo „Golfa“. Prilikom voženja blinde ovuda, tačno na ovcj pozicji u kontra srjjeru ide Himzo Čato „Žučo“ - ja sam ga zvao Žuti, Žučo sa zlanom dvicom „Golf „, zlatne bcje, i ja mu ablundujem jer on je bio taj kcji će pokupiti pare, ablundujem ja i on je krenuo za nama, i onda ja sam ablundovo i on je vidio da smo to mi, i mi smo ti krenuli pravo ovim putem dogovor je bio da se ide pravo u Trnovo ako bude malo frke da skrenemo desno iza zatvora Kula negcje da ostavimo kod ekonomije Kula blindu, a tu će nas čekat Himzo Čato, Žuti taj sa Golfom on će uzeti pare i mi ćemo krenuti da idemo u pravcu, da idemo na vikendicu od toga „Čupe“ J.Z. što je poginuo na motoru tu negcje u gradu.”

²⁷ Vidio je kada je naišla bijela blinda i on je krenuo za njom, sustigao je u Lukavici, gdje je stala i iz nje su izašli dva maskirana lica i oni su nosili tri vreće sa novcem koje su stavili kod svjedoka u auto, a ta lica su imala, koliko se svjedok sjeća automatsku pušku i pištolj neki, te su skinuli maske i svjedok je prepoznao D.E. i Anđelka Veljančića, isti su takođe sjeli u njegovo auto da bi na jednom proširenju prešli kod B.D. u auto, i svi zajedno se voze do J.Z. u vikendicu.

Mostara su krenuli prema Trebinju, s tim da je optuženi D.E.1 prešao u drugo auto na pola puta, zna da je E.A. zazvonio telefon, pa je onda prešao kod nekoga u vozilo, to lice je prvi put vidio.

205. Dakle, jasno je iz svega naprijed navedenog, da su se izvršiooci ovog krivičnog djela, uputili prema Mostaru odnosno Trebinju, sa više vozila, te je i Apelaciono vijeće u tom dijelu prihvatilo da je raspored bio onakav kakav je naveo svjedok Veljančić, koji je dosta detaljno i precizno svjedočio na ove činjenice. Nadalje protivno tvrdnjama odbrana, isti je u bitnim dijelovima potvrđen iskazom svjedoka Seada Robovića kada ovaj svjedok navodi da ga je Anđelko zvao da mu bude čistač, što je i uradio, prešao ih je kod Konjica, tu je sreo B.D, sa iznajmljenim Golfom, Himzu Ćato takođe sa Golfom dvojkom, te je bio neki Golf IV, crne boje. U tom smislu, evidentne su nelogičnost i nedosljednost u iskazima svjedoka Ahmetspahića, Ćate i D.E.1., sa kojima se pretresno vijeće vrlo uspješno razračunalo. Imajući u vidu da su navodi svjedoka Ahmetspahića potvrdili navode svjedoka Veljančića, to tvrdnje svjedoka Ćate i D.E.1 u tom dijelu ostaju bez potrebne uvjerljivosti. Njihovi navodi su očigledno usmjereni na prikrivanje osoba koje su zaista bile u automobilima kritične prilike, te je nesumnjivo dokazano, prema stavu i ovog Vijeća da su svi stigli do Trebinja, a da su i optuženi Lalović i Cvijan bili u koloni koja je izvršioce djela vozila tom prilikom.

206. Ovo Vijeće ne prihvata ni tvrdnje odbrane optuženog Cvijana usmjerene na osporavanje činjeničnog zaključka da se optuženi Cvijan zajedno sa optuženim Lalovićem, nakon izvršenog razbojništva, i nakon što su se navedeni izvršiooci uputili prema Mostaru, odnosno Trebinju, uputio sa novcem preko granice, obzirom da sud nijednom riječju ne navodi kako je to optuženi Cvijan date prilike zloupotrijebio svoj položaj, niti se osvrćući na dokaze odbrane – da Cvijan nikad nije radio na Graničnom prelazu. Prije svega, Apelaciono vijeće ukazuje na obrazloženje dato u okviru bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, i to u najkraćem da navedeni činjenični detalj – da su optuženi Cvijan i Lalović zloupotrijebili svoj status ovlaštenog službenog lica, u smislu bitnih obilježja djela, irelevantan, ali bitan prilikom utvrđivanja na koji način je nešto počinjeno. Protivno tvrdnjama odbrane, a uzimajući u obzir mnoštvo relevantnih činjenica – da je nesumnjivo utvrđeno da optuženi Bojan Cvijan preduzeo pomagačke radnje u smislu da je nabavio dio uniformi, da je dojavljivao pravac kretanja policije, da su i optuženi Lalović i Cvijan bili u koloni, da su E.D.1. i Anđelko Veljančić, uz pomoć, NN službenika Carine R Crne Gore, prešli granični prelaz sa Crnom Gorom bez kontrole, a E.D., zajedno sa Cvijan Bojanom i Lalović Ljubišom, noseći sa sobom novac, da su u konačnici pare otuđene prilikom razbojništva prebačene preko granice, i da je prema navodima svjedoka Veljančića D.E. „*hvalio Bcjana i Ljubišu*“ govoreći da nije njih ne bi mogao prenijeti pare, to se zatvara dokazni krug koji upućuje na jedini mogući zaključak da optuženi Bojan Cvijan jeste zloupotrijebio svoj službeni položaj, odnosno da iako, istina, nije bio nikada uposlenik Granične policije, jeste imao veze i konekcije sa mnogim policijskim strukturama, dok je optuženi Lalović u inkriminisano vrijeme i bio uposlenik Granične policije BiH. Pretresno vijeće u tom smislu i samo konstatovalo da su to učinili na sebi poznat način, ali definitivno pozivajući se na svoje statuse u pomenutim Državnim agencijama/organima, omogućili da E.D. zajedno sa novcem pribavljenim razbojništvom, pređe granične prelaze bez detaljne kontrole graničnih službenika policije. U konačnici, takvo tretiranje određenih činjeničnih

pojediniosti iz izreke presude, bez da se podvode pod zasebnu inkriminaciju, nije na štetu optuženih, već naprotiv, ukoliko bi bilo predmetom razmatranja svakako bi se moglo shvatiti u korist optuženih.

207. S tim u vezi, a protivno tvrdnjama odbrane optuženog Cvijana, prvostepeni sud jeste cijenio navode Veljančića da je samo nekoliko mjeseci poslije svjedočenja na Sudu izjavio da je taj novac prevezao Goran Zubac. (str 53.žalbe) Tada je Veljančić, kako navodi svjedok Suzana Mijatović, kazao da je D.E. i Anđelka odvezao Bojan Cvijan, te da ih je tada preuzeo Goran Zubac, kao i da su tako prešli prelaz sa Crnom Gorom. Tokom tog razgovora Anđelko nijednom nije spomenuo Ljubišu Lalovića. Dakle, svjedok Veljančić će je i date prilike spomenuo Cvijana, ne ulazeći u tačnost navoda u pogledu Gorana Zubca.

208. Apelaciono vijeće je cijenilo dokaze odbrane optuženog Lalovića, koji su bili usmjereni na to da optuženom za navedeni dan pružaju alibi, što su potvrdili saslušani svjedoci i uložena materijalna dokumentacija²⁸. Pretresno vijeće je u tom smislu pravilno konstatovalo da ne dovodi u pitanje tačnost navoda svjedoka odbrane optuženog Lalovića da je on tog dana bio u Kalinoviku, cijepao drva, ali to ne znači da nekada u toku dana, nije mogao napustiti Kalinovik, i otići po prethodnom dogovoru do Trebinja kako bi zajedno sa optuženim Cvijanom pomogao da D.E. sa novcem pređe granicu, sa čim se slaže i ovo Vijeće. Međutim, u odnosu na optuženog Lalovića, iskazi svjedoka (Veljančića, Robovića i Čate) su vrlo detaljni, i međusobno saglasni, da nisu ostavili mjesta za sumnju u njihovu tačnost, bez obzira što su osporeni naprijed navedenim dokazima odbrane, te je, prema stavu i ovog Vijeća, odbrana bezuspješno pokušala svojim dokazima izdejstvovati alibi optuženom Laloviću.

209. Kod takvog stanja stvari, navodi odbrane da je Veljančić tvrdio da su optuženi Bojan Cvijan i Ljubiša Lalović prenijeli novac i da se Darko Elez pojavio u Beogradu nakon 50 sati od učinjenog djela, te da je ovo vrijeme veoma bitno, jer je u spis uložena potvrda DGS da je optuženi Lalović 29.06.2006. godine izašao iz noćne smjene i da je na radnom mjestu bio već 01.07.2006. godine u prvoj smjeni, ostaju bez potrebne dokazne i logičke osnovanosti.

210. Apelaciono vijeće nalazi neosnovanim žalbene prigovore branioca optuženog Dejana Vukosavljevića, kojima se potencira da iz pobijane presude proizilazi da je na dan kada je izvršeno krivično djelo razbojništvo na štetu PBS banke, formirana grupa iz člana 250. KZ BiH, te da nakon toga optuženi Vukosavljević Dejan nabavlja automatsko naoružanje, a da je taj dan – 29.06. 2006. godine i počinjeno navedeno krivično djelo.

211. Ovo Vijeće je cijenilo sve dokaze izvedene na okolnost učešća optuženog Vukosavljevića, te utvrdilo da je isti nesumnjivo nabavio puške, korištene prilikom razbojištva, koji to i sam priznaje, a činjenica da je svjedok Veljančić naveo pogrešan broj puški nije dovela u pitanje zaključak Suda u tom pogledu, s obzirom da je jasno ko je

---

²⁸ O4.1 Ovjerena kopija radne knjižice broj ..., registarski broj 457/97 na ime Ljubiša Lalović i Uvjerenje Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Granična policija, Uprava za administraciju broj: 17-06-2-34-5/165 od 12.05.2014. godine

nabavio puške, te su u tom pogledu iskazi svjedoka Veljančića i optuženog Vukosavljevića saglasni. Odgovarajući na pitanje odbrane optuženog Dejana Vukosavljevića, svjedok je naveo da je pljačka bila 29.06.2006 godine, od 13,00 h do 13,45 minuta, te dodao su za pljačku bili u potpunosti spremni, i da je optuženi Vukosavljević donio puške koje su tom prilikom korištene. Činjenica koju je iznio sam optuženi u fazi istrage u svojstvu osumnjičenog od 27.09.2012. godine (T.134), da se povremeno znao viđati i družiti s D.E.1 i D.E, te Anđelkom Veljančićem, sve do momenta kada je došlo do otvorenog sukoba između D.E i Đorđa Ždrale, govori upravo da je bio povezan sa kriminalnim miljeom.

212. Dakle, optuženi je svojim radnjama ušao u kriminogenu zonu, te stoga ostaju bez dokazne snage tvrdnje odbrane da pobijana presuda niti jednom riječju ne konstatuje na koji način i na osnovu čije agitacije postaje član organizovane grupe, te koji je njegov motiv za pristupanje. Za ovo Vijeće su neprihvatljive tvrdnje da je isti imao marginalnu ulogu, odnosno da je iskorišten za nabavku opreme, ali bez ikakvog znanja za šta će ista biti upotrijebljena. Optuženi Dejan Vukosavljević je svjesno svojim radnjama (nabavkom oružja), kao pripadnik grupe, s umišljajem pomogao učinjenju ovog krivičnog djela, pri čemu je pretresno vijeće u svemu pravilno njegov doprinos individualiziralo i ocijenilo kao pomagački.

213. U odnosu na žalbene prigovore odbrana optuženih Azima Kajevića, Elvire Kajević i Nermina Tahirovića, pretresno vijeće je pravilno utvrdilo da je tužilaštvo nesumnjivo dokazalo da je optužena Elvira Kajević, nakon što je saznala da će se izvršiti transport novca, to saopštila svom mužu optuženom Azimu Kajeviću, koji je onda tu informaciju prenio B.D., kao i činjenicu da će novac sa blindiranim vozilom voziti optuženi Nermin Tahirović. Takođe, u odnosu na optuženog Nermina Tahirović, ni ovo Vijeće nema dileme da je isti pristupio grupi lica, te da je javio rutu kojom se kreće vozilo sa novcem, da je otvorio iznutra vrata blindiranog vozila prilikom zaustavljanja, protivno pravilima zaštitarske agencije. Ovakav zaključak fundiran je iskazima svjedoka Veljančića u pogledu samog presretanja blindiranog vozila, savladavanja radnika zaštitarske agencije i lica koja su bila u pratnji, koji je u potpunosti je potvrđen iskazima svjedoka Anesa Korića i Huseina Nezirhodžića koji su se, zajedno sa optuženim Nerminom Tahirovićem, nalazili u blindiranom vozilu, te svjedoka Sabahudina Strševića i Elvedina Zilića, koji su bili u automobilu koji je išao u pratnji blinde. Pretresno vijeće je pravilno cijeno iskaze navedenih svjedoka, koji su bili takođe uposlenici CIPOS-a kao i optuženi Tahirović, zaključujući da su isti potvrdili da prilikom transporta vozač određuje rutu i u konkretnom slučaju nije baš bilo uobičajeno da se ide putem koji je odredio optuženi Tahirović, što je potvrdio i svjedok Sead Robović koji je naveo da je Buco vozio blindu što je bilo prethodno dogovoreno, kao i iskaz svjedoka Anđelka Veljančića, kojima je očigledno kao članovima kriminalne grupe bila poznata uloga Tahirovića.²⁹

---

²⁹ Svjedok Veljančić: *Ne, ne. Ne, nisam iz tog razloga rekao, rek'o sam jer taj dan kad je pljačka izvršena 29.06. gospodin s Vaše ljeve strane (optuženi Nermin Tahirović) uopšte nije treb'o da radi jer je treb'o biti neko iz bliže njegove porodice, tipa ne znam u porodici treb'o je biti ubijen ili izranjavan, on je bio primoran mor'o je sjesti da vozi vozilo. I tada kad je on poj'er'o blindu tim rutom kcjom ide, nije bila usta.jena ruta kud*

214. Žalbe branilaca optuženih Azima Kajevića i Elvire Kajević ni u čemu nisu uspjele poljuljati ispravne zaključke pretresnog vijeća u pogledu njihovog učešća. Žalba branioca optuženog Kajevića neosnovano potencira da je sud bezrezervno prihvatio iskaz Anđelka Veljančića, što prema stavu ovog Vijeća, nije tačno. Naime, pobijana presuda u para 327. iznosi detaljne, i po svemu uvjerljive navode svjedoka Veljančića, koje može iznijeti samo osoba koja je bila direktni učesnik opisanih događaja. Svjedok Veljančić je sa sigurnošću opisivao ulogu optuženog Azima Kajevića kojeg su zvali Babo, kao i njegove supruge Elvire Kajević. O učešću ovog optuženog svjedočio je Himzo Čato³⁰, Sead Robović³¹, koji je svjedočio i o ulozi optužene Elvire Kajević: „odnosno Azim je dobio informaciju od svjete žene da je blinda krenula. Svjedok je konkretno naveo: „Tužilac: E dobro. Otkud Vama te informacije? Svjedok: Pa te informacije znači u pregovoru da kažem opet E.A. je E.A. je glavni organizator, E.A. je donio pos'o...a on je dobio taj pos'o od strane B.D. i Azima Kajevića. Navodno Azim Kajević je radio u tcj nekčj agenciji i on zna te puteve, sisteme znači kako su se funkcionisala ta...“.

215. Konačno, svjedok Anđelko Veljančić je naveo da poznaje Elviru Kajević, da su spavali kod nje u stanu: „Spavali smo kod nje u stanu bili. 15, 20 dana, jeli pite. Šila mi naziv policija na leđima, fantomku šila, eto znam jčj Armina i Ajlu, sin starji, Ajla mlađa, pa eto bili u kući, spavali kod nje“. Svjedok je nadalje naveo da je kod Azima Kajevića u kući gledao slike blinde, te mu je Azim rekao da imaju zelene i crvene tipke, da zelene zatvaraju a crvene otvaraju vrata. S tim u vezi ostaju bez potrebnog dokaznog uporišta tvrdnje žalbe usmjerene na rušenje kredibiliteta svjedoka Veljančića da ukoliko sud kao tačnu prihvata izjavu Anđelka Veljančića da je 53 dana živio u kući Azima Kajevića, sasvim je nelogično da je isti pokazao na treći sprat umjesto na prizemlje kuće u kojoj je toliko dugo živio. Cijeneći sve navedeno, Apelaciono vijeće zaključuje da je pretresno vijeće dalo sasvim prihvatljivo obrazloženje da postoji čvrsta i logična povezanost činjenica na osnovu kojih proizlazi jedini mogući zaključak o krivici optuženih.

216. Kod ovakvog stanja stvari, Apelaciono vijeće zaključuje da su se u radnjama optuženih stekla sva bitna obilježja krivičnog djela Razbojništva iz člana 289. stav 1. KZ BiH, kako je to pobijana pesuda pravino utvrdila. Naime, nesporno je utvrđeno da su

---

se vozi lova. On je treb'o kontra da ide, da udari vamo na Stup, pa dole. On je na svcju inicijativu bio primoran da ide zgrada televizije i dole da svinta vamo i to i on je i to je to

³⁰ Tužilac: Ko su D.E.? Svjedok: Pa navodno on i tiper koji je tipov'o i vozač blinde. Tužilac: ko je tiper...Svjedok: A ko je ja ne znam...

Tužilac: Ko je tipov'o? Svjedok: Pa navodno da je tipov'o Kajević.

Tužilac: Koji Kajević? Svjedok: Azim.

Tužilac: Azim. A ko je vozač blinde? Svjedok: Ne znam.

Tužilac: Kol'ko su oni dobili? Svjedok: Ne znam. Tužilac: Novca? Svjedok: Ne znam. Po pola je podijeljeno, da li je njima B.D. išta dao ja ne znam stvarno“.

³¹ Plan je bio da policajac zaustavi automobil, Kajević Azim je rekao da će on reći kuda da ide. Sve informacije o novcu dobijao je od B.D. i Azima Kajevića koji je znao kako to ide. Svjedok je bio zadužen i da izvršiocima djela, koji su se i prije razbojništva nalazili u Sarajevu u Velešićima, obezbjedi jelo, da im kupuje cigare, dopune za mobitel i ostalo, a išao je i kod Azima Kajevića. Svjedok je nadalje naveo da su tu, prilikom priprema za razbojništvo, bili Veljančić, D.E., V.P. i B.M. Tom prilikom, kako svjedok kaže, on je lično dovezao izvršioce razbojništva do svoje kuće, a odatle do Ramićeve garaže gdje su se presvukli, te dodaje da su tu bili D.E., V.P. i Veljančić s tim da je Vaso Ljubibratić posebno došao.

izvršioi djela upotrebom sile, protiv lica koja su se nalazili u blindiranom vozilu, te vozilu Fiat Punto koje je išlo u pratnji, odnosno prijetnjom da će izravno napasti na njihov život – uperenim oružjem, natjerali iste da postupaju po njihovima naredbama (da se sklone sa svojih mjesta iz automobila i izađu, pređu u zadnji dio blinde), oduzeli predmetni novac, sve s ciljem pribavljanja protivpravne imovinske koristi – novca, svjesni da prinudu upotrebljavaju da bi pomoću nje oduzeli tuđu pokretnu stvar. Pri tome, optuženi Bojan Cvijan, Ljubiša Lalović, Elvira Kajević, Azim Kajević, Nermin Tahirović, Muhamed Ramić, Dejan Vukosavljević, postupali su sa umišljajem, kao pripadnici grupe, odnosno u konkretnom slučaju sa svijesti i voljom da u krivičnom djelu razbojništva svojim radnjama, nabavkom oružja i opreme (optuženi Vukosavljević i Cvijan), dojavom informacija (optuženi Elvira i Azim Kajević), usmjeravanjem rute voženja po unaprijed dogovorenom planu, na relaciju gdje su već prethodno pripremljeni čekali neposredni izvršioi razbojništva (optuženi Tahirović), prebacivanjem izvršilaca i otuđenog novca preko granice na dogovorenu lokaciju (optuženi Cvijan i Lalović), opremanjem automobila koje će biti korišteno za izvršenje djela (optuženi Ramić), kao pomagači, doprinose ostvarenju istog, te su radnjama izvršenim prije i poslije izvršenja djela, omogućili drugim licima da izvrše predmetno krivično djelo, svjesni da će se tuđa pokretna stvar – novac, oduzeti upotrebom sile i prinude, od strane neposrednih izvršilaca a sve sa namjerom pribavljanja protivpravne imovinske koristi.

4. Tačka 4. izreke pobijane presude (tačka 5. izmijenjene optužnice)

217. Žalba braniteljice optuženog Bojana Cvijana prije svega ističe da je prvostepeni sud citirao dio iskaza svjedoka Robovića gdje je on naveo da je D.E. „imao kontakt sa nekom osobom gdje se ko kreće“, ali da svjedok ni u jednom momentu nije spomenuo ko je ta osoba, a naročito ne da je to Bojan Cvijan. U tom smislu, obrana navodi da se Sud neosnovano pozvao na prethodni iskaz svjedoka Robovića, dat u istrazi, gdje je svjedok govorio da su imali motorole R. Srbije i Srpske, policijske uprave Istočno Sarajevo, ali da ne zna odakle su ih nabavljali. Nadalje, žalba tvrdi da je jedini dokaz u spisu, u vezi dojavljivanja lokacije Govedarice od strane optuženog Cvijana, iskaz Anđelka Veljančića, koji je naveo da je optuženi Cvijan obezbijedio motorolu CJB Istočno Sarajevo, a drugu motorolu da su zajedno obezbijedili optuženi Cvijan i E.A. i da ne zna kod koga su „skinuli kanale“, dok s druge strane postoji niz dokaza odbrane, koje sud citira u paragrafima 434. – 436, ali ipak suprotno tome iznosi neshvatljiv zaključak u paragrafu 437.

218. U suštini, iako to detaljno elaborira u žalbi, odbrana optuženog Cvijana svoju tezu odbrane u pogledu osporavanja činjeničnog stanja za ovu tačku izreke presude tvori na činjenici da samo svjedok Veljančić tereti optuženog Bojana Cvijana da je učesnik krivičnog djela, te da niti jedan drugi svjedok nije rekao da je on bio učesnik, pomagač, kao niti da je uopšte imao motiv za tako nešto. U prilog svojim tvrdnjama odbrana iznosi i pitanje da li je uopšte bilo moguće da su izvršioi krivičnog djela stigli pred TOM iz Ramićeve garaže na Dobrinji, nakon što je Cvijan dojavio D.E da se Govedarica nalazi kod

restorana Kula, u istom vremenskom periodu koliko je trebalo Govedarici da dođe od Kule do TOM-a. Na kraju, odbrana navodi da je sud i zaključak o organizaciji optuženog Cvijana za prevoz izvršilaca krivičnog djela, donio isključivo na iskazu svjedoka Veljančića, svjedoka pod imunitetom.

219. Braniteljica optuženog Marka Krajišnika u žalbi prije svega ističe da radnje Marka Krajišnika nisu pomagačke, jer nisu ni na koji način doprinjele izvršenju krivičnog djela, niti se odnose na pripreme prije, niti na radnje u toku izvršenja krivičnog djela. Odbrana ukazuje na to da je i Sud u pobijanoj presudi zaključio da je Krajišnik Marko sutradan došao po D.E. i Anđelka Veljančića, te ih navodno prebacio do graničnog prelaza Šapak, pa je prema tvrdnjama žalbe jasno da se nije radilo o pomaganju prije ili za vrijeme počinjenja krivičnog djela. Kako se to nadalje ističe, odlučna činjenica koju je Sud u konkretnom slučaju morao utvrditi je trenutak kada je Marko Krajišnik dogovorio prijevoz izvršilaca djela preko granice, obzirom da je Sud morao utvrditi da li je prevoz lica unaprijed dogovoren od strane Krajišnik Marka, i u konkretnom slučaju Cvijan Bojana, pa da bi takav dogovor eventualno predstavljao tzv. psihičko pomaganje. Odbrana zaključuje da vijeće potpuno pogrešno tumači institut pomaganja u krivičnom djelu i umišljaja u vezi s tim, jer čak i da je Krajišnik Marko znao da su lica koja je prevezao počinila krivično djelo, onda bi se radilo o krivičnom djelu Pomoć učiniocu nakon izvršenog krivičnog djela, a nikako u pomaganju u krivičnom djelu ubistva.

220. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

221. U pogledu navoda braniteljice optuženog Cvijana, Apelaciono vijeće nalazi da su isti neutemeljeni, te da su u najvećoj mjeri ponovo fokusirani na diskreditovanje svjedoka Anđelka Veljančića, a o čemu je ovo Vijeće iznijelo svoje zaključke u okviru obrazloženja koje se odnosi na bitne povrede odredaba krivičnog postupka. Dakle, za ovo Vijeće je nesporna vrijednost iskaza svjedoka Anđelka Veljančića, pri čemu je isti iskaz ocijenjen i u sadejstvu sa drugim dokazima koje je prvostepeni sud obrazložio, pa na tako pravilnoj ocjeni i analizi dokaza donio, van svake razume sumnje, zaključak da je optuženi Cvijan, kao pripadnik grupe, svojim radnjama (nabavkom motorola, praćenjem i dojavom kretanja ubijenog Govedarice), pomogao izvršenju predmetnog krivičnog djela. Naime, kako ti i iz pobijane presude proizilazi, iskazi svjedoka u pogledu odlučnih činjenica su saglasni, te pojedine razlike na koje odbrana ukazuje ni na koji način ne doprinose drugačijem utvrđenju stvari. Pa tako, iskazi svjedoka Robovića i Veljančića su saglasni u pogledu postojanja motorole kao sredstva komunikacije, i to na način da je svjedok Robović potvrdio da su izvršioци imali motorole, dok je svjedok Veljančić takav iskaz dopunio i saznanjima o tome da je iste upravo nabavio i podesio na potrebne kanale optuženi Cvijan, a što sve potvrđuje i materijalni dokaz T. 48, identifikacija uređaja koji je pronađen u izgorjelom automobilu marke Bora, iz kojeg proizilazi da je nađen uređaj koji liči na minijaturnu radio stanicu, kao i presretnuti telefonski razgovori u kojima D.E. navodi kako je u Bori ostala motorola³².

---

³² Razgovor broj 114537 od 06.03.2009. godine, poziv sa broja 00386156945578 na broj: 38766735073, D.E. i V.P.: "D.E.: da nisam dao DNK, rekli bi ima neđe. Kontao da nisu našli na Motoroli, na tablici našli

222. Nasuprot tvrdnjama iz žalbe da prvostepeni sud samo citira dokaze odbrane, a zaključuje suprotno, Apelaciono vijeće ukazuje da su dokazi uloženi od strane odbrane optuženog Cvijana cijenjeni u vezi sa svim ostalim dokazima. Naime, materijalni dokazi - informacije dobijene od sigurnosnih agencija, gdje je navedeno da predmetne motorole imaju posebne frekvencije ali da ostaje mogućnost zloupotrebe od strane trećih lica, nisu mogli dovesti u pitanje nalaze Suda, s obzirom da je optuženom stavljeno na teret da je skidao frekvencije MUP-a RS i MUP-a KS (ne drugih sigurnosnih agencija, čiji je bio i uposlenik u to vrijeme - SIPAe), a što je naprijed, na osnovu izvedenih dokaza, i dokazano. Pa činjenicom da dokazi nisu cijenjeni na način na koji je odbrana pokušala izdejsstvovati, nije moguće tvrditi da je Sud pogrešno utvrdio činjenično stanje, obzirom da je pravo suda da na osnovu slobodne ocjene dokaza, nakon analize i obrazloženja onih koji potvrđuju odlučne činjenice, donese konačnu odluku, koja će u svakom slučaju biti suprotna od mišljenja jedne od strana u postupku.

223. Nadalje, da se iskazi svjedoka dopunjavaju, te tako čine zatvoren krug koji ne ostavlja nikakvu sumnju u pogledu konačnog zaključka, govori i činjenica da je svjedok Robović naveo da je izvršiocima neko dojavio da je Govedarica primijećen na određenim lokacijama (mjestu njegovog kretanja), što potvrđuje i svjedok Veljančić kada kaže da je to bio upravo optuženi Cvijan. Dakle, imajući u vidu saglasnost iskaza svjedoka u ovom pogledu, posebno vodeći računa da su njihovi iskazi u pogledu i drugih odlučnih činjenica koji se tiču ovog krivičnog djela potvrđeni i iskazima policajaca koji su došli na lice mjesta gdje je zapaljeno pmv Bora i izvedenim materijalnim dokazima - zapisnikom o uviđaju i fotodokumentacijom koje se odnose na pregled pmv BMW i pregled izgorjelog pmv Bora, Apelaciono vijeće zaključuje da je pretresno vijeće ispravno postupilo kada je zaključilo da je optuženi Cvijan radnjama pomaganja doprinio izvršenju krivičnog djela učinjenom u sastavu grupe za organizovani kriminal. Kod ovakvog stanja stvari, do drugačijeg utvrđenja nisu mogli dovesti ni žalbeni navodi odbrane kojima se postavlja pitanje o vremenu potrebno da Boris Govedarica dođe do TOM-a, u odnosu na vrijeme potrebno da izvršiocu stignu na lice mjesta i izvrše krivično djelo, obzirom da je očigledno da je brzina djelovanja u ovoj situaciji bila osigurana, jer je postojao detaljan način postupanja pripadnika grupe.

224. Ista situacija je i u pogledu prigovora odbrane da je pretresno vijeće neovlašteno koristilo dio iskaza svjedoka Robovića, datog u istrazi, u pogledu njegovih navoda o nabavci motorola korištenih u izvršenju predmetne inkriminacije. Naime, pobijana presuda je navela da je svjedok Robović u svojoj izjavi od 15.07.2013. godine (Ol.3) – izjava iz istrage, detaljnije opisivao samo pripremanje ubistva Borisa Govedarice, dok je, prema stavu ovog Vijeća, na glavnom pretresu fokus njegovog svjedočkog iskaza bio na detaljima okolnosti samog ubistva. ³³ Stoga, korištenje predmetnih navoda koje je

---

DNK, na Bori, znam da je Motorola ostala, da nije negdje ispala, na čemu, na tablici, kaže uništeno sve. Bio ustanovio kad se digla frka, kaže neko nazvao i naložio da se uništi sve".

³³ Svjedok Sead Robović svjedočeći na glavnom pretresu naveo je da su likvidaciju Borisa Govedarice, izvršili B.M., D.E. i Veljančić, za koje misli da su bili u stanu na Čengić Vili, a vozilo koje je korišteno prilikom ubistva - Bora, pripremljeno je u Ramićevoj garaži i svjedok misli da ga je pripremio Ramić. Svjedok Robović je dalje kazao da su on, Čato i E.A. preuzeli Veljančića i D.E. kod Zvornika i vozili ih u stan. Kako svjedok navodi izvršiocu ubistva su čitavo vrijeme bili u garaži kod Muhameda Ramića, otišli su da izvrše ubistvo i

svjedok iznio u istrazi, prema stavu ovog Vijeća, nisu u suprotnosti sa njegovim svjedočenjem na glavnom pretresu, te isto nije dovelo do nepravilnosti pobijane odluke.

225. Neosnovani su i navodi odbrane optuženog Marka Krajišnika kojim se činjenično stanje iz pobijane presude pokušava narušiti prvenstveno kroz navodnu nemogućnost primjene instituta pomaganja. Naime, ovakve navode odbrana je isticala i u toku prvostepenog postupka, o čemu je prvostepeni sud dao potpuno pravilne zaključke, koje i ovo Vijeće prihvata. Naime, iz iskaza svjedoka Veljančića, a koji je potvrđen iskazima svjedoka Millisava Čeranića i Rajnata Ikonića, koji su potvrdili da ih je zvao upravo optuženi Marko Krajišnik i pitao ih da preveze njegova dva druga iz BiH u Srbiju, i dalje iz Loznice za Boegrad, proizilazi da je očigledno kako je optuženi Krajišnik, po prethodnom dogovoru sa optuženim Cvijanom, prevezao izvršioce djela do graničnog prelaza odakle im je dalje organizovao prevoz. Pri tome, nemoguće je prihvatiti navode da optuženi nije znao da se desilo krivično djelo, obzirom da sama činjenica da za izvršioce dogovara nelegalan prelazak granice, govori u prilog činjenici da mu je poznato da su isti počinili predmetno krivično djelo. I za ovo Vijeće je nesporno da optuženi nije lično učestvovao u istom, ali je svojim radnjama, unaprijed dogovorenim, umišljajno pomogao izvršiocima istog, a u vezi koje kvalifikacije ovo Vijeće upućuje i na dio ove presude u kojima je dao obrazloženje u pogledu instituta pomaganja u odnosu na Muhameda Ramića. Stoga, nesumnjiv je zaključak i ovog Vijeća, da radnje optuženog preduzete i individualizirane na opisani način, pri tome cijeneći njegov subjektivni odnos prema djelu, nesumnjivo imaju kvalitet i značaj pomagačkih.

5. Tačka 6. izreke pobijane presude (tačka 5. izmijenjene optužnice)

226. Žalba odbrane optuženog Bojana Cvijana u odnosu na ovu tačku izreke prvostepene presude potencira pogrešno i nepravilno utvrđeno činjenično stanje na način da sud u para 484. presude navodi da je detalje oko pripreme razbojništva, ulogama pojedinih optuženih i radnjama koje su uslijedile nakon izvršenog razbojništva utvrdio na osnovu iskaza svjedoka Edina Ahmetspahića, Seada Robovića, L1, Himze Čate i Admirahmetspahića, dok u para 507. zaključuje da je prilikom donošenja zaključka o krivici optuženog Cvijana imao u vidu dokaze T BIH i to: optuženog Cvijana kao svjedoka, svjedoka Radmilu Cencić i Mirzu Mujubašića. Nadalje, prema stavu odbrane, pogrešan je zaključak suda da je na osnovu iskaza svjedoka Robovića i Ahmetspahića van svake

---

vratili se. Tu noć kada je izvršeno ubistvo, izvršioци djela i to: Veljančić, D.E. i B.M., su noćili u jednom iznajmljenom stanu, odakle ih je on dovezao u garažu. Kako objašnjava svjedok, ruta je bila uigrana, te im je taj dan neko rekao da je Govedarica u pokretu. Na dan ubistva, svjedok je zajedno sa Edinom Ahmetspahićem sjedio u pizzeriji Dino, kada u jednom trenutku vide da iz Ramićeve garaže izlazi automobil-Bora, te im E.A. govori da i oni krenu prema Nedžarićima. Postupajući po uputi E.A., nakon što je krivično djelo učinjeno, krenuli su prema Nedžarićima, nakon čega su uočili vozilo Bora – u kojoj su bili izvršioци djela. U jednom trenutku, automobil Bora je stao, Veljančić, B.M. i D.E. su počeli da uskaču u auta od svjedoka i Ahmetspahića, jer je Bora prethodno zapaljena i planula je, s tim da su u svjedokovo auto ušli D.E. i Veljančić, pa kreće razgovor gdje Veljančić kaže „Jesi vidio kume kako sam ga ovjerio“. Nakon toga, odlaze do stana u Paromlinskoj. Svjedok je tada shvatio da je neko nekoga ubio, odnosno da je navodno Veljančić pucao pištoljem, a B.M. puškom. Prilikom ubistva imali na sebi neku staru odjeću, i maske. D.E. je imao lokacije ljudi, pa je vjerovatno od njih dobijao dojave oko kretanja.

razumne sumnje našao da je iz kombija kod pošte i u kome su bili izvršioc i iskočila jedna osoba pri čemu su oba svjedoka lično vidjela tu osobu i njeno iskakanje, što odbrani nije sporno, ali je sporan zaključak da je ta osoba Bojan Cvijan. Oba svjedoka Edin Ahmetspahić i svjedok Sead Robović su bili izričiti da ta osoba nije Bojan Cvijan. S tim u vezi odbrana iznosi tvrdnju da je predsjednica vijeća, a suprotno zaključku suda razjasnila prethodno navedeno (gl. pretres 04.06.2014. godine, minute 02,10,40-02,11,32 i minute 02,14,00-02,14,57), a i sam Ahmetspahić je na glavnom pretresu ponovo izričit da osoba koja je iskočila iz kombija nije Bojan Cvijan (gl. pretres 04.06.2014. godine, minute 02,32,30-02,33,48), kao i svjedok Robović (gl. pretres 17.09.2014., minute 01,24,58-01,27,03).

227. Odbrana optuženog Dragana Obučine u svojoj žalbi ističe da Sud nije prihvatio tezu odbrane da portiri Suljo Dević i Vahid Stambolić nisu prepoznali Obučinu, kome se na teret stavlja da je ostao vani čuvati stražu. Nadalje, prvostepeni sud u paragrafu 500. pobijane presude zaključuje da su se u Golfu nalazile tri osobe, što je utvrdio na osnovu iskaza Adnana Salanovića, koji je naveo da su iz Golfa izašle dvije osobe, a potom i treća. Da je treća osoba bio Dragan Obučina Sud je utvrdio na osnovu iskaza Seada Robovića, kojem je Sud poklonio vjeru iskazu Robovića bez obzira što je svjedok Edin Ahmetspahić naveo da su u Golfu bili B.M. i V.P., dok je ranije u fazi istrage rekao da ne zna je li sudjelovao Obučina, jer ga nije vidio. Odbrana ukazuje da Sud dalje navodi da ne smatra iskaze Robovića i Ahmetspahića kontradiktornim, jer Ahmetspahić nije izričito negirao sudjelovanje Obučine u ovom djelu, nego samo da ga on osobno nije vidio. Braniteljica optuženog dalje navodi da Sud pogrešno utvrđuje da je iskaz Robovića u ostalim dijelovima potkrijepljen drugim dokazima, iskazima drugih svjedoka, materijalnim dokazima, te da mu stoga poklanja vjeru nasprem iskaza Ahmetspahića, jer nisu kontradiktorni. Odbrana smatra da budući da za Dragana Obučinu nisu bitni ostali događaji, s kojim je upoznat Sead Robović, nego samo pljačka pošte, a u kojem djelu je Robovićev iskaz kontradiktoran Ahmetspahićem nejasno je i neshvatljivo zašto je Sud poklonio vjeru Roboviću, a ne Ahmetspahiću.

228. Nadalje, ako Sud u odlučivanju o krivnji jednog od optuženih utvrđuje da je iskaz Ahmetspahića tačan i poklanja mu vjeru, nejasno je zašto na temelju kojih razloga kod odlučivanja o nevinosti optuženog Dragana Obučine, nije poklonio vjeru iskazu tog svjedoka, koji tvrdi da Obučina nije bio sudionik pljačke, a sve imajući u vidu načelo in dubio pro reo. Dakle, odbrana kroz žalbu tvrdi da optuženi Obučina nije identifikovan, odnosno da se u ovom predmetu pojavljuje nekoliko situacija koje ukazuju na postojanje pogrešne identifikacije optuženog. Naime Sead Robović identifikuje optuženog na glavnom pretresu navodeći: *“... glavni organizatori kcji su ulazili u poštu su Benan Dorić, Vaso Ljubibrtaić, meni još nepoznata osoba, ovaj Krajišnjik, te sam vidio Pandurevića i Oba, ovaj desno gore...ovaj gore momak crni, u trenerci, prvi, u zadrjem redu“*. Tužilac: *“Dragan Obučina“*. Sead Robović: *“Bravo, Dragan Obučina“*. Dakle, Sead Robović na čijem iskazu se bazira odluka o krivici optuženog Obučine, nije bio u mogućnosti izjasniti se čak ni o imenu optuženog Obučine, to je tek uradio uz pomoć Tužilaštva BiH.

229. Branilac optuženog Marka Krajišnjika, kako je to već naprijed napomenuto, svaku tačku izreke presude u odnosu na ovog optuženog pobija ujedno sa osnova bitne

povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje. Tako, žalbom se analizira da se sud u paragrafu 505. pobijane presude bavio obrazloženjem u odnosu na navodnu ulogu Marka krajišnika u krivičnom djelu koje je učinjeno na štetu BH Pošte, gdje navodi da je Marko Krajišnik neposredni izvršilac, odnosno da je ušao unutar Pošte, savladao sa drugim licima radnike i otuđio novac. Sud navodi da je to utvrdio na osnovu iskaza svjedoka Admira Ahmetspahića koji je naveo da je Krajišnik bio prisutan dogovorima, Edina Ahmetspahića koji je izjavio da nakon izvršene pljačke iz kombija momci izlaze i u njegovo auto ulaze D.E. Krajišnik Marko, Vaso Ljubibratić i još jedan momak – Vladan Parađina, odnosno da je Krajišnika iz auta ispustio kod stadiona Koševo, te Seada Robovića koji je naveo da Edin kupi ljude pod maskama u Golfu 4 kada je svjedok prepoznao E.D., Krajišnika, Vasu Ljubibratića. Iz svega navedenog, prema stavu odbrane, jasno je da sud nije utvrdio ključnu činjenicu – da je Marko Krajišnik ušao u poštu, a samim tim, propustio je da utvrdi i ostale činjenice koje su vezane za dešavanja unutar pošte – da je vezao radnike sredstvima vezivanja, da je fizički udarao radnike i sl. Radi se dakle o odlučnim činjenicama koje tvore biće krivičnog djela za koje se optuženi tereti i za koje je osuđen (Razbojništvo). Iz iznesenog jasno je da je činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno a što se odrazilo na pobijanu presudu na način da je izostalo obrazloženje u pogledu odlučnih činjenica.

230. Osim navedenog, u odnosu na tačku 6. izreke presude Sud je pogrešno utvrdio činjenično stanje u odnosu na činjenicu koja se odnosi na presretnuti razgovor broj 233 333 između navodno Krajišnika i D.E. U toku postupka, glas Krajišnika nikada nije vještačen, niti je odbrana prihvatila da se radi o glasu Marka Krajišnika. U tom smislu, vijeće u pobijanoj presudi ni jednom rječju nije obrazložilo koji je osnov tvrdnje da se u slučaju ovog telefonskog razgovora na koji se pozvalo radi o Marku Krajišniku. Osim toga, razgovor je paušalno i pogrešno protumačen od strane suda, na način da je doveden u vezu sa izvršenjem krivičnog djela na štetu BH Pošti, jer je razgovor snimljen 26.06.2009. godine, a Razbojništvo na štetu BH Pošte se desilo 29.06.2009. godine (tako je presuda „nesporno“ utvrdila u parag 474.) Istovremeno izreka presude (tačka 6) je suprotna navodima u obrazloženju presude, obzirom na to da u izreci pobijane presude stoji da se događaj u BH Pošti desio dana 29.06.2008. godine, a u obrazloženju je navedeno da je sud našao da se razbojništvo desilo 29.06.2009. godine.

231. Kada je već u parag 474, sud utvrdio da se Razbojništvo u pošti desilo dana 29.06.2009. godine (a odbrana ističe da nije dobila posebno rješenje o ispravci presude) onda nikako nije mogao utvrditi da se Marko krajišnik tri dana prije dešavanja u Pošti u telefonskom razgovoru rekao „Mi smo sve radili kako nam je rekao“ , jer taj telefonski razgovor pobijana presuda tretira kao razgovor koji se desio nakon dešavanja u BH Pošti. Očigledno je da se razgovor odnosio na neku drugu okolnost. U parag. 493. vijeće ulogu Elvise Zlatića baziralo na ovoj činjenici pa je zaključilo da su neposredni izvršioc posturali po unaprijed dobijenim uputstvima od strane optuženog Zlatića (koja rečenica iz razgovora se odnosila na Zlatića, koji je navodno izvršiocima rekao šta treba da rade). Iz svega iznesenog Sud je pogrešno utvrdio činjenično stanje u vezi presretnutog razgovora kada je zaključio da se isti odnosi na dešavanja u BH Pošti, a koja činjenica je za optuženog Krajišnika istovremeno i odlučujuća jer je to jedina činjenica koju Sud navodi u

prilog donošenja zaključka da je Krajišnik navodno bio unutar Pošte.

232. Odbrana se poziva na svjedočenje Muhameda Ramića (gl. pretres 16.12.2015.g. minute 15,15-15,48), (gl. pretres 16.12.2015.g., minute 01,30,46-01,31,09). kao i svjedočenja navedena na stranama 78,79 i 80 žalbe, te zaključuje da je iz svega navedenog neshvatljiv i nejasan zaključak suda da je optuženi Cvijan osoba koja je navodno iskočila iz kombija u kojem su bili izvršioc, imajući u vidu da su direktni očevici događaja i osobe koje su vidjele tu osobu izjavili da ta osoba nije Bojan Cvijan. U konačnici, telefonski razgovori na koje se sud poziva para 512, nije jasno na osnovu kojih sudskih naredbi su presretnuti obzirom i da je sam sud zaključio da je niz naredbi o provođenju PIR nezakonito i suprotno ZKP.

233. Stav je odbrane optuženog Elvisa Zlatića u podnesenoj žalbi da niti je prvostepeni sud primijenio odgovarajući standard niti je Tužilaštvo BiH dokazalo izvan svake razumne sumnje da je Elvis Zlatić počinio krivična djela koja mu se stavljaju na teret. U tom smislu, odbrana posebno ukazuje da to nije učinjeno u pogledu postojanja bitnih elemenata grupe za organizovani kriminal – postojanje takve grupe u određenom vremenskom periodu kao i sporazumno djelovanje takve grupe – tako i u pogledu individualne krivične odgovornosti Elvisa Zlatića i posebno njegovog umišljaja. Povezujući standard koji je sud iznio u dijelu u kojem se govori sa iskazima svjedoka koji su dobili imunitet odnosno sklopili sporazum o priznanju krivnje, sa pasusom 484. pobijane presude koji se odnosi na tačku 6. izreke, odbrana zaključuje da je trebalo donijeti oslobađajuću presudu u odnosu na Elvisa Zlatića. Osvrće se odbrana i na iskaz Admira Ahmetspahića, problematizirajući obrazloženje prvostepenog suda u vezi ovog svjedoka, tvrdeći da je isti odstupio od standarda i odbacio njegov viva voce iskaz i iskaz dat pod zakletvom. Za odbranu je indikativno da pobijana presuda ne govori o suprotnostima i protivrječnostima između iskaza ovog svjedoka, već samo ocjenjuje da je svjedok bio konfuzan i neodređen. U pogledu svjedoka Ahmetspahića, odbrana osporava i njegovu izjavu datu u tužilaštvu, odnosno dokaz T-151. (izjava od 18.03.2016. godine)

234. Imajući u vidu iskaz Admira Ahmetspahića, za odbranu je sasvim jasno da niti u jednom trenutku Elvis Zlatić, bez obzira ili upravo zbog neozbiljnih razgovora sa Admirom Ahmetspahićem, nije bio svjestan da postoji bilo kakva grupa za organizovani kriminal niti je prihvatio da učestvuje u aktivnostima te grupe, niti je ciljeve grupe prihvatio kao svoje, a što bi jedino mogao biti osnovom za njegovu krivičnu odgovornost. Da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno, odbrana temelji i na svojim navodima o navodno selektivnom pristupu iskazima svjedoka – pokajnika, pa u tom smislu daje pregled iskaza istih. A da je pristup suda bio selektivan i po pitanju drugih dokaza, odbrana temelji na navodima o potpuno porešnoj ocjeni presretnutog razgovora broj 233333, uz tvrdnju da nije proveden niti jedan dokaz koji bi potvrdio da je jedan od učesnika tog telefonskog razgovora Marko Krajišnik. Osporava odbrana i zaključke presude koji se temelje na iskazima svjedoka očevidaca, ukazujući na činjenicu da je Elvir Ahmetspahić bio taj koji je snimao BH Poštu i drugim licima pokazivao te snimke na laptopu, kao i to da iz iskaza očevidaca Devića i Stambolića, te foto-dokumentacije (T-70) proizilazi da je obezbjeđenje Bh Pošte bilo veoma loše, i da je veliki broj ljudi imao mogućnost da izvana

vidi kako se raspoređuju vrijednosne pošiljke.

235. Odbrana optuženog Vladana Parađine navodi da je temeljni dokaz na kome vijeće zasniva krivičnopravnu odgovornost optuženog – iskaz svjedoka Ahmetspahić Edina i to dio iskaza svjedoka iz istražnog postupka, datog stručnom saradniku tužilaštva koji se odnosi na prepoznavanje i identifikaciju lica sa jedne fotografije koju je tom prilikom stručni saradnik pokazao svjedoku. S obzirom da je za odbranu nesporno da postupak identifikacije – prepoznavanje lica putem svjedoka Ahmetspahić Edina nije provedena shodno odredbi člana 85. ZKP BiH, to isto ne može služiti kao dokaz u krivičnom postupku. Pri tome, branilac tvrdi da je svjedok prilikom davanja iskaza na glavnom pretresu, iskazao da on nije siguran da je osoba na pokazanoj fotografiji broj 30 i osoba koju je on kritične večeri vidio kod objekta Streljane u naselju Velešići. Sam optuženi Parađina u svojoj žalbi ističe da ne može da vjeruje da je optužen na osnovu toga što neko misli i što je ličio na to neko lice, kako je to svjedok Edin Ahmetspahić izjavio pred sudom.

236. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi u cjelosti neosnovanim.

237. Prevažodno, pretresno vijeće je, prije nego je iznijelo analizu i ocjenu činjenica vezanih za učešće svakog od optuženih ponaosob, detaljno se bavilo samim inkriminiranim događajem, te iznijelo utvrđenja za koja ni kod ovog Vijeća ne postoji nikakva sumnja da su se razbojništvo i pljačka desili na opisani način.

238. U pogledu učešća optuženog Cvijana, odbrana je insistirala na tvrdnji identifikacije optuženog, odnosno da on nije bio osoba koja je te noći iskočila iz kombija te da samim tim nije utvrđeno njegovo prisustvo niti involviranost. Apelaciono vijeće nalazi da odbrana prenebregava činjenicu da je identitet optuženog Bojana Cvijana utvrđen i na osnovu presretnutih telefonskih razgovora između optuženog i D.E. i drugih lica, između ostalog i D.E. i Davora Mandića (razgovor broj: 003658 od 20.07.2009. godine), u kome D.E. navodi kako opuženom Cvijanu oprašta sve zbog toga što je s njima ušao u Poštu, te dodaje: *„vozi, uljeći, tovari, vidi je li ko ostao, boli rjega k., on išao 50 metara i izašao“*, kao i razgovori u kojima D.E. navodi *„Ovako Mićo sa nama uljeće u poštu“*, *„Milan ide sa nama u pjačku u Poštu a tamo narod dira³⁴“*, te onaj u kome sam optuženi Cvijan navodi: *„ne volim ja igrati tako, nemam ti šta novo reći, nisam zadovoljan nikako, ja kad sam išao, znam da je 20 šema za Milančeta, išao sam svjesno, ne volim da se pada na gluposti, zato sam nervozan, nije mene strah ničega, ovo ne volim. Ko ste vi meni da ja to doživjavam, to je meni krivo, nek pita jesi kombinovao Nosketa sa Sredcjem, Vi ostadoste da uzimate 100 šema, ne može se to dokazati, izvuće se Milanče“*, kao i razgovor između D.E i Ramića: *„nema šanse Mićko da ga proda jeftinije, budala prava. Dao bih ja tebi, ali otirno da ti kombinuješ. Vijeće iz grada, svi znaju Mićino auto. Sjećaš se kad Mićo sjede*

---

³⁴ U smislu ovog navoda koji se spominje u predmetnom razgovoru, Tužilaštvo je kao dokaz uložilo Akt SIPA-e (T.150) iz kojeg proizilazi da je Bojan Cvijan učestvovao u hapšenju određenih lica što potvrđuje navode predmetnog razgovora, dok je odbrana takođe uložila dokaze u vidu Izvještaja o počinjenom krivičnom djelu i poziv za lice Dragan Perišić – Ol.131 i Ol.132, a i sam Dragan Perišić je svjedočio kao svjedok odbrane optuženog Cvijana kada je da je bio pozvan u SIPA-u u vezi predmeta Lutka, pitali su ga je li mu ikad išta Cvijan pomogao, rekao je da nije jer ga nije ni poznavao. Kasnije je saznao ko je Cvijan i da je rukovodio akcijom u kojoj ste hapšeni. Nikad mu ništa nije pomogao, jer da jeste, navodi da ne bi dobio 18 mjeseci zatvora.

u plavkana, iskoči i kaže bježi, bježi. Čovjek školovao se 10 godina, završio fakultete, stan ima u sred centra“, te razgovor između D.E. i Cvijana: „D.E.: daj mi Milančeta sekundu. Odvede je u Lu i hej đe smo poštu uradili . Znaš kad si ti.... Bio vođa srjene, hajde malo poziciju starje.“

239. Netačni su i navodi da su svjedoci Edin Ahmetspahić i Sead Robović bili izričiti da lice koje je iskočilo iz kombija nije bio Bojan Cvijan. Naime, svjedok Ahmetspahić je izjavio da je..., *kod taxi štanda, kombi zaustavljen i izašao je jedan momak, visočji, za kcjeg je kasnije Ramić rekao da je policajac*“, pri čemu je svjedok u istrazi rekao da je unutar pošte prilikom razbojništva navodno bio Bojan Cvijan, ali da ga svjedok nije vidio, dok svjedok Sead Robović navodi da je jedna osoba iskočila iz kombija, odnosno da je to bio Bojan Cvijan, a to mu je rekao Muhamed Ramić. Svjedok je pojasnio da do tada nikad nije poznao Cvijana, tek ga je upoznao 2010 godine, prilikom hapšenja. Odgovarajući na unakrsna pitanja braniteljice optuženog Cvijana, svjedok je naveo da optuženog Cvijana u vrijeme izvršenja predmetnih krivičnih djela nije poznao, ali da su mu i Ramić i Edin Ahmetspahić rekli da je Cvijan bio u pošti.

240. Cijeneći sve navedeno, Apelaciono vijeće je naročito imalo u vidu presretnute razgovore, odnosno komunikaciju između D.E. i optuženog Cvijana, koja je karakteristična i za ranije inkriminacije u kojima je optuženi nesumnjivo učestvovao. Sadržaj presretnutog razgovora jasno upućuje da kada optuženi govori o Milančetu, misli na sebe lično, govoreći u trećem licu, a kako je to pobijana presuda pravilno utvrdila prilikom razmatranja nadimka „Milan“, „Milanče“ itd.

241. U pogledu učešća optuženog Dragana Obučine, pretresno vijeće je pravilno poklonilo vjeru iskazu Robovića , te protivno tvrdnjama odbrane ni ovo Vijeće ne nalazi da su njegov iskaz i onaj dat od strane svjedoka Edina Ahmetspahića kontradiktorni. Naime, svjedok Ahmetspahić nije izričito negirao sudjelovanje Obučine u ovom djelu, nego samo da ga on osobno nije vidio. Apelaciono Vijeće u svemu prihvata analizu i zaključak po ovom pitanju, iznesene u para 501. pobijane presude:

„Sud nalazi da se iskazu svjedoka Robovića u ovom dijelu ima pokloniti vjera, bez obzira što svjedok Edin Ahmetspahić navodi da su u Golfu bili B.N. i V.P., dok u svojoj izjavi iz istrage T.136 na poseban upit da li je Obučina učestvovao odgovara: „Za njega ne znam nisam ga vidio“, nalazeći da iskaz ova dva svjedoka nije kontradiktoran, jer svjedok Ahmetspahić nije izričito negirao da optuženi Obučina nije učestvovao u ovom krivičnom djelu, samo da ga on lično nije vidio. Svjedok Robović, s druge strane, vrlo je siguran u činjenicu da je upravo optuženi Obučina lice koje je on lično pokupio, koje se kod njega u garaži presvuklo i koje je on ispratio u Golfu V, prepoznajući ga i na glavnom pretresu, te ne ostavljajući nikakvu mogućnost da se radi o nekom drugom. S obzirom da je iskaz svjedoka Robovića u ostalim dijelovima, potkrijepljen drugim dokazima, iskazima svjedoka i materijalnim dokazima (potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta i fotodokumentacijom), a da u konkretnom slučaju nije u suprotnosti sa iskazom svjedoka Ahmetspahića, Sud je istom, kako je naprijed navedeno, poklonio vjeru, i utvrdio da je optuženi Dragan Obučina, učestvovao u ovom krivičnom djelu razbojništva.“

242. Da je svjedok Robović bio uvjerljiv u svom svjedočenju potvrđuju njegovi odgovori iz direktnog ispitivanja, koji ne ostavljaju dilemu da je isti dobro poznao

optuženog Obućinu još od ranije.³⁵ Što se tiče navoda stražara, jasno je da isti nisu ni mogli prepoznati optuženog jer ga nisu ni vidjeli, obzirom da je ostao vani, u autu čuvati stražu, dok su druga dvojica - V.P. i B.M., savladali stražare i otvorili kapiju, kako je to optužba i tvrdila. U prilog navedenom idu i navodi svjedoka Adnana Salanovića, koji je izjavio da su se u Golfu V nalazi tri lica, odnosno da su iz Golfa V najprije izašla dva lica a nakon toga i treće.

243. Pretresno vijeće je pravilno utvrdilo učešće optuženog Marka Krajišnika u premetnoj pljački, odnosno razbojništvu. I ovo Vijeće cijeni saglasnim iskaze svjedoka Admira Ahmetpahića koji je kazao da je Krajišnik bio prisutan dogovorima, Edina Ahmetpahića koji je kazao da nakon izvršene pljačke iz kombija momci izlaze i u njegovo auto ulazi D.E., Marko Krajišnik, Vaso Ljubibratić, i još jedan momak - Vladan Parađina, odnosno da je Krajišnika iz auta ispustio kod stadiona Koševo, te Seada Robovića koji je naveo da Edin kupi ljude pod maskama u Golfu 4, kada je svjedok prepoznao D.E., Krajišnika i Vasu Ljubibratić. Da je optuženi Krajišnik, a protivno navodima odbrane, ušao u Poštu potvrdilo je svjedok Robović: *E 'vako, glavni organizator glavni kcji su onaj kcji su ulazili u poštu to je bio B.D., Vaso Ljubibratić, meni još nepoznata jedna visoka osoba, ovaj kako se zove Krajišnik, te sam ja vidio .jude znači kcje sam odvuk'o dovuk'o. Bio je V.P. i bio je ovaj kako se zove oba...*

244. Sve navedeno je potvrđeno i telefonskim razgovorom koje ovo Vijeće prihvata kao zakonit i vjerodostojan dokaz - razgovor optuženog sa D.E. (233333), u kojem optuženi navodi kako „Mi smo sve kako nam je rekao“, što dakle dovodi do zaključka da kada optuženi govori „Mi“, podrazumijeva i sebe kao jedno od lica, izvršilaca djela. Odbrana neosnovano potencira da je već u para 474, sud utvrdio da se Razbojništvo u pošti desilo dana 29.06.2009. godine, dok je sporni razgovor, koji je evidentno uslijedio nakon pljačke snimljen 26.06.2009. godine, što bi značilo da isti ne koincidira i ne odnosi se na inkriminirani događaj. Navedeno Apelaciono vijeće nalazi netačnim. Naime, očigledno je da se radi o omašci u kucanju u pogledu godine, gdje u navedenom paragrafu, i isključivo i samo u tom paragrafu, stoji 2009. umjesto 2008. godina, kao godina izvršenja predmetne inkriminacije, dok se u izreci i u svim ostalim paragrafima obrazloženja pobijane presude jasno navodi 29.06.2008. godine kao dan izvršenja razbojništva u pošti, te je predmetni razgovor evidentno snimljen kasnije.

245. Dakle, uz utvrđene činjenice – na koji način optuženi dolaze do pošte, koliko ih ulazi unutra, te odlaska nakon izvršene pljačke, kao i činjenice da ne postoji sumnja u pogledu identiteta optuženog Krajišnika, to se nesumnjivim nameće zaključak da su radnje svih optuženih predstavljene kao zajedničko djelovanje, koje je u konačnici rezultiralo jedinstvom radnje u lancu ukupnih događaja, pri čemu nije bilo od odlučujućeg značaja koju konkretnu aktivnost je poduzeo svaki od učesnika ponaosob. Stoga, ne stoje tvrdnje odbrane da pretresno vijeće nije dalo nikakvo obrazloženje u odnosu na radnje optuženog

---

³⁵ Svjedok: *Pa Obućina je isto na par navrata bio ranije onaj kako se zove u nekim stvarima ga je D.E. zvao znači i on je par puta čamio u garaži dole čekajući znači izvršer,je nekih cjela međutim vjerovatno su .judi pametniji onaj nego što što je to tu...*

Tužilac: *Dobro, jeste ga tu vidjeli?*

Svjedok: *Jesam.*

navedene u izreci, obzirom da su iste predstavljene kao zajednička djelatnost, uslijed čega ni svaki činjenični detalj radnje izvršenja nije morao biti doveden u vezu sa svakim pojedinim izvršiocom. Uzimajući u obzir da su isti dijelili zajedničku svijest i namjeru, te pristupili izvršenju djela sa konačnim ciljem – pljačka i otuđenje novca JP Pošta, to je u konačnici irelevantno na koji to način konkretno optuženi savladava uposlone, veže ih, na koji način napušta poštu itd.

246. Apelaciono vijeće nalazi da je pretresno vijeće pravilno utvrdilo ulogu i doprinos, kao i subjektivni odnos optuženog Zlatića prema počinjenom krivičnom djelu. U odnosu na izvršenje predmetnog krivičnog djela, svjedok Edin Ahmetspahić je naveo da mu je poznato da je došao mali rođak – Admir Ahmetspahić i rekao je da s malim Zlatićem pije kafu koji mu je ispričao kako se u pošti vrte pare, što je onda Admir ispričao E.A. koji je onda iskombinovao da se „uzmu“ te pare, nakon čega je E.A vršio operativni rad – pratio i gledao dvogledom kako bi se to moglo izvršiti, a E.A je navodno imao i neki snimak, ali svjedok ne može tvrditi da li iz ili van pošte (u izjavi od 16.08.2013. godine – T.136, svjedok je naveo da je čuo da su imali neki raspored prostorija, koji je E.A navodno dobio od Elvisa Zlatića). Da je optuženi bio svjestan ozbiljnosti izvršenja predmetnog krivičnog djela, kao i organizovanja kriminalne grupe koja je isto počinila, govore i navodi svjedoka Admira Ahmetspahića, na glavnom pretresu, kada je naveo kako je razgovarao sa Elvisom Zlatićem koji je rekao da se umara na poslu jer nosa vreće sa pismima i novcem u BH Pošti, na što mu je on u zezanciji predložio da opljačkaju taj novac. U izjavi datoj dana 18.03.2016. godine svjedok je naveo: *„Kada je u pitanju pljačka BH Pošte, želim da napomenem da je dugo prije ovog događaja sam Elvis Zlatić kada bi sjedili kod njega u kući pričao kako mu je dosadno na poslu, kako nosi velike količine novca, te kako bi to trebalo opljačkati kada bi imao sa kim. Negdje u projaće 2008.g. ja sam popio kafu sa E.A. i u nekom razgovoru neobaveznom kada me pitao gdje sam, šta radim, rekao sam da sam bio s Elvisom Zlatićem.“*

247. Dakle, optuženi je nesumnjivo bio svjestan da postoji bilo kakva grupa za organizovani kriminal, prihvatio da učestvuje u aktivnostima te grupe, na način da je pomogao djelovanje ostalih članova u realizaciji kriminalnog cilja, iz čega, prema stavu i ovog Vijeća, proizilazi njegova krivična odgovornost. Do drugačijeg zaključka nisu mogli dovesti ni navodi žalbe da je Elvir Ahmetspahić bio taj koji je snimao BH Poštu i drugim licima pokazivao te snimke na laptopu, kao i to da iz iskaza očevidaca Devića i Stambolića, te foto-dokumentacije (T-70) proizilazi da je obezbjeđenje Bh Pošte bilo veoma loše, i da je veliki broj ljudi imao mogućnost da izvana vidi kako se raspoređuju vrijednosne pošiljke. Predmetni dokazi po svom kvalitetu, pored jasnih i uvjerljivih dokaza koji potvrđuju učešće optuženog Zlatića na opisani način, nisu mogli dovesti do drugačijeg zaključka Apelacionog vijeća, osim jedinog mogućeg, kojeg je izvelo pretresno vijeće.

248. Odbrana optuženog Vladana Parađine navodi da je temeljni dokaz na kome vijeće zasniva krivičnopravnu odgovornost optuženog – iskaz svjedoka Ahmetspahić Edina i to dio iskaza svjedoka iz istražnog postupka, datog stručnom saradniku tužilaštva koji se odnosi na prepoznavanje i identifikaciju lica sa jedne fotografije koju je tom prilikom stručni saradnik pokazao svjedoku, a koje tvrdnje ovo vijeće nalazi neosnovanim. Naime, odbrana zanemaruje da je iskaz svjedoka Ahmetspahića potvrđen i presretnutim telefonskim

razgovorima, konkretno onom između optuženog Parađine i D.E. (razgovor broj: 174742 od 04.05.2009. godine), u kome D.E. govori optuženom Parađini: „*Ja jedan dan dobro, jedan dan da objavim, đe si bolan ne bi on, hoće on na Poštu da udara, 16 miliona, kuku meni za njima. Znaš gaje su ušli crni kukavče. Gaje ide onaj kombi*“. Iz navedenog, što govori u prilog činjenici da su optuženom Parađini poznati detalji samog izvršenja djela, s obzirom da je u istom i učestvovao. Takođe, svjedok Admir Ahmetspahić je kazao da je Krajišnik bio prisutan dogovorima, Edina Ahmetspahića koji je kazao da nakon izvršene pljačke iz kombija momci izlaze i u njegovo auto ulazi D.E., Marko Krajišnik, Vaso Ljubibratić, i još jedan momak - Vladan Parađina.

249. Sve navedeno ne ostavlja dilemu da je optuženi Parađina nesumnjivo u inkriminisano vrijeme, na način da su naoružani automatskim puškama E.D., Bojan Cvijan, B.D., Marko Krajišnik, Vladan Parađina, Vaso Ljubibratić, M.M., V.P. ušli u unutrašnje prostorije Pošte 2, gdje su po ranije pripremljenom planu i zadacima, savladali sve uposlene i vezali sredstvima za vezivanje te uposlenike Pošte fizički napali udarajući ih po tijelu, nakon čega su iz trezora Pošte iznijeli vreće sa oznakama vrijedonosnih pošiljki u kojima se nalazio novac.

250. Kod ovakvog stanja stvari, Apelaciono vijeće nalazi da je pretresno vijeće pravilno zaključilo da su se u radnjama optuženih stekla sva bitna obilježja krivičnog djela Razbojništva iz člana 289. stav 1. KZ BiH. Naime, nesporno je utvrđeno da su razbojnici upotrebom sile, protiv lica koja su se nalazili unutar portirnice BH Pošte i same Pošte, odnosno prijetnjom da će izravno napasti na njihov život, i samim napadom na tijelo – uperenim oružjem i nanošenjem tjelesnih povreda, natjerali iste da postupaju po njihovima naredbama (da se sklone, legnu na pod), oduzeli predmetni novac a sve s ciljem pribavljanja protivpravne imovinske koristi – novca u iznosu od 668.282,44 KM.

251. Pobijanom presudom su, nakon individualizacije radnji svakog od optuženih, pravilno utvrđeni njihovi, kako subjektivni odnos prema djelu, tako i vid učešća, ponaosob. Optuženi su u tom smislu, bili svjesni da prinudu i silu upotrebljavaju upravo kako bi pomoću nje oduzeli tuđu pokretnu stavr, odnosno novac. Pri tome, optuženi Bojan Cvijan, Marko Krajišnik, Vladan Parađina i Dragan Obućina, kao neposredni izvršioc, te optuženi Muhamed Ramić i Elvis Zlatić, kao pomagači postupali su sa umišljajem, kao pripadnici grupe, odnosno u konkrentom slučaju sa svijesti i voljom da u krivičnom djelu razbojništva svojim radnjama, ulaskom u Poštu i izvršenim razbojništvom (optuženi Cvijan, Krajišnik, Parađina) i čuvanjem straže dok drugi izvršioc, onespobne stražare (optuženi Obućina), davanjem informacija neophodnih za planiranje razbojništva (optuženi Zlatić) te pripremom automobila (optuženi Ramić), doprinose ostvarenju istog, te su radnjama izvršenim prije i poslije izvršenja djela, omogućili drugim licima da izvrše predmetno krivično djelo (optuženi Ramić i Zlatić), odnosno i sami učinili isto (optuženi Cvijan, Krajišnik, Parađina i Obućina).

6. Tačka 7. izreke pobijane presude (tačka 8. optužnice)

252. Braniteljica optuženog Marka Krajišnika u žalbi detaljno elaborira razloge zbog kojih smatra da je činjenično stanje u pogledu ove tačke izreke pobijane presude pogrešno utvrđeno, međutim, ono što je za odbranu najviše sporno, ista sumira u sljedeće konstatacije: sud nije mogao donijeti odluku o počiniocu krivičnog djela ubistva na osnovu stasa i izgleda saizvršilaca onako kako su ih opisali očevici, jer su se njihovi iskazi razlikovali; Sud je na osnovu iskaza Seada Robovića iz istrage zaključio da je D.E. vozač, a da su Krajišnik i P.V. sjedili u automobilu koji je krenuo prema mjestu izvršenja krivičnog djela ubistva na štetu Zorana Goluba; Sud je na osnovu iskaza Ahmetspahić Edina sa glavnog pretresa zaključio da je nakon izvršenog ubistva (odbrana dodaje „tek kod Breze“) vidio automobil koji dovodi u vezu sa ubistvom Čarlame i da je u njemu bio D.E. koji je vozio pmv, te Krajišnik i V.P.; Svjedoci Sead Robovoć i Ahmetspahić Edin su se jasno izjasnili na glavnom pretresu da nisu bili prisutni trenutku ubistva Zorana Goluba Čarlame; Sjedok Sead Robović je na glavnom pretresu opisao P.V. kao lice koje se, nakon ubistva Čarlame, hvali da je „skrkao“ oštećenog Čarlamu; vještak Popović je zaključio da je pucano iz dva oružja, a svjedoci očevici su vidjeli samo jedno lice koje puca; oružje iz kojeg je pucano u Čarlamu nikada nije pronađeno niti vještačeno, niko od svjedoka nije vidio kakav je raspored sjedenja u automobilu bio u trenutku kada je vozilo došlo na lice mjesta gdje je ubijen Zoran Golub Čarlama. Odbrana zaključuje da je prvostepeni sud svoju odluku donio na osnovu indicija koje ne djeluju kao zatvoren krug dokaza, kao i da je propustio da utvrdi odlučnu činjenicu na način da razdvoji radnje Krajišnik Marka i V.P., kako bi se utvrdilo čije radnje su prouzrokoale posljedicu kod oštećenog.

253. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

254. Prije svega Apelaciono vijeće nalazi za potrebnim primijetiti da se žalbeni navodi braniteljice optuženog u odnosu na sve radnje počinjenja za koje je oglašen krivim u pobijanoj presudi po svom sadržaju i suštini prepliću po dva različita žalbena osnova – bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz tačke k) stav 1. član 297. ZKP BiH i pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje. Stoga su svi ti prigovori radi sistematičnosti, konzistentnosti i jasnoće razmotreni u okviru poglavlja Pogrešno i nepotpuno činjenično stanje.

255. Prevažodno, prvostepeni sud se detaljno bavio analizom svjedoka očevidaca, ne propuštajući da pruži obrazloženje za svaki činjenični detalj koji je neophodan za konstituisanje krivice optuženog Krajišnika. Pa tako, a nasuprot navodima odbrane, ovo Vijeće ukazuje da prvostepeni sud svoju odluku i nije donio samo na osnovu iskaza svjedoka očevidaca o izgledu izvršilaca ovog djela (svjedok Dalibor Demirović, Slobodan Vasić, Dragan Timotijević, Goran Živanović, Marko Kutlača, Gordana Šurbat i Velimir Simeunović), već je isto dovelo u vezu i sa iskazima svjedoka Edina Ahmetspahića i Seada Robovića, pa i supruge optuženog Krajišnika. Dakle, za razliku od odbrane koja svim ovim svjedocima, kako očevicima, tako i Edinu Ahmetspahiću i Seadu Roboviću, pristupa parcijalno, istučići kako s jedne strane odluka nije mogla biti donesena samo na

opisu stasa, dok s druge strane svjedoci Ahmetspahić i Robović nisu bili na licu mjesta, prvostepeno vijeće iskaze svih ovih svjedoka cijeni kako samostalno, tako i u njihovoj vezi, a kako to procesni zakon i nalaže. Pa tako, ako se uzme u obzir da svjedoci (očevici) različito opisuju osobe koje su vidjele tom prilikom, što je i razumljivo s obzirom da svaka osoba u ovakvim situacijama ima različit doživljaj, ali da su uglavnom svi potvrdili da se radi o visočijem licu (185 – 190 cm), pri čemu je posebno indikativan iskaz svjedoka Timotijevića da mu se jedno od lica učinilo "krupno kao kuća", a da s druge strane svjedoci Edin Ahmetspahić i Sead Robović navode da je dogovor bio da D.E. vozi, a da ova dvojica – optuženi Krajišnik i V.P. izađu i da pucaju, te da je svjedok Robović u svojoj izjavi od 15.07.2013. godine (Ol.3), naveo da je jasno prepoznao da je Golfom upravljao D.E., što je potvrdio i svjedok Edin Ahmetspahić na glavnom pretresu, te da je supruga optuženog Krajišnika potvrdila njegov izgled onako kako su svjedoci očevici i opisali, onda je nesumnjivo da je upravo optuženi Krajišnik jedan od nesporednih izvršilaca ovog krivičnog djela.

256. Što se tiče samog rasporeda sjedenja u automobilu, ovo Vijeće nalazi da je netačan navod odbrane da niko nije vidio raspored sjedenja u automobilu kada je kada je vozilo došlo na lice mjesta, obzirom da su svjedoci Robović i Ahmetspahić isto potvrdili kroz opisanje događaja nakon izvršenog ubistva, kada su se u koloni kretali kao čistači vozilu Golf V u kome su bili izvršioци djela, kada ponovo ponavljaju saglasno, da je D.E. upravljao vozilom, da je optuženi Krajišnik bio suvozač, a da je V.P. bio pozadi, te da je u jednom trenutku, kada su stali, optuženi Krajišnik prešao u svoje vozilo, koje je dotle dovezao optuženi Muhamed Ramić. Dakle, raspored sjedenja nakon izvršenog krivičnog djela zasigurno nije promijenjen u odnosu na onaj koji je bio u trenutku dolaska na lice mjesta, jer se u ovakvim inkriminacijama radi o tačno podijeljenim ulogama, jedinstvenom obrascu postupanja, gdje se tačno zna ko se na kojem mjestu nalazi i na koje se vraća.

257. Slijedom navedenog, Apelaciono vijeće zaključuje da je pravilan zaključak pretresnog vijeća da je van svake razumne sumnje, utvrđeno da je optuženi Krajišnik bio jedan od dvojice lica koja su pucala na ubijenog Čarlamu i zadala mu smrtonosne povrede, obzirom da je i vještak dr. Hamza Žujo, naveo da su na tijelo optuženog djelovali projektili iz dva oružja, pri čemu takav stav ne može biti ni narušen navodima odbrane o neophodnom razdvajanju radnji optuženog Krajišnika sa radnjama V.P. u smislu čije radnje su dovele do konačne posljedice, obzirom da se radi o jedinstvenoj radnji i umišljaju, gdje oba lica kao neposredni izvršioци pucaju u oštećenog, sa jedinstvenom namjerom da se isti liši života, pa bi bilo skoro pa irelevantno utvrđivati koji od brojnih ispaljenih metaka od oba izvršioца, je presudio.

258. Kod takvog stanja stvari, gdje je sama radnja izvršenja nesporna, kao i nastupjele posljedice - smrt Zorana Goluba Čarlame, te uz nesumnjivo utvrđeni identitet Marka Krajišnika, kao jednog od učesnika i izvršilaca na inkriminisanom mjestu, te okolnosti prije i poslije počinjenog ubistva, i ovo Vijeće nema dileme da je optuženi Krajišnik počinio predmetno krivično djelo na način opisan u izreci pobijane presude.

7. Tačka 8. i 9. izreke pobijane presude (9. i 10. izmijenjene optužnice)

259. Za tačku 8. izreke pobijane presude, oglašeni su krivim Anes Kurbegović i Mladen Mičić, dok je za tačku 9. izreke oglašen krivim samo Anes Kurbegović. Kako odbrana optuženog Kurbegovića u žalbi jedinstveno opovrgava činjenično stanje za tačke 8. i 9., to će ovo Vijeće prvenstveno dati jedinstven odgovor na takve navode odbrane Kurbegovića za obje tačke, pa će potom izložiti žalbu i zaključke u vezi iste u odnosu na optuženog Mladena Mičića (tačka 8. izreke presude).

(a) Optuženi Anes Kurbegović

260. U suštini, odbrana optuženog Kurbegovića činjenično stanje za tačke 8. i 9. izreke pobijane presude osporava preko teze da je prvostepeni sud trebao uzeti u obzir iskaze svjedoka, prevashodno L2, pa i Trepalovac Seada, koji su dati na glavnom pretresu, a ne iskaze iz istrage, obzirom da su takvi iskazi, prema tvrdnjama žalbe, dati pod pritiskom pripadnika SIPA-e. Kao posebno pitanje se pokreće i navodno „vještačenje“ od strane tzv. vještaka Muniba Dedovića, čiji se iskaz sadržajno uopšte ne spominje u presudi iako isti, prema stavu žalbe, ukazuje na nezakonitost ovog dokaza koji je sud prihvatio, ali na kome se ne može zasnovati sudska odluka obzirom da ga nije sastavio ovlašteni sudski vještak već o obični svjedok – uposlenik MUP-a Kantona Sarajevo, prilikom tehničkog pregleda vozila „Nissan Terano.“

261. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

262. Prije svega što se tiče samog pitanja vrijednosti iskaza „svjedoka pod imunitetom“, ovo Vijeće ukazuje na za to relevantne paragrafe iz ove presude.

263. Nadalje, u pogledu sporne situacije u vezi promjene iskaza svjedoka L2, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeni sud pravilno cijenio da je isti svjedok na zapisniku u istrazi, jasno i detaljno naveo koju je ulogu optuženi Kurbegović imao u izvršenju ovog krivičnog djela opisanog pod tačkom 8. izreke pobijane presude. Naime, u ovakvoj situaciji kada je svjedok na glavnom pretresu negirao sve navedeno iz ranijeg iskaza, u kome inkriminiše optuženog Kurbegovića, a kada je takva izjava detaljna, precizna i potkrijepljena iskazima drugih svjedoka, u konkretnom radnika banke, onda je nesporno da se takvom iskazu ima pokloniti vjera, a sve naknadne izmijene smatrati pokušajem umanjivanja krivice optuženog lica.

264. Pri tome, kod donošenja ovakvog zaključka Apelaciono vijeće je naročito cijenilo činjenicu da pretresno vijeće krivicu optuženog Kurbegovića ne temelji samo na iskazu ovog svjedoka, nego na svim drugim, potkrepljujućim dokazima, i to iskazima radnika banke, svjedoka Nikole Berjana i Slaviše Bobara, nalazeći da je van svake razumne sumnje dokazano da je optuženi počinio predmetne inkriminacije. Upravo zbog navedenog, žalbeni prigovori odbrane nisu mogli dovesti do drugačijeg utvrđenja, te je čak očigledno da su isti usmjereni na pokušaj potenciranja iskaza svjedoka L2 koji odgovara tezi odbrane, te obezvrjeđivanja onog iskaza koji je jasan, detaljan i precizan, a koji nesumnjivo inkriminiše optuženog Kurbegovića.

265. U pogledu prigovora koji se tiču zakonitosti dokaza T.94 - foto dokumentacija daktiloskopsko vještačenje, Ministarstvo unutrašnjih poslova Sarajevo, sektor kriminalističke policije, odjeljenje za krim tehniku, forenziku i KDZ odsjek za krim. tehniku i forenziku broj 02/2.6-1-04-09-11252 od 02.10.2009.godine, prvostepena presuda se očitovala u para 157. gdje je navedeno da na prvoj stranici Foto-dokumentacije jasno stoji da je forenzičko vještačenje izvršio vještak Munib Dedović, koji je načinio i fotografije koje su sastavni dio istog. Apelaciono vijeće nalazi da je nesporno da je sporne dokumente pod nazivom Daktiloskopsko vještačenje, pismeni nalaz vještačenja od 17.01.2006. godine, te u konačnici Dopunu ovog nalaza i mišljenja od 2.10.2009. godine (T-94.) izvršio Munib Dedović postupajući kao uposlenik Odjeljenja za kriminalističku tehniku, forenziku i KDZ (Sektor kriminalističke policije MUP Kantona Sarajevo), kako je i sam svjedok potvrdio. Dakle, isti je na prikupljenim tragovima tj. izuzetim predmetima prilikom pretrage vozila marke "Nisan Terano", proveo daktiloskopsko ispitivanje spornog materijala u cilju izazivanja latentnih tragova papilarnih linija, da bi u predmetnoj Dopuni nalaza i mišljenja naveo da je Trepalovac Sead, prouzrokovao trag papilarnih linija navedenog broja pronađen i fiksiran na PVC kesi, kažiprstom lijeve ruke.

266. S tim u vezi, evidentno je da su predmetni uviđaj vršili krim. inspektori i krim. tehničari, dakle, ovlaštena službena lica, što je sve zadokumentovano, prosljeđujući prikupljeni sporni materijal na dalja postupanja i ustaljene procedure Sektoru kriminalističke policije, čiji je uposlenik bio svjedok Munib Dedović. Postupanje ovlaštenih službenih lica regulisano je odredbom člana 236. ZKP FBiH (Uviđaj i vještačenje), koji glasi „Ovlaštena službena osoba, nakon obavještavanja tužitelja, dužna je izvršiti uviđaj i odrediti potrebna vještačenja, osim pregleda obdukcije i ekshumacije leša. Ako je tužitelj prisutan na licu mjesta u toku vršenja uviđaja od ovlaštenih službenih osoba, može tražiti da ovlaštena službena osoba izvrši određene radnje koje on smatra neophodnim. Sve radnje preduzete tokom uviđaja moraju se dokumentovati i detaljno obrazložiti kako u zapisniku, tako i u posebnom službenom izvještaju.“

267. Imajući u vidu sve navedeno, Apelaciono vijeće zaključuje da odbrana nije ponudila niti jedan dokaz kojim bi ukazala na nesumnjiv zaključak da se u konkretnom radi o nezakonitom dokazu, koji je proistekao iz nezakonitih procedura i postupanja. U konačnici prvostepeni sud nije svoju odluku o krivici zasnovao u odlučujućoj mjeri na ovom dokazu.

268. Apelaciono vijeće identične stavove dijeli i u pogledu tačke 9. izreke pobijane presude, nalazeći, a nasuprot navodima odbrane, da svjedoci Samir Gondžić i Sead Trepalovc, jednako kao i svjedok L2, na glavnom pretresu u određenoj mjeri mijenjaju svoje iskaze na način da nastoje umanjiti ili potpuno negirati krivicu optuženog Kurbegovića. Međutim, kako su njihovi iskazi iz istrage detaljni, jasni, saglasni, potkrijepljeni materijalnim dokazima, pri čemu isti nisu dali adekvatne ili razloge zbog kojih iste ne bi trebalo prihvatiti, odnosno razloge zašto su naknadno promijenili svoj iskaz, to je valjalo pokloniti vjeru onome što su svjedoci naveli u istrazi, kako je to prvostepeno vijeće i učinilo. Naime, navedeno odbrana bezuspješno pokušava osporiti i žalbenim prigovorima, tvrdeći da su navedeni raniji iskazi rezultat pritiska, izmišljotina i laži, bez da daje konkretne dokaze kojima potkrijepljuje takve navode, kojima ruši kredibilitet ovlaštenih

osoba koje su iskaz od svjedoka uzimale, a koje zasigurno nisu imale nikakav motiv da izdejtstvuju iskaze na štetu optuženog Kurbegovića.

(b) Optuženi Mladen Mičić

269. U žalbi se prije svega navodi da je sud dao uopštenu tvrdnju da je Mladen Mičić prikupio sve potrebne informacije, a bez da konkretizuje o kojim se to konkretnim podacima radi. Nadalje, a po pitanju ulaska Mladena Mičića u kriminalnu zonu, žalba ističe da prostepeni sud isto prada sa utvrđenjem da je optuženi išao u Mali Zvornik, kako bi sa Srpkom Ružićem dogovorio izvršenje djela, te da ovakav zaključak temelji na izjavi Bobar Slaviše, a da pri tome isti svjedok ne govori potpuno saglasno da je prije pljačke sa optuženim išao u prethodno navedeno mjesto. Također, branilac navodi da svjedok L2 nije bio očevidad eventualnih sastanaka i razgoora o kojim govori u izjavi od 30.01.2013. godine, te da je Srpkko Ružić potvrdio da ne poznaje Mladena Mičića. U konačnici, odbrana osporava i uzimanje novca od strane Mičića, kao nagrade za učinjeno djelo.

270. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

271. Prije svega, a u odnosu na tvrdnje odbrane optuženog Mičića da nije precizirano koje je to informacije optuženi prenosio, odnosno da je data uopštena tvrdnja o prenosu svi potrebnih podataka, ovo Vijeće isto ne nalazi spornim, te pri tome zaključuje da je iz samog opisa predmetne inkriminacije jasno koje su to informacije mogle biti obuhvaćene kao potrebne, a da prvostepeni sud isto i precizirao, te u paragrafu 565. pobijane presude navodi da je Bobaru prenosio informacije kada će biti transport novca, a koje informacije onda Bobar, kako i sam navod, javlja dalje... .

272. Po pitanju samog odlaska u Mali Zvornik, kao i kasnijeg uzimanja novca, Apelaciono vijeće nalazi da žalba ne pruža nikakve konkretne druge dokaze koji bi ukazivali na drugačije utvrđenje, već sam interpretira iskaze svjedoka, koje je i Sud cijenio, ali na svoj način, pokušavajući izdejtstvovati aboliranje optuženog od krivice. Stoga, takvi prigovori su neprihvatljivi, dok je s druge strane pravilna analiza prvostepenog suda u pogledu utvrđivanja krivice optuženog Mičića, te zaključak da je isti zajedno sa Slavišom Bobar prikupio neposreda saznanja i sve potrebne informacije oko prevoza novca, kao i da su radnje optuženog otišle i dalje od ovog, te da je, a kako to proizilazi iz iskaza svjedoka L2 i Slaviše Bobara, zajedno sa Bobarom, išao u Mali Zvornik, kako bi sa Srpkom Ružićem dogovorio izvršenje djela, da je Bobaru prenosio informacije kada će biti transport novca, a koje informacije onda Bobar, kako i sam navod, javljao dalje, kao i da je nekoliko puta sa svjedokom Bobarom obilazio okolo banke provjeravajući koja se vozila nalaze u krugu banke. Konačno, i za ovo Vijeće je naročito indikativno da optuženi novac, koji mu je "bačen iz auta" (30.000,00 KM), nije vratio Bobaru, nego ga je prisvojio, kao nagradu za svoje učešće u djelu.

V. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 298. ZKP BIH: POVREDE KRIVIČNOG ZAKONA

A. PREINAČUJUĆI DIO PRESUDE

273. Odbrane optuženih Bojana Cvijana, Ljubiše Lalovića i Azima Kajevića su istakle prigovor zastare krivičnog gonjenja za krivično djelo Dogovor za izvršenje krivičnog djela iz člana 384. Krivičnog zakona Republike Srpske, za koje su navedeni optuženi oglašeni krivim u odnosu na tačku 2. izreke presude.

274. Apelaciono vijeće je iznesene prigovore našlo osnovanim.

275. Naime, predmetnom odredbom je propisano „*Ko se sa drugim dogovori da izvrši krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od tri godine, ili teža kazna, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine*“, dok je članom 112. stav 6. istog Zakona propisano „*Zastajelost krivičnog gonjenja nastaje u svakom slučaju kad protekne dvaput onoliko vremena koliko se po zakonu traži za zastajelost krivičnog gonjenja.*“

276. Dakle, relativni rok zastare za predmetno krivično djelo, a prema odredbi iz člana 111. stav 6. KZ RS, je tri godine, obzirom da je za isto propisana kazna zatvora do jedne godine, dok je apsolutni rok zastare u smislu naprijed citirane odredbe dva puta onoliko vremena koliko je dužina relativne zastare. Obzirom da je predmetno djelo počinjeno 2006. godine, to je jasno da je 2012. godine došlo do apsolutne zastare krivičnog gonjenja za isto.

277. Vijeće primjećuje da je predmetna radnja izvršenja u izmijenjenoj optužnici opisana u sklopu krivičnog djela Organizovani kriminal iz člana 383 A stav 2. KZ RS, dok je pretresno vijeće izvršilo pravnu prekvalifikaciju istog, izdvajajući ga kao zasebno krivično djelo, za koje je utvrdilo i zasebnu krivičnopravnu sankciju, te u odnosu na ovu trojicu optuženih, primjenom odredbi o sticaju izreklo jedinstvenu kaznu. Stoga je ovo Vijeće utvrdilo da su žalbe odbrana u tom pogledu osnovane, te je primjenom odredbe člana 314. stav 1. ZKP BiH, iste djelomično uvažilo, i prvostepenu presudu preinačilo u tački 2. osuđujućeg dijela izreke presude na način da se u odnosu na optužene Bojana Cvijana, Ljubišu Lalovića i Azima Kajevića, na osnovu člana 283. tačka e) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, za radnje i krivično djelo Dogovor za izvršenje krivičnog djela iz člana 384. Krivičnog zakona Republike Srpske, optužba odbija, pa se slijedom toga prvostepena presuda u odnosu na ove optužene preinačava i u dijelu odluke o kazni, a o čemu će biti riječ u poglavlju ove presude koje se odnosi na krivičnopravnu sankciju.

Uračunavanje pritvora

278. Apelaciono vijeće će se na ovom mjestu osvrnuti na prigovore kojima se ukazuje objavljena presuda nije naznačila odluku o pritvoru počevši od 14.9.2016. godine pa nadalje, čime je očigledno na štetu optuženih povrijeđen krivični zakon iz tačke f) člana 298. ZKP BiH, jer nije određeno šta će se desiti sa pritvorom od dana izricanja presude pa

nadalje.

279. Naime, odredbom člana 182. ZKP BiH – Sumnja u dopuštenost izvršenja navedeno je „Ako se ocijeni sumnja u dopuštenost izvršenja sudske odluke ili o računaru kazne ili ako u pravomoćnoj presudi nije odlučeno o uračunavanju pritvora ili ranije izdržane kazne ili uračunavanje nije pravilno obavljeno, o tome će odlučiti posebnim rješenjem sudija, odnosno predsjednik vijeća koje je sudilo u prvom stepenu. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja, osim ako Sud ne odredi drugačije.”

280. Iz navedenog jasno proizilazi da optuženi po pitanju uračunavanja dužinu trajanja pritvora u zatvorske kazne svakako neće biti oštećeni, obzirom da navedena odredba štiti osuđena lica, te će se prilikom izvršenja svakako voditi računa o svakom danu koji je osuđeni tokom postupka proveo u pritvoru.

VI. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 300. ZKP BIH: ODLUKA O KRIVIČNOPRAVNOJ SANKCIJI, TROŠKOVIMA POSTUPKA, IMOVINSKOPRAVNOM ZAHTJEVU

A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH

281. Prije svega, tužilaštvo ističe da su svim optuženima kao olakšavajuće okolnosti cijenjene činjenice da su optuženi oženjeni i porodični, a da se tu radi o općim uslovima koji se mogu vezivati za većinu optuženih za razna krivična djela. Nadalje, tužilaštvo ukazuje da je sud kao osnova za izricanje sankcije koristio institut „pomaganja“, pa da je tako vidljivo da su svi optuženi osuđeni kao pomagači, a da je dokazano da ne može postojati radnja pomaganja kod saizvršilaštva.

282. Osvrćući se na olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, žalba daje osvrt na okolnosti u odnosu na svakog optuženog, pa tako u odnosu na Muhameda Ramića navodi da je direktno učestvovao u stradanju 5 osoba, u odnosu na Ljubišu Lalovića, Dejana Vukosavljevića i Bojana Cvijana da su u vrijeme izvršenja djela bili policijski službenici, a u pogledu optuženih Krajišnika, Elvire i Azima Kajevića, Parađine, Obučine, Kurbegovića i Mičića da uopšte nisu cijenjene otežavajuće okolnosti. U odnosu na Marka Krajišnika tužilaštvo predlaže isključivo kaznu dugotrajnog zatvora.

B. ŽALBE ODBRANA

Žalba braniteljice optuženog Bojana Cvijana, advokata Lejle Čović

283. U žalbi se prije svega ističe da je sud trebao odrediti pojedinačne kazne zatvora u odnosu na svaki pojavni oblik krivičnog djela iz člana 250. KZ BiH, obzirom da se radi o različitim krivičnim djelima – razbojništvo i ubistvo, sa saizvršilačkim ili

pomagačkim radnjama izvršenja. Nadalje, odbrana tvrdi da je pobijanom presudom propuštena primjena člana 53. stav 2. tačka b) ZKP BiH, obzirom da sud nije mogao izreći kaznu zatvora u trajanju od 20 godina, jer jedinstvena kazna zatvora mora biti veća od svake pojedinačne kazne.

284. U pogledu odluke o imovinskopravnom zahtjevu, žalba ističe da sud isti nije mogao dosuditi u odnosu na optuženog Cvijana (pljačka PBS banke), obzirom da je u pobijanoj presudi konstatovano da sud nije mogao utvrditi da je optuženi Cvijan stekao bilo kakvu imovinsku korist od ovog razbojništva. Identičan argument odbrana iznosi i u odnosu na imovinskopravni zahtjev prema BH Pošti.

285. Konačno, odbrana pobija presudu i u dijlu dosuđenih troškova krivičnog postupka, ističući da se na osnovu dostavljenih dokaza moglo zaključiti da bi plaćanjem istih bilo dovedeno u pitanje izdražavnje optuženog ili osobe koju je on dužan da izdržava.

Žalba branioca optuženog Muhameda Ramića, advokata Muhidina Kapo

286. Odbrana smatra da je optuženom izrečena prestroga kazna, obzirom da kod istog nije postojao umišljaj za počinjenje i jednog krivičnog djela. Pri tome, prema mišljenju branioca, sud ne bi trebao zanemariti i okolnost kajanja optuženog što se uopšte dovodi u bilo kakvu ezu sa izvršiocima krivičnih djela.

287. Žalba osporava i dosuđeni imovinskopravni zahtjev, ističući da se optuženi Ramić, zajedno sa drugim optuženima, obavezuje da plati iznos od 2.197.111,00 EURA PBS banci, te iznos od 668.282, 44 KM „JP BiH pošta“. Kada je u pitanju odluka o imovinskopravnom zahtjevu presuda, prema tvrdnji odbrane, zanemaruje se da je presudom Kantonalnog suda u Sarajevu Anđelko Veljančić obavezan da plati iznos od 2.197.111,00 EURA Privrednoj banci, kao i da je u toku postupak kod Općinskog suda u Sarajevu protiv tuženog „CIPOS“ d.o.o. Sarajevo, i da je donošena nepravomoćna prvostepena presuda u korist „Privredne banke“.

288. Također, odbrana osporava i odluku o troškovima postupka, ističući da postoji dovoljno dokaza koji ukazuju na to da je bilo dovoljno mjesta da se optuženi oslobodi od ove naknade.

Žalba branioca optuženog Ljubiše Lalovića, advokata Veljka Čivše

289. Žalba tvrdi da je bilo nužno obrazložiti svaku pojedinačno utvrđenu kaznu, a onda i jedinstvenu, te da u konkretnom slučaju uopšte nije obrazložena kazna za krivično djelo iz člana 384. KZ RS, niti jedinstvena kazna.

Žalba braniteljice optuženog Marka Krajišnika, advokata Sabine Mehić

290. Što se tiče same odluke o krivično pravnoj sankciji, braniteljica navodi da je vijeće jednu te istu okolnost vrednovalo dva put, i to onu da je direktni izvršilac ubistva i razbojništva.

291. Nadalje, žalba smatra da je sud pogrešno utvrdio da ne postoji dovoljno

podataka o imovnom stanju optuženog Krajišnika, obzirom da je čak i iz rješenja o postavljanju branioca po službenoj dužnosti od 08.12.2014. godine, vidljivo slabo imovno stanje istog.

292. Prema stavu odbrane, nepravilan je zaključak suda i u vezi dosuđenog imovinskopravnog zahtjeva, i to iz razloga što nigdje nije utvrđeno da je Marko Krajišnik stekao bilo kakvu imovinsku korist u odnosu na neko od krivičnih djela za koja se teretio.

Žalba branioca optuženog Dejana Vukosavljevića, advokata Rasmira Karkina

293. Branilac zaključuje da je odluka pobijane presuda koja se odnosi na optuženog Vukosavljevića, a tiče se naknade štete, prouzrokovane izvršenjem krivičnog djela iz tačke 3. u odnosu na njega potpuno neosnovana i u cijelosti sa zaključcima presude, obzirom da je nesporno utvrđeno da optuženi ni na koji način nije učestvovao u podjeći novca za koju i sama presuda utvrđuje da do nje nikad ranije došlo.

294. U odnosu na odluku o kazni primjenjen je institut proširenog dejstva žalbe, kako će u nastavku biti obrazloženo.

Žalba branioca optuženog Nermina Tahirovića, advokata Vlade Adamovića

295. I u pogledu žalbe odbrane optuženog Tahirovića, primjenjen je institut proširenog dejstva žalbe.

Žalba braniteljice optužene Elvire Kajević, advokata Behije Ljubović Aganović

296. Žalba smatra da, iako je sud utvrdio da ima mjesta ublažavanju kazne, da je ipak ista neprimjerena u dosadašnjoj praksi za ova djela, te predlaže blažu zatvorsku kaznu ili pak uslovnu osudu.

297. Također, odbrana smatra da sud optuženu nije mogao obavezati na imovinskopravni zahtjev, obzirom da nije utvrđeno da je ista novac uopšte primila, niti učestvovala u njegovoj podjeli.

Žalba braniteljice optuženog Azima Kajevića, advokata Tatjane Savić

298. Braniteljica ističe da je sud, suprotno ustanovljenoj sudskoj praksi, kao otežavajuću okolnost cijenio elemente krivičnog djela. Nadalje se navodi da je paušalan i navod o brojnosti radnji, obzirom da mu se tačkom 2. izreke pobijane presude stavljalo na teret Dogovor za izvršenje krivičnog djela, ali nije osuđen i za organizovani kriminal.

299. Odbrana smatra i da odluka o imovinskopravnom zahtjevu nije donesena u skladu sa zakonom, a naročito ne u dijelu u kome je optuženi obavezan da solidarno sa suoptuženima nadoknadi štetu PBS banci, i to posebno iz razloga navedenih u dijelu žalbe koji se odnosi na pogrešno utvrđenu visinu štete.

300. Žalbom se osporava i odluka o troškovima, uz navod da je sud odlučio da će

o visini troškova odlučiti posebnim rješenjem, zbog čega odbrana nije u mogućnosti da u ovom trenutku iznese konkretne žalbene navode.

Žalba branioca optuženog Elvisa Zlatića, advokata Nermina Mulalića

301. Oспорavajući odluku o kazni, branilac navodi da su stepen krivice, pobude iz kojih je djelo učinjeno, okolnosti pod kojima je učinjeno, raniji život počinitelja, njegove lične prilike, kao i držanje nakon učinjenog krivičnog djela, zasigurno olakšavajuće okolnosti, koje nisu uzete u obzir prilikom odmjeravanja kazne.

302. U pogledu odluke o imovinskopравnom zahtjevu, odbrana smatra da je prvostepeni sud trebao uzeti u obzir skoro neznatan doprinos posljedicama za oštećenog, od strane Elvisa Zlatića, dok u odnosu na troškove postupka ističe da zadržava pravo da se na iste izjasni kada prvostepeni sud donese odgovarajuću odluku.

Žalba branioca optuženog Vladana Parađine, advokata Milenka Voje Radovića

303. Odbrana smatra da kod obrazloženja odluke o kazni nije dovoljno samo navesti okolnosti – plakšavajuće i otežavajuće, kako to u obrazloženju presude čini prvostepeni sud, već da je nužno navesti razloge kako su pojedine okolnosti cijenjene i kakav je njihov uticaj na izrečenu kaznu. Nadalje se u žalbi tvrdi da se pri odmjeravanju kazne ne mogu uzeti u obzir one okolnosti koj esu element bića krivičnog djela, s obzirom da su te okolnosti već uzete u obzir pri propisivanju kazne za predmetno krivično djelo od strane zakonodavca. Također, kako se to žalbom ističe, odbrana smatra da sudsko vijeće nije moglo uzeti u obzir ranije kažnjavanje optuženog Parađine, jer je opšte poznata činjenica da ranije kažnjavanje – povrat, ne mora biti u svakom slučaju okolnost koja utiče da kazna bude veća, kao i da je sud, ako je već uzimao u obzir raniju osuđivanost, bio u obavezi navesti na osnovu koje presude i koga suda je optuženi ranije oglašen krivim, pa da se u konačnici uzme u obzir i da li se radi o istovjetnosti krivičnih djela. U pravcu pitanja olakšavajućih okolnosti, žalba ističe da je prvostepeni sud ispravno naveo da su se na strani optuženog stekle olakšavajuće okolnosti, ali da sud nije pravilno odmjerio njihov stepen, pogotovo kada su u pitanju porodične prilike, loše imovno stanje optuženog.

Žalba braniteljice optuženog Dragana Obučine, advokata Nine Kisić

304. Odbrana smatra da je vijeće donijelo pogrešnu odluku o kazni, da nije imalo u vidu opću svrhu kažnjavanja, kao i da nesrazmjerno primjenilo član 48. KZ BiH.

305. Također, prema mišljenju odbrane, plaćanje troškova krivičnog postupka bi dovelo u pitanje izdržavanje porodice optuženog.

Žalba branioca optuženog Anesa Kurbegovića, advokata Senada Kreho

306. I u pogledu optuženog Kurbegovića, primjenjen je institut proširenog dejstva žalbe.

Žalba branioca optuženog Mladena Mičića, advokata Dejana Bogdanovića

307. Zbog prirode ranije istaknutih prigovora, odbrana optuženog Mladena Mičića smatra da je izlišno posebno obrazlagati ovaj osnov.

C. ZAKLJUČAK APELACIONOG VIJEĆA

308. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

309. Prije svega, ovo Vijeće cijeni činjenicu da žalba tužilaštva usmjerena na pobijanje odluke o krivično-pravnoj sankciji, djelimično izgubila na snazi, obzirom da je za optužene Bojana Cvijana, Ljubišu Lalovića i Azima Kajevića donesena presuda kojom se optužba odbija u odnosu na tačku 3. Izmijenje optužnice.

310. Nadalje, a u vezi prigovora tužioca usmjerenih na primjenu instituta pomaganja, Apelaciono vijeće ukazuje da je tužilac takvim navodima izašao iz okvira osnova kojim pobijanu presudu osporava, obzirom da je u svojoj žalbi izričito naglasio da je žalbeni osnov pobijanja član 300. ZKP BiH – odluka o krivičnopravnoj sankciji, zbog čega ovakav prigovor nije moguće preispitati.

311. U konačnici, a u vezi navoda žalbe da pretresno vijeće nije pravilno cijeno olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, Apelaciono vijeće nalazi da su pobijanom presudom uzete u obzir sve okolnosti koje tužilac žalbom potencira, te da je pravilno cijanjena uloga svakog od optuženih. Pa tako je neosnovan prigovor da je optuženom Muhamedu Ramiću valjalo izreći veću kaznu, obzirom da je direktno učestvovao u stradnju 5 osoba, obzirom da iz prirode njegovog postupanja, načina izvršenja, pa u konačnici i samog umišljaja, ne proizilazi direktni umišljaj za djelo lišenja slobode, već isti, u pojedinim radnjama doseže do umišljaja pomoći pri zabranjenoj inkriminaciji, znajući da je ista eventualno zabranjena, ali ne znajući konačnu posljedicu iste. Također, a nasuprot žalbenim tvrdnjama, ovo Vijeće nalazi da je prvostepeni sud cijeno i okolnosti na strani pojedinih optuženih – Bojana Cvijana, Ljubiše Lalovića i Dejana Vukosavljevića da su u vrijeme izvršenja djela bili policijski službenici, te je u skladu s tom činjenicom i izrekao adekvatne i srazmjerne sankcije. Te na kraju, pobijanom presudom su i u odnosu na ostala optužena lica precizno nabrojane i cijanjene otežavajuće i olakšavajuće okolnosti, koje žalba tužioca nije dovela u pitanje, a kako će to biti detaljno obrazloženo i prilikom razmatranja žabi odbrana optuženih.

312. U vezi izričitog prijedloga tužioca za izricanje kazne dugotrajnog zatvora prema optuženom Marku Krajišniku, ovo Vijeće ukazuje da je ovakav žalbeni zahtjev tužioca nemoguć, iz razloga što je pobijanom presudom krivično djelo Teško ubistvo iz člana 149. KZ RS, a koje je istom bilo stavljeno na teret izmijenjenom optužnicom za tačke 5. i 8. Iste, prekvalifikovano u krivično djelo ubistva iz člana 148. KZ RS, a pošto tužilac pobijanu presudu ne pobija iz žalbenog razloga povrede materijalnog prava, to je ovakav prigovor nemoguće preispitati.

313. Nadalje, u pogledu žalbi odbrana po ovom osnovu, ovo Vijeće primjećuje da se žalbama branilaca optuženih Dejana Vukosavljevića, Nermina Tahirovića, Anesa Kurbegovića i Mladena Mičića posebno ne obrazlaže dio odluke o kazni, ali će se ista preispitati slijedom instituta proširenog dejstva žalba iz člana 308. ZKP BiH: "Žalba zbog

pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili povrede krivičnog zakona podnesena u korist optuženog sadrži u sebi i žalbu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji i oduzimanju imovinske koristi (član 300).“

314. Za ovo Vijeće je nesporno da je prvostepeni sud, prilikom odlučivanja o vrsti i visini kazne za optužene, pravilno primjenjujući opšta pravila za odmjeravanje kazne iz člana 48. KZ BiH, kojih se sud mora pridržavati u svim slučajevima, tj. imao je u vidu svrhu kažnjavanja, okvir propisane kazne za svako krivično djelo, ali i sve okolnosti koje mogu biti od uticaja da kazna bude veća ili manja, pri čemu je naročito pažljivo cijenio stepen krivične odgovornosti optuženih, pobude iz kojih su krivična djela činjena, jačinu ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra, težinu nastupjelih posljedica, okolnosti pod kojima je djelo učinjeno, raniji život učinioaca, kao i lične porodične prilike učinilaca, te u konačnici držanje učinilaca poslije učinjenog krivičnog djela.

315. Pa tako u odnosu na optuženog Bojana Cvijana, Apelaciono vijeće nalazi da žalba pogrešno pristupa određivanju kazne za radnje za koje isti oglašen krivim u sklopu organizovane kriminalne grupe (Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelima: a) Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 33. KZ FBiH, u odnosu na tačku 3. izreke presude b) Ubistvo iz člana 148. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske u vezi sa članom 25. KZ RS, u odnosu na tačku 4. Izreke presude c) Razbojništvo iz člana 289. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u odnosu na tačku 6. izreke presude). Naime, kod ovakvog stanja stvari, neprihvatljiv je stav odbrane da je trebalo utvrđivati pojedinačne kazne za svaku od inkriminiranih radnji koje je isti preduzeo kao pripadnik, obzirom da se u konkretnom radi pojavnim oblicima djelovanja optuženog kao pripadnika grupe, gdje se odluka o kazni zasniva na ukupnom njegovom djelovanju, gdje će svakako na visinu iste imati utjecaj broj, učestalost i vrsta pojava oblika pojedinačnih inkriminacija, ali se zasigurno neće raditi o odmjeravanju kazne za krivična djela izvršena u sticaju, kako se to žalbom neosnovano potencira.

316. U konkretnom slučaju, krivično djelo Organizovanog kriminala iz člana 250. KZ BiH predstavlja zbirnu kvalifikaciju koja, za razliku od krivičnog djela Udruživanja radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. Istog zakona, ne može samostalno egzistirati već se uvijek dovodi u vezu s drugim krivičnim djelima, na što, uostalom upućuje sama odredba u stavu (2) člana 250. KZ BiH, u kojoj se kaže: *Ko kao pripadnik grupe za organizovani kriminal učini krivično djelo propisano zakonom Bosne i Hercegovine ... (in fine)*. Dakle, dovoljno je dovesti u vezu odredbu iz stava 2. člana 250. KZ BiH sa konkretnim inkriminacijama na način kako je to pravilno učinila prvostepena presuda, iz čega slijedi da nema mjesta primjeni odredbi o odmjeravanju kazni za krivična djela izvršena u sticaju. Čak šta više, ovakav pristup, kakav odbrana predlaže, mogao bi biti i na štetu optuženog. Što se tiče prigovora usmjerenih na jedinstvenu kaznu zatvora – prethodno navedena djela u vezi sa Dogovorom za učinjenje krivičnog djela, isti je postao irelevantan obzirom na činjenicu da je za to dijelo donesena odbijajuća presuda.

317. U odnosu na optuženog Muhameda Ramića, Apelaciono vijeće nalazi da je ispravno cijenjenja upornost optuženog pri vršenju krivičnog djela, koja se ogleda u

činjenici da je u više navrata u njegovoj radnji, pripremao automobile za koje je znao da će biti upotrijebljeni u izvršenju krivičnog djela sa ozbiljnim posljedicama, pri čemu je iz same izrečene sankcije očigledno da je prvostepeni sud vodio računa o doseg u mišljenja optuženog, kao i činjenici suštine njegove pomagačke djelatnosti.

318. Što se tiče prigovora branioca optuženog Ljubiše Lalovića, isti su postali irelevantni, obzirom na činjenicu odbijajućeg dijela izreke ove presude.

319. U vezi navoda braniteljice optuženog Marka Krajišnika, Apelaciono vijeće ukazuje da i okolnosti koje predstavljaju elemente krivičnog djela izuzetno se mogu vrednovati kao otežavajuće, ukoliko se javljaju u većem stepenu od onog koji je potreban za postojanje određenog krivičnog djela, kao što je to u predmetnom slučaju (naročito način izvršenja ubistva Zorana Goluba). Poseban način izvršenja koji se sastoji u saizvršilaštvu sa P.V., gdje su isti pucanjem iz vatrenog oružja ispalili oko četrdeset metaka iz dvije automatske puške i na licu mjesta lišili života Zorana Goluba zvan „Čarlama“, što ne predstavlja zakonske elemente ovog djela, a radi se o takvim okolnostima koje svakako imaju karakter otežavajućih okolnosti.

320. Vijeće je, kako je to prethodno navedeno, pobijanu presudu u dijelu odluke o kaznu u odnosu na optuženog Dejana Vukosavljevića, ispitao primjenom instituta proširenog dejstva žalbe, te u tom kontekstu zaključilo da je posebno značajna činjenica da je optuženi u vrijeme izvršenja djela bio službenik policije, dok kod olakšavajućih okolnosti, pored porodičnih prilika, do izražaja dolazi pomagačka djelatnost, slijedom čega je kazna očigledno ispravno odmjerana.

321. Primjenom navedenog instituta, sankcija je preispitana i u odnosu na optuženog Nermina Tahirovića, u kom smislu Apelaciono vijeće dijele mišljenje prvostepenog suda da je isti učestvovao u izvršenju vrlo teškog krivičnog djela sa ozbiljnim posljedicama koji se ogledaju u visokoj materijalnoj šteti koja je nastala, zbog čega je, a u vezi sa činjenicom opasnosti ovog vida kriminaliteta po društvo, navedeno valjalo cijeniti kao otežavajuću okolnost. S druge strane, olakšavajuće okolnosti u smislu porodičnih prilika i ranije neosuđivanosti su relativizovale prethodno navedeno, pa je valjalo izreći kaznu upravo onako kako je to učinilo pretresno vijeće.

322. U odnosu na optuženu Elviru Kajević, Apelaciono vijeće nalazi, nasuprot navodima odbrane, da kada se uzme težina krivičnog djela sa ozbiljnim posljedicama koje se ogledaju u visokoj materijalnoj šteti, u sadržestvu sa ulogom i doprinosom iste, da je kazna pravilno odmjerena, te da se ni sa jednom drugom ne bi mogla postići svrha kažnjavanja.

323. Cijeneći prigovore žalbe optuženog Azima Kajevića, Apelaciono vijeće ukazuje na već dato obrazloženje u vezi elemenata krivičnog djela u prethodnim paragrafima (u vezi sankcije Makra Krajišnika).

324. U odnosu na optuženog Elvisa Zlatića, nasuprot navodima žalbe, Apelaciono vijeće primjećuje da je prvostepeni sud sve u žalbi isticane okolnosti cijenio, i to jasno razgraničavajući otežavajuće od olakšavajućih okolnosti, pa na tako utvrđenom stanju

donio odluku.

325. Imajući u vidu sve navedeno, ovo Vijeće nalazi da su izrečene kazne za optužene adekvatne težini djela i krivici optuženih, odnosno stepenu njihove krivične odgovornosti, pobudama iz kojih su djelo učinili, jačini ugrožavanja zaštićenog dobra, svim okolnostima pod kojima je učinjeno i ličnostima optuženih kao učinitelja, te da se sa manjim kaznama u konkretnom slučaju ne bi mogla ostvariti svrha specijalne i generalne prevencije.

Odluka o imovinskopravnom zahtjevu i troškovima krivičnog postupka

326. Protivno žalbenim tvrdnjama, pobijanom presudom su pravilno, a na osnovu člana 198. stav (2) ZKP BiH optuženi Elvira Kajević, Azim Kajević, Nermin Tahirović, Bojan Cvijan, Dejan Vukosavljević, Ljubiša Lalović i Muhamed Ramić obavezani da solidarno plate oštećenju „Privredna banka Sarajevo d.d.“ Sarajevo, iznos od 2.197.111,00 EUR-a (koji iznos je na glavnom pretresu potraživao Adnan Bogunić, u svojstvu direktora Privredne banke Sarajevo), na ime naknade štete nastale izvršenjem krivičnog djela, a sa ostalim dijelom imovinskopravnog zahtjeva se oštećena upućuje na parnicu. Optuženi Bojan Cvijan, Dragan Obućina, Marko Krajišnik, Muhamed Ramić, Elvis Zlatić i Vladan Parađina su obavezani da solidarno plate oštećenju „JP BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo, iznos od 668.282,44 KM (koji iznos je na glavnom pretresu potraživao Branimir Rončević, predstavnik BH Pošte d.d. Sarajevo), na ime naknade štete nastale izvršenjem krivičnog djela, a sa ostalim dijelom imovinskopravnog zahtjeva se oštećena upućuje na parnicu. Na temelju iste zakonske odredbe optuženi Mladen Mičić i Anes Kurbegović su ispravno obavezani da solidarno plate oštećenju „Pavlović Internacional banci“, iznos od 1.789.539,67 KM, koji iznos je na glavnom pretresu potraživala Ružica Janković, direktor Pavlović banke), na ime naknade štete nastale izvršenjem krivičnog djela, na ime naknade štete nastale izvršenjem krivičnog djela dok se sa preostalim dijelom imovinskopravnog zahtjeva oštećena upućuje na parnicu.

327. Nadalje, u skladu sa članom 188. stav 1. ZKP BiH, s obzirom da su presudom oglašeni krivim (Bojan Cvijan, Muhamed Ramić, Ljubiša Lalović, Marko Krajišnik, Dejan Vukosavljević, Nermin Tahirović, Elvira Kajević, Azim Kajević, Elvis Zlatić, Vladan Parađina, Dragan Obućina, Anes Kurbegović i Mladen Mičić), optuženi su obavezani da naknade troškove krivičnog postupka (u osuđujućem dijelu presude), o čijoj će visini Sud, u skladu sa odredbom člana 186. stav 2. ZKP BiH, odlučiti naknadno, nakon pribavljanja potrebnih podataka.

328. Apelaciono vijeće nalazi neosnovanim i prigovore vezane za troškove krivičnog postupka.

329. Naime, presuda kojom se optuženi oglašava krivim, za optuženog znači i obavezu plaćanja troškova krivičnog postupka, koje pravilo se redovno primjenjuje, osim izuzetka predviđenog u stavu 4. ovog člana (ako bi njihovim plaćanjem bilo dovedeno u pitanje izdržavanje optuženog ili osobe koju je on dužan da izdržava). Optuženi, na kojima u ovom smislu leži teret dokazivanja, su propustili da do trenutka donošenja presude pruže potpunije podatke o svom imovnom stanju (imovini i prihodima), licima koje izdržava

(*exempli causa*: Izvod iz zemljišnih knjiga/knjiga položenih ugovora, Uvjerenje/potvrdu nadležnog zavoda za zapošljavanje o nezaposlenosti i njenom trajanju itd), a koji podaci su bitni za donošenje eventualne odluke o oslobođenju troškova krivičnog postupka. Imajući u vidu navedeno, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeni sud pravilno cijenio da plaćanjem troškova postupka ne bi bilo dovedeno u pitanje izdržavanje optuženih, odnosno njihova egzistencija ili osobe koju su oni dužni da izdržavaju po osnovu zakona, ugovora ili po sudskoj odluci. Pri tome, Sud je imao u vidu i prirodu krivičnih djela za koja su optuženi oglašeni krivim (razbojništva, ubistva i dr.), nalazeći da su ista vršena sa ciljem nezakonitog sticanja materijalne koristi, što je dodatni razlog u prilog odluci Suda da obaveže optužene na plaćanje troškova.

330. U pogledu naknade troškova krivičnog postupka, Apelaciono vijeće zaključuje da je očigledno da su optuženi propustili da do donošenja presude pruže potpunije podatke o svom imovnom stanju, pri čemu je svakako došla do izražaja sam činjenica da su predmetna krivična djela vršena s ciljem nezakonitog sticanja materijalne koristi, pa je jedina ispravna odluka bila primjena člana 188. stav 1. ZKP BiH. U tom smislu, a u skladu sa navodima pojedinih branilaca da zadržavaju pravo razmatranja troškova po odluci suda o visini istih, ovo Vijeće ukazuje da je osnov za pobijanje dosuđenih troškova mogao biti samo predmetom žalbe na pobijanu presudu kojom su isti dosuđeni, obzirom da činjenica utvrđivanja same visine ne predstavlja više razmatranje same obaveze plaćanja troškova, već samo konkretizaciju visine.

VII. OSLOBAĐAJUĆI DIO PRVOSTEPENE PRESUDE

331. Nasuprot osuđujućeg dijela pobijane presude, a na osnovu člana 284. tačka c) ZKP-a optuženi Dragan Jevtović, Vladan Parađina, Mehmed Kajević, Ljubiša Lalović, Bojan Cvijan i Benjamin Halilović, oslobođeni su od optužbe da su radnjama opisanim u pobijanoj presudi počinili krivična djela detaljno opisana u oslobađajućem dijelu prvostepene presude.

332. S tim u vezi, a imajući u vidu da niti jedna od strana nije uložila žalbu na ovaj dio pobijane presude (pogotovo se misli na Tužilaštvo), to Apelaciono vijeće nalazi za shodnim samo konstatovati da je ista u predmetnom dijelu postala pravosnažna danom proteka rokova za žalbe.

VIII. ZAKLJUČAK

333. Iz svih navedenih razloga, temeljem odredbi člana 310., u vezi sa članom 313. i članom 314. ZKP BiH odlučeno je kao u izreci presude.

ZAPISNIČAR:

Pravna savjetnica

Medina Džerahović

PREDSJEDNIK VIJEĆA

S U D I J A

Redžib Begić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.